

**VAGGERYDS
KOMMUN**

Årsredovisning 2023

Vaggeryds kommun

Kommunfullmäktige 2024-04-22 § 49
Diariennr. KS 2024/017

Innehållsförteckning

Inledning	3
Fakta om Vaggeryd	6
Händelser av väsentlig betydelse under 2023	9
Vision, värdegrund och övergripande mål	16
Vision och värdegrund	16
Utveckling och utfall för måluppfyllelse 2023	17
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	23
Den kommunala koncernen	25
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	30
Personalredovisning 2023	40
Miljöredovisning 2023	48
Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare 2023	51
Förväntad utveckling inklusive omvärldsbevakning	53
Finansiella räkenskaper inklusive redovisningsprinciper	56
Drift- och investeringsredovisning	67
Investeringsredovisning	68
Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet VA	75

Foton framsida

Nya Götafors skola.

Nya Sörgårsskolan.

Nytt fjärrvärmeverk

Ny detaljplan Östra strans.

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Under 2023 har vi för första gången i Vaggeryds kommun fått prova på att styra tillsammans mellan Moderaterna och Socialdemokraterna. Detta har vi gemensamt manifesterat med att förtydliga politiska prioriteringar i det Strategiska hållbarhets- och utvecklingsprogram som beslutades 2023.

Vi har nu inte bara fått de övergripande målen i vår kommun att omhänderta Agenda2030 och en långsiktig hållbarhet, vi har 2023 även synliggjort vår politiska vilja. En politisk vilja som även den har en bred politisk förankring, med några få undantag.

De senaste årens svängningar i världen, nationellt och lokalt har inte lämnat någon del av vår verksamhet oberörd.

Det är därför med stor stolthet vi ser hur verksamheterna trots det håller en god kvalitet och en effektiv verksamhet.

Nämnderna och bolagens bidrag till fullmäktiges mål för hållbar utveckling har 2023 den högsta måluppfyllelsen sedan dessa mål med en bred politisk förankring beslutades 2019.

Målen är mycket långsiktiga och ambitiösa, och när vi nu gått in i en andra mandatperiod ser vi med glädje att även effekten för våra invånare syns alltmer. Jag vill gärna tro att det till stor del beror på vårt alltmer utvecklade samarbete över verksamhetsgränser och vårt goda samarbete med och vilja och kraft som finns hos civilsamhället och näringslivet.

Vi når också i stort de ekonomiska målen. Vi infriar tre av fyra ekonomiska mål, där soliditetsmålet sticker ut som det mest positiva. Soliditeten är 40,7 % inklusive äldre pensionsförpliktelser

Vi fortsätter skörda framgångar i nya företagsetableringar och näringslivet i stort genomför stora investeringar vilket ger oss stora möjligheter i nya arbetsplatser i vår kommun. Vaggeryd kommun tog också förstaplatsen som den hetaste affärskommunen för kommersiella fastigheter i Sverige 2023!

Fantastiskt är det att under 2023 har vi invigt två nya skolor, fått ett helt nytt fjärrvärmeverk i drift, att vår omsorg får så fina resultat, att vi har låg arbetslöshet och hög försörjningsgrad, mycket litet behov av ekonomiskt bistånd och att utbudet för kultur-och fritid utvecklas trots storleken på kommun, med en hög grad av delaktighet.

Det finns tre saker att särskilt nämna som behöver bli bättre 2024. Måluppfyllelse i kunskapsmålen för grundskolan, ökad bostadsproduktion samt att vi blir fler kommuninvånare 2024 än vad utfallet blev 2023.

Vi behöver jobba med inflyttning och attraktivitet, jobba mera med allt som tillhör bostadsförsörjning och bostadsproduktion samt att tillsammans jobba nära skolan för att höja skolresultaten.

Vi lämnar därmed år 2023 bakom oss med erfarenheter, klokskap och resultat och går in i 2024 med ett starkare fokus och tydligare gemensamma prioriteringar än någonsin.

Gert Jonsson

Kommunstyrelsens ordförande (m)

Vaggeryds kommun, flerårsöversikt*Nyckeltal för Vaggeryds kommun*

Beloppen är i miljoner kronor om ingenting annat anges

Nyckeltal	2023	2022	2021	2020	2019
Externa intäkter	1 241	1 275	1 107	1 058	1 031
Externa kostnader	1 204	1 168	1 043	1 008	1 015
Årets resultat	37,5	105,9	63,8	50,2	16,2
Tillgångar	1 775	1 689	1 633	1 547	1 523
Skulder och avsättningar	891	842	891	868	895
Eget kapital	884	848	742	678	628
Soliditet inkl. äldre pensionsförpliktelser	40,7%	40,2%	34,3	31,1%	28,3%
Nettoinvesteringar	181	111	49,7	121	300
Självfinansieringsgrad skattefin.investeringar	84%	166%	417%	119%	27%
Totala skatteintäkter och skatteutjämning	1 029**	980**	927 **	853	803
Löner Arvoden exkl PO	508	482	458	446	433
Antal tillsvidareanställda och visstidsanställda	1 210	1 222	1 193	1 045	1 038
Eget kapital/invånare SEK	59 610	57 202	50 319	46 670	44 000
Anläggningstillgångar	1 402	1 252	1 193	1 151	1 110
Pensionsförpliktelse tom 1997-12-31	162*	169 *	182	197	197
Avsättning pensioner fr.o.m. 1998-01-01	82	61	55	49	48
Pensionskostnad, individuell del	19	20	19	19	19
Långfristiga lån	430	430	530	555	455
Antal invånare	14 811	14 854	14 746	14 532	14 275

* Ansvarsförbindelse pensionsförpliktelser tom 1997-12-31 om 221 765 tkr är reducerad med ackumulerade vinster om 60 081 tkr vilket blir 161 684 tkr år 2023.

** inklusive statligt bidrag till socialnämnden för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre om 5,5 mnkr (2023), 5,5 mnkr (2022), 3,4 mnkr (2021) och statligt bidrag till Barn och utbildning "Skolmiljarden" motsvarande 2,2 mnkr (2022), 1,9 mnkr (2021). Dessa bidrag ska redovisas på konto 8291 enligt anvisning. Det är emellertid riktade medel som destinerats direkt till BUN och SN.

Så används dina skattekronor

100 kronor i skatt till kommunen användes under 2023 så här...

- 26 kronor till Äldre och funktionshinderomsorg
- 24 kronor till Grundskola
- 15 kronor till Barnomsorg
- 10 kronor till Gymnasieskola inklusive vuxenutbildning
- 6 kronor till Individ och familjeomsorg och sociala insatser
- 4 kronor till Bibliotek, Sim- och sporthallar samt övrigt inom kultur och fritid
- 4 kronor till Gatuförvaltning, Fastighetsförvaltning och övrig teknisk verksamhet
- 7,5 kronor till Kommunstyrelsens verksamhet
- 1,5 krona till Räddningstjänst
- 0,5 krona till Miljö- och byggverksamhet
- 1 krona till Arbetslivsbefrämjande åtgärder
- 0,5 krona Övrigt t.ex. valnämnd, Revision, Överförmyndare mm

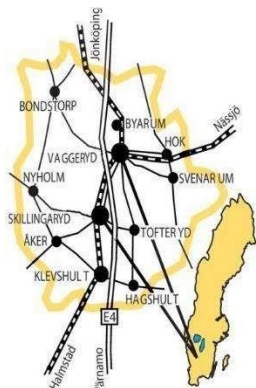
Och så här får kommunen sina pengar

- 61 % av kommunens intäkter kommer från kommunalskatt
- 22 % av kommunens intäkter kommer från generella statsbidrag samt inkomstutjämningsbidrag
- 5 % kommer från taxor och avgifter för kommunens verksamheter inklusive affärsdrivande verksamhet
- 5 % är statliga bidrag till kommunens olika verksamheter
- 4 % kommer från övrigt t.ex. försäljning av verksamhet och varor och reavinster
- 3 % kommer från hyror och arrenden

Fakta om Vaggeryd

Vaggeryds kommun är belägen i västra kanten av det sydsvenska höglandet och har en yta av 830 km².

Här bor 14 811 invånare (2023-12-31). Angränsande kommuner är Jönköping, Nässjö, Sävsjö, Värnamo, Gnosjö och Gislaved. Kommunen har två centralorter, Vaggeryd och Skillingaryd samt två mindre tätorter, Hok och Klevshult.

Landsbygden är relativt tätbefolkad med sina lokala centra i form av småsamhällen och kyrkbyar.

Vaggeryds kommuns starka tradition av möbeltillverkning uppstod tack vare vagnstillverkningen och i Hagafors uppstod kring år 1860-talet Sveriges första möbelfabrik, Hagafors stolfabrik. Genom våra många profilstarka företag lever traditionen av möbeltillverkning och design vidare i Vaggeryds kommun. Företagens kreativitet gör oss till en självklar del i entreprenörsregionen.

Vaggeryds kommun har också ett unikt strategiskt läge och har etablerat sig som ett av Sveriges bästa logistikcenter. Kommunen tar en aktiv roll för att driva utvecklingen av järnvägen – med en elektrifiering vill vi skapa fler och bättre kommunikationsmöjligheter till våra närliggande städer för både persontrafik och effektiv godstrafik.

Centralorten Vaggeryd med 5736 (5787) invånare.

Centralorten Skillingaryd med 4237 (4259) invånare.

Tätorten Hok med 678 (670) invånare.

Tätorten Klevshult med 279 (298) invånare.

Befolkningsutveckling

10 års utveckling	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Befolkningsutveckling	13 209	13 229	13 372	13 644	13 840	13 980	14 275	14 532	14 746	14 854	14 811
Årlig förändring	61	20	143	272	196	140	295	257	214	108	-43

Område tätort/ landsbygd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023 varav män	2023 varav kvinnor	Skilnad 2022- 2023
Vaggeryd	5 284	5 380	5 438	5 595	5 740	5 787	5 736	2 888	2 848	-51
Skillingaryd	4 003	4 038	4 230	4 257	4 241	4 259	4 237	2 199	2 038	-22
Hok	671	661	663	663	676	670	678	362	316	8
Klevshult	302	307	293	292	296	298	279	149	130	-19
Byarums landsbygd	1 051	1 066	1 093	1 127	1 154	1 164	1 167	614	553	3
Bondstorps förs	387	404	424	439	434	437	440	232	208	3
Tofteryds landsbygd	574	582	572	586	602	606	605	289	316	-1
Åkers landsbygd	574	584	597	601	608	612	634	334	300	22
Hagshult landsbygd	329	327	334	333	336	339	344	180	164	5
Svenarums landsbygd	650	627	621	628	648	670	673	360	313	3
Restförda	15	4	10	11	11	12	18	11	7	6
Totalt	13 840	13 980	14 275	14 532	14 746	14 854	14 811	7 618	7 193	-43

Delområde skolupptagnings- områden	2019	2020	2021	2022	2023	2023 varav män	2023 varav kvinnor	Skilnad 2022 - 2023	Skilnad i % 2022 - 2023
Vaggeryds delområde	5 717	5 885	6 019	6 060	6 013	3 038	2 975	-47	-0,8 %
Skillingaryds delområde	4 653	4 686	4 682	4 704	4 686	2 415	2 271	-18	-0,4 %
Hoks delområde	816	816	832	832	836	455	381	4	0,5 %
Byarums delområde	784	809	844	858	861	451	410	3	0,4 %
Klevshults delområde	757	762	774	776	758	393	365	-18	-2,3 %
Åkers delområde	632	638	646	651	673	352	321	22	3,4 %
Bondstorps delområde	454	467	465	470	469	245	224	-1	-0,2 %
Svenarums delområde	452	458	473	489	497	258	239	8	1,7 %
Restförda	10	11	11	12	18	11	7		
Total inkl- restförda	14 275	14 532	14 746	14 854	14 811	7 618	7 193	-43	0,3 %

Antal 0-åringar

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2023 varav män	2023 varav kvinnor
Vaggeryd	83	63	76	89	82	64	35	29
Skillingaryd	44	49	42	44	37	43	21	22
Hok	4	5	8	10	6	5	3	2
Klevshult	6	3	2	1	4	1	1	0
Byarums landsbygd	18	9	18	15	12	8	3	5
Bondstorps församling	8	10	6	5	7	3	1	2
Tofteryds landsbygd	8	8	10	7	9	4	2	2
Åkers landsbygd	7	5	7	5	7	7	5	2
Hagshult landsbygd	3	6	5	2	5	4	3	1
Svenarums landsbygd	7	8	6	5	7	6	1	5
Restförda	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	188	166	180	183	176	145	75	70

Händelser av väsentlig betydelse under 2023

Säkerhet och beredskap

Under inledningen av 2023 har arbetet med att stärka förmågan för att hantera olika kriser i samhället förstärkts. Detta arbete grundar sig på förra årets satsning på kontinuitetshantering. Genom den planering och de åtgärder som görs i förvaltningarna minskar sårbarheten och beredskapsarbetet går framåt i en takt som är möjlig och rimlig utifrån de givna förutsättningarna. En risk- och sårbarhetsanalys tydliggör behov av åtgärder för att säkerställa de allra mest kritiska samhällsviktiga processerna. Samverkan avseende civilt försvar med länsstyrelsen, närliggande kommuner och Försvarsmakten har ytterligare intensifierats under året för att möta det förändrade säkerhetsläget.

Nytt styre i Vaggeryds kommun

I november 2022 stod det klart att Socialdemokraterna och Moderaterna tillsammans kommer att styra Vaggeryds kommun de kommande fyra åren. Det blev aktuellt för oppositionen att formera sig. Kristdemokraterna har ett oppositionsråd de två första åren av mandatperioden för att sedan växla med Centerpartiet.

Nytt fjärrvärmeverk Götafors

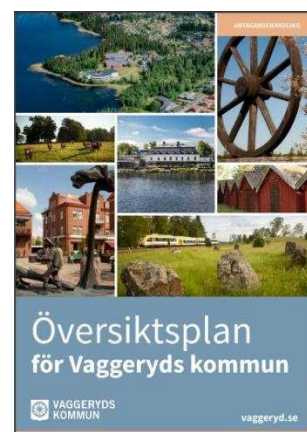
Uppförande av skorsten vid byggnation av nytt fjärrvärmeverk på Götafors (t.v) Första lasset med flis (t.h)

Övriga väsentliga händelser från verksamheter

Översiktsplan för Vaggeryds kommun

Översiktsplanen för Vaggeryds kommun var under sommaren 2022, d.v.s. det första demokratiska steget i processen med att arbeta fram en översiktsplan. Eftersom ökat engagemang (ökad delaktighet och förankring) var en av översiktsplanens effektmål, valde kommunen att invänta den nya politiska sammansättningen innan beslut togs om att godkänna samrådsredogörelsen med de ändringar den innebar i granskningshandlingen.

Under 2023 arbetades översiktsplanen igenom med hänsyn till dessa ändringar och ställdes därefter ut för granskning den 28 augusti till och med 30 oktober 2023. I december 2023 presenterades samtliga inkomna yttrande med förslag på bemötande på ett första informationsmöte med översiktsplanens styrgrupp, kommunstyrelsens arbetsutskott. Översiktsplanen beräknas antas under 2024.

Ny etablering: Bring storsatsar på södra Stigamo
Leveransföretaget Bring satsar i Sverige och ska bygga en ny terminal i Vaggeryds kommun. Terminalen blir mer än dubbelt så stor som den nuvarande i Jönköping – och den näst största terminalen koncernen har i Norden. I början av 2025 ska bygget stå klart.

Marken säljs av Vaggeryds kommun till Logicens, som utvecklar anläggningen åt Bring.

Minska matsvinn

I maj 2023 anordnades en slutkonferens för det 4,5 år långa projektet med att minska matsvinnet inom skola, förskola och äldreboenden. Under konferensen presenterades kommunens egna resultat och aktiviteter och deltagarna fick lyssna på föreläsaren Lisa Lemke.

Vaggerydssurret

I maj 2023 anordnades en temavecka för pollinering i Skillingaryd. Skillingaryds torg förvandlades till en grönt torg men pallkragar med växter. Under veckan hölls utomhuslektioner för skolbarn och aktiviteter för allmänheten, bland annat en barnteater. Temaveckan kallades Vaggerydssurret och var ett samarbetsprojekt mellan kanslienheten, gata- parkenheten, biblioteken och Remida.

ESF Projektet Jobbspår för alla

Projektet är genomfört och avslutades våren 2023. Jobbspårsmodellen utgår från en grundläggande tro att alla kan komma i arbete om de får rätt stöd utifrån individuella behov och förutsättningar. Projektet har byggt upp en ny utbildningsmodell som även riktar sig till individer med behov av utökat stöd, till exempel från en specialpedagog. Projektet syftar även till att vuxenutbildningarnas upplägg och jobbspår bättre ska motsvara arbetsmarknadens behov och att detta sker i större samverkan med näringslivet.

Hela familjens väg till språket

Integrationsprojektet har genomförts och avslutats under 2023 med ekonomiska resurser från Länsstyrelsen. Syftet med projektet har varit att inom ramen för Öppna förskolans och barnbiblioteksverksamheten skapa en arena där föräldrarollen hos nyanlända stärks men också sätts i en svensk kontext. Bland annat så har det bedrivits SFI undervisning på Öppna förskolan med föräldralediga och genomförts föräldrakurser (Vägledande samspel) på modersmålet i samarbete med Regionens Hälsokommunikatörer.

Slussen

Integrationsprojektet har genomförts och avslutats under 2023 med ekonomiska resurser från Länsstyrelsen. Syftet har bland annat varit att i kort perspektiv skapa en mötesplats där vardagsbekymmer kan lösas snabbt utan att belasta samhällsfunktioner som egentligen har ett annat syfte men också att inte skapa långsiktiga stödfunktioner utan istället öka medvetenheten och kunskapen i gruppen nyanlända att själva kunna lösa vardagliga bekymmer. Verksamheten har utgått från biblioteken och har nått en grupp människor som inte självklart vet vart i samhället man ska vända sig för att få hjälp. Det har även genomförts studiecirkelar i digital kompetens samt språkcaféer. I bägge integrationsprojekten har de anställda brobyggarna (människor med språk- och kulturkompetens) varit en central del för att nå ut till grupperna och få fram information.

Basverksamheten NOVA

Basverksamheten NOVA – Stöd i förändring startade i januari 2022 och är tänkt att bli en långsiktig verksamhet som är lokalt förankrad i varje kommun i samordningsförbundet Södra Vätterbygden. Verksamheten finansieras av samordningsförbundet och var till en början en pilotsamverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Jönköpings län samt kommunerna Jönköping och Vaggeryd. Under hösten 2022 tillkom Habo och Mullsjö kommun och fr.o.m. 2023 finns NOVA i Jönköping, Vaggeryd, Habo och Mullsjö. I Habo och Mullsjö har man en gemensam verksamhet. Från 2024 arbetar två medarbetare med deltagare i Vaggeryd och verksamheten är lokaliserad och organiserad under Arbetsmarknadsenheten. Verksamheten syftar till förberedelse för arbetslivsinriktade insatser och under 2023 har 14 individer varit inskrivna i basverksamheten Nova i Vaggeryd.

Räddningstjänsten

Under året har det rekryterats två personer till räddningstjänstens heltidsorganisation samt tre personer till deltidsstyrkan i Vaggeryd. Att rekrytera samt behålla de kompetenser som krävs för att bedriva en effektiv verksamhet är en fortsatt utmaning inte bara i Vaggeryds kommun utan i hela räddningstjänstsvetige.

Under sommaren har räddningsstyrkor från Vaggeryds kommun stöttat Markaryd vid större skogsbränder utanför Strömsnäsbruk samt Nässjö i samband med kraftiga skyfall/översvämningar.

Räddningstjänsten har under året arbetat aktivt med att sprida budskapet om vikten av en fungerande hemberedskap hos våra medborgare och vilka möjligheter kommunen har att stötta när krisen inträffar. Detta sker framförallt i samband med lokala arrangemang i våra olika orter.

På bilden ses Martin Beijer och Martin Alm på räddningstjänsten som visar upp en trygghetspunkt för besökarna på Vaggerydsdagen i slutet av augusti. I Vaggeryds kommun finns det utrustning för att upprätta sex kompletta trygghetspunkter. En trygghetspunkt ska kunna upprättas vid exempelvis längre elavbrott. Tanken är att invånarna ska kunna komma dit för att värma sig lite, ladda telefonen och ta del av uppdaterad information om läget.

Teknisk verksamhet

Inflationspåverkan har varit påtaglig för verksamheternas finansiering. Det statliga el-bidraget har tillfört driftverksamheterna ca 5 200 tkr som givit verksamheterna förutsättning att finansiera sina verksamheter utan neddragning eller begäran om tillskottsbudget utifrån inflationspåverkan under året.

Tre skolbyggnader har tagits i bruk under året, Nya Götafors, Sörgårdsskolan och Fenix 2 vilket varit av stor betydelse för lokalförsörjning för skolans verksamheter.

Genomförda exploateringsområden för verksamheter har möjliggjort etableringar och expanderingsområden för företag i kommunen. Dessa exploateringar medför att nya arbetstillfällen skapas och att kommunen

får stora intäkter utifrån tidigare nedlagda kostnader som gynnar den kommunala ekonomin under året.

Uppbyggnad och driftsatt fastighetsförvaltningssystem ger kommunen möjlighet till mer korrekt och effektivare hantering av det dagliga arbetet och det långsiktiga underhållsbehovet inom fastighetsförvaltningen.

Miljö- och byggverksamhet

Gemensamt ärendehanteringssystem samt fortsatt arbete med gemensamma E-tjänster är positiva händelser. Personalbortfall och problemet med att rekrytera nya medarbetare, skapar längre handläggningstider samt ökar på tillsynsskulden till verksamhetsutövare.

Under 2023 har stora händelser skett för våra lokaler. Bland annat har inflyttning i helt nya skollokaler på Götafors skola och Sörgårdsskolan skett och samtidigt har Fenix 2 återinvigts. Renovering har ägt rum av Fågelfors förskola och elevsociala ytor på Fenix har iordningsställts.

Barn- och utbildningsverksamhet

Forskningsbaserade utvecklingsarbete har skett i både förskola, fritidshem och skola "skolnära forskning". F-klass, fritidshem och grundskola jobbar med att utveckla svenska och matematik. I förskolan är inriktningen att utveckla språket genom gemensam läsning. Grundskola och gymnasium har fortsatt med ämnesdidaktiskt kollegium, där man även deltagit i en nationell konferens för att dela med sig av hur vi arbetar med detta i vår kommun.

Under 2023 arrangerades en stor Remidakonferens i Vaggeryd med fokus hur vi människor påverkas av det material vi har omkring oss och vilka dialoger som då kan uppstå. Konferensen lockade många intresserade som kom från hela Sverige men även från Australien. och föreläsarna kom bland annat från Italien och Norge och deltagarna.

Kultur- och fritidsverksamhet

Underhålls- och renoveringsarbeten har skett vid båda våra simhallar. Framför allt har större åtgärder vidtagits i Vaggeryd

Öppna ungdomsverksamheten har i samverkan med en rad aktörer genomfört sommarkul. (t.v.)

Under perioden har tävlingar på SM-nivå hållits i rally, jaktskytte och hästtävlingar. Samtliga har varit imponerande arrangemang av våra olika föreningar (t.h)

Kulturskolan flyttade tillbaka till Fenix II och i december genomfördes en jubileumskonsert i en fullsatt Fenixhall.

Kulturmiljöer har varit ett prioriterat område under året. Järnboden i Götafors har renoverats. (tv.) Kvarnen i Hagafors har målats om av hembygdsföreningen. (th.)

Frisksportklubben i Skillingaryd har investerat i solceller på klubblokalen på Grönelund, med medel från olika aktörer, bland andra kommunen.

Socialförvaltningen

- Ett intensivt arbete har genomförts under året för att ställa om scheman efter de ändringarna som sker i Allmänna bestämmelser utifrån EU:s arbetstidsdirektiv.
- Ny lokal för FUT och RES på grund av vattenskada i gamla lokalen.
- Biståndsbedömt trygghetsboende har öppnat upp och medborgare har flyttat in.
- En förstudie och djupanalys inför SÄBO 2.0 har genomförts.
- Samtliga verksamheter har digitaliserat läkemedelssigtering
- Fiber till Furugården pågår. En planering finns även för Sörgården. Detta kommer möjliggöra exempelvis införande av digitala lås och larm.
- Ett flertal utvecklingsarbeten pågår som är knutna till förvaltningens ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, bland annat ett samlat kompetensutvecklingsarbete som påbörjats under året samt kartläggning av processer och rutiner.
- Förvaltningen har arbetat fram en bemanningshandbok som stöd för chefer, administratörer och medarbetare.

VEAB

Bolaget har tagit det nya Götafors värmeverk i drift under året. Detta markerar en milstolpe i bolagets utveckling och skapar goda förutsättningar för en hållbar tillväxt i Vaggeryds kommun. Bolagets upplåningskostnader har stigit kraftigt under året p.g.a. den ökande räntenivån i samhället samt den nyupplåning som sker för att finansiera de nya anläggningarna som bolaget bygger. Ökande räntekostnader kommer hanteras inom den normala budgetprocessen framåt.

Under året har fokus varit på underhåll och löpande verksamhet inom VSBo eftersom planerad nyproduktion inte kunnat påbörjas.

Urval av nyheter januari-december 2023

Januari

Polisen och Vaggeryds kommun avger medborgarlöfte

På Brottsförebyggande rådets (BRÅ) ordinarie möte skrev Vaggeryds kommun och polisen under medborgarlöfte för 2023. Kommunen och polisen lovar att tillsammans arbeta för att förebygga brott och skapa en ökad trygghet för kommunens invånare; Fortsätta arbetet med arbetsmetodiken Effektiv samordning för trygghet (EST). Utefter den gemensamma lägesbilden genomföra trygghetsrundor på aktuella platser (hot spots) i kommunen. Genomföra olika typer av insatser och åtgärder riktat mot narkotikabrottslighet, våldsbrott, bedrägerier, skadegörelser och trafikbrott.

Utbildning för om- och nyvalda politiker

Alla ny- och omvalda förtroendevalda i Vaggeryds kommun bjuds in till tre olika utbildningar. Syftet med utbildningarna är att ge kunskap kring de grundläggande reglerna för den kommunala verksamheten och erbjuda en grund att stå på vid handläggning och beslutsfattande i fullmäktige och nämnder.

Mars

Vaggeryd kraftsamlar i nytt näringslivsprojekt kring logistik med Nässjö och Jönköping

Nässjö, Vaggeryd och Jönköping drar i gång ett unikt projekt för att vässa företagens konkurrenskraft. Projektet Evolve ska bidra till att öka kunskapen inom hållbart företagande. De företag som väljs ut kommer att få hjälp med att kartlägga individuella behov, driva strategier och nå sina mål.

Vad önskar medborgarna av ny simhall

Under mandatperioden är en av de politiska prioriteringarna att påbörja arbetet för en ny simhall i Vaggeryd. Det är ett stort projekt som kommer att ta lång tid. Oavsett hur lång tid det kommer att ta så är det viktigt att simhallen på bästa sätt uppfyller våra behov. Därför genomfördes en undersökning med frågeställningen om vad medborgarna tycker är viktigt när det gäller simhall i Vaggeryd.

April

Försvarsmaktsövning Aurora 23

För att öka Försvarsmaktens militära förmåga genomfördes försvarsmaktsövning Aurora 23 i maj. I Vaggeryds kommun märktes övningen genom bland annat ökad närvaro av militärer, utländska förband och fler transporter. Aurora 23 är den största nationella övningen i sitt slag på mer än 25 år. Omkring 26 000 män och kvinnor kommer att delta.

Länets första biståndsbedömda trygghetsboende invigt

I april invigdes en ny verksamhet i Vaggeryds kommun. Kastanjen 3 på Furugården i Vaggeryd är kommunens, och hela länets, första biståndsbedömda trygghetsboende. Hela våningsplanet är nyrenoverat med lägenheter och stora gemensamma ytor. Det är socialnämndens intention att hela Kastanjen 3 ska skapa goda relationer samt ett tryggt och säkert boende för kommunens medborgare.

Maj

Kommunen vill skicka en tydlig signal om att lustgas är farligt

Det görs regelbundet fynd av lustgastuber runt om i Vaggeryds kommun. I information till ungdomar, föräldrar, vårdnadshavare samt andra viktiga vuxna berättar kommunen nu om riskerna med lustgas. En annan viktig del av arbetet med att minska användandet av lustgas är vuxennärvaro. Kommunens fältsekreterare, tillsammans med vuxenvandrare från kommunens föreningar, rör sig ute i samhället på fredag och lördagskvällar.

Eldningsförbud från 30 maj kl 10:00

På grund av det torra, varma och blåsiga vädret så gäller eldningsförbud i hela Jönköpings län från och med klockan 10:00 den 30 maj 2023 tills annan information kommer.

Juni

Invigningen av gång- och cykelvägen mellan Skillingaryd och Linneryds badplats

Politiker från tekniska nämnden, tillsammans med tjänstemän från Skillingehus, invigde den nya gång- och cykelvägen genom att tillsammans cykla från Skillingaryd till Linneryds badplats.

Viktiga vuxna skapar tryggt och roligt firande och sommar

Under skolavslutningsveckan var personal från kommunens förvaltningar, vuxenvandrare och polisen ute och arbetade. I kommunikationen betonades vikten av föräldrar och andra viktiga vuxna - tillsammans gör vi skillnad!

Augusti

Återinvigning av Fenix 2

I september återinvigs lokalerna i Fenix 2.

Oktober

Vaggeryds kommun flaggar för fred och demokrati

På FN-dagen, tisdag 24 oktober kl 08.00, hissade kommunstyrelsens presidium FN-flaggan tillsammans med den svenska flaggan och kommunflaggan utanför kommunhuset Skillingehus som en symbolisk handling i en tid när världen skakas av krig, konflikter och terrordåd som hotar fred och säkerhet.

November

Tillsammans för ett län fritt från våld

Representanter för Vaggeryds kommun lokala brottsförebyggande råd och flera av kommunens verksamheter delade på en morgon i november ut reflexer till morgonpendlare på väg till jobb och skola. Under Orange week uppmärksammar Vaggeryds kommun avskaffandet av våld mot kvinnor och flickor. Veckan syftar till att sprida kunskap kring mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Budskapet är att våld går att förebygga. Tanken med manifestationen var att väcka medvetenhet om det allvarliga samhällsproblemet och en påminnelse om att vi gemensamt kan göra skillnad.

December

Vi tillsammans

Alla anställda inom kommunens förvaltningar och bolag var inbjudna till Fenixhallen i Vaggeryd för "Vi tillsammans". Ett tillfälle att träffas, ta del av erfarenheter från det gångna året och fira in julen tillsammans med julbord, underhållning och aktuella nedslag i kommunens verksamheter. Under tre kvällar i december träffades cirka 1100 medarbetare.

Vision, värdegrund och övergripande mål

Vision och värdegrund

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.

Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.

Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.

Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022 och 2023-2026

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

- med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
- med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet
- med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa
- som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns fyra mål för mandatperioden är långsiktiga och är kopplade till FNs 17 globala mål inom Agenda2030. Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram. Samtliga mål följs upp i samband med prognos och rapportering av ekonomi och kvalitetsresultat. De planer och riktlinjer som hanteras och beslutas politiskt ska harmonisera med Vaggeryds kommuns övergripande mål, och det ska även fullmäktiges mål för organisationens resurser, d.v.s. finansiella mål, mål för arbetsgivarpolitiken samt mål för det egna miljöarbetet, som en del av en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser.

Kort om de övergripande målen för hållbar utveckling

Visionen 2020 för Vaggeryds kommun förlängdes till 2030 i syfte att skapa förutsättningar för nya mål för mandatperioden och att dessa skulle kunna hålla över tid. Agenda2030 uppmanar med sina globala mål att skapa lokala mål som har en politisk bred förankring. En bred politisk förankring gav för Vaggeryds kommun under 2019 en gemensam målbild i form av att gå mot en hållbar tillväxt, att målen skulle ha ett medborgarperspektiv, samt att det ska kunna synas en utveckling och förflyttning, men utan att tappa bort ansvaret för att förvalta. Kommunstyrelsen och representanter från fullmäktige förde bl.a. dialog med olika målgrupper i syfte att kunna formulera mål som ska ge medborgareffekt. Målen beslutades den 27 maj 2019 i fullmäktige och är förtydligade i ett Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram www.vaggeryd.se/agenda2030. Under 2023 infördes även politiska strategier i Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram som ska följas upp fr.o.m. 2024. Från 2024 är även de 16 delmålen minskade till 12 områden. Ett arbete är påbörjat att analysera måluppfyllelsen tvärssektoriellt i syfte att identifiera vilka områden som i framtiden kräver ett gemensamt fokus

Utveckling och utfall för måluppfyllelse 2023

Utveckling och utfall för måluppfyllelse 2023

Vaggeryds kommun har fyra övergripande mål för hållbar utveckling 2020-2022 samt 2023-2026 som ska hjälpa till att uppnå visionen – *Plats att göra skillnad*, samt bidra till Agenda2030. Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår målen tillsammans. Utöver de fyra målen för hållbar utveckling finns mål för en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser vilka summeras i finansiella mål, miljömål samt arbetsgivarmål.

Tabell A.1

KF mål effekt för invånaren enligt ambitionsnivå	2019 nuläge	2020 mål- uppfyllelse	2021 utv.	2021 Mål- uppfyllelse	2022 utv.	2022 Mål- uppfyllelse	2023 utv.	2023 Mål- uppfyllelse
KF1 Hållbar samhälls- utveckling	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	➔	Uppfylls delvis	➔	Uppfylls delvis 1 delmål uppfylls 3 uppfylls 50-74 %
KF2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	➔ ➔	Uppfylls delvis	➔	Uppfylls delvis	U ➔	Uppfylls delvis 3 delmål uppfylls 50-74% 1 uppfylls < 50 %
KF3 Kultur, fritids- /friluftsbud och folkhälsa	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	➔	Uppfylls delvis	➔	Uppfylls delvis	➔ ➔	Uppfylls delvis 2 delmål uppfylls 50-74% 2 uppfylls < 50 %
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Bra nuläge	Uppfylls	➔ ➔	Uppfylls delvis	➔	Uppfylls delvis	U ➔	Uppfylls delvis 1 delmål uppfylls 2 uppfylls 50-74 % 1 uppfylls < 50 %

Målen mäts i **effekt för invånaren enligt en uppsatt ambitionsnivå** (Tabell A) med delmål kopplade till politiskt styrda mätområden. Varje mätområde följs upp med en eller fler indikatorer. Resultat för indikatorer summeras till resultat för mätområden, sedan delmål och vidare upp till det övergripande fullmäktigemålet. 75 % är gränsen för uppfyllt delmål. Alla delmål ska uppfyllas för att målet anses uppfyllt.

Tabell B

Nämnders och bolags bidrag	Måluppfyllelse 2023			Utveckling 2023			Totalt antal
Enligt nämnders och styrelser bedömning	Uppfylls ej	Uppfylls delvis	Uppfylls	Negativ utveckling	Delvis god utveckling	God utveckling	
				□	□	U	
KF1		5	4		6	3	9
KF2	2	4	6	1	7	4	12
KF3		5	5		5	5	10
KF4		4	6		6	4	10
Totalt antal	2	18	21	1	24	16	41
Total andel %	4,9 %	43,9 %	51,2 %	2,4 %	56,1 %	41,5 %	

Nämndernas och bolagens bidrag bedöms av respektive nämnd/styrelse och summeras här. (Tabell B)

Måluppfyllelse för 2023, baserat på sammanräkning av mätindikatorer och en sammanvägd bedömning:

KF1. Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen: *Uppfylls delvis.*

KF2. Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet: *Uppfylls delvis*

KF3. Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa: *Uppfylls delvis*

KF4. Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka: *Uppfylls delvis*

Kopplat till nämndernas och bolagens bidrag uppfylls 21 (51,2 %) av 41 nämnd och styrelsemål för 2023, 18 (43,9 %) uppfylls delvis och 2 (4,9 %) uppfylls ej.

Ränteläge, inflation, prisökningar, omvärldsläge och personalförsörjning påverkar fortsatt nämndernas måluppfyllelse.

Utveckling och utfall måluppfyllelse 2023

Tabell A.2

KF mål Per delmål	2019 nuläge	2020 mål- uppfyllelse	2021 Utv.	2021 Mål- uppfyllelse <i>Data 2018- 2021</i>	2022 utv.	2022 utfall *	2022 mål- uppfyllelse **	2023 utv.	2023 måluppfyllelse <i>Data 2021- 2023</i>
KF1 Hållbar samhälls- utveckling	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis
D1 Natur och miljö	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	□ ↘	Uppfylls ej	Uppfylls delvis	□□	Uppfylls delvis (50-74 %)
D2 Hållbar tillväxt	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls	↗ ↘	Uppfylls delvis (50-74 %)
D3 Beredskap	Delvis bra nuläge	Uppfylls	U	Uppfylls	U	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis (50-74 %)
D4 Upplevd effekt	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls	Uppfylls	↗ ↘	Uppfylls (>75 %)
KF2 Näringsliv, utbildning o sysselsättning	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗ →	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis
D1 Näringsliv o Arbetsmarknad	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	U	Uppfylls	Uppfylls	U	Uppfylls delvis (50-74 %)
D2 Lärande	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U □	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis (< 50 %)
D3 Försörjning	Bra nuläge	Uppfylls delvis	U □	Uppfylls delvis	U	Uppfylls	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis (50-74 %)
D4 upplevd effekt	Bra nuläge	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis (50-74 %)
KF3 Kultur, fritids- /friluftss- utbud och folkhälsa	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis
D1 Folkhälsa	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	U	Uppfylls	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis (< 50 %)
D2 Vård och omsorg	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	U	Uppfylls delvis (50-74 %)
D3 Kultur och fritidsutbud	Delvis bra nuläge	Uppfylls delvis	U □	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis (50-74 %)
D4 Upplevd effekt	Delvis bra nuläge	Uppfylls ej	U □	Uppfylls delvis	□	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	□↗	Uppfylls delvis (50-74 %)
KF4 Delaktighet, tillgänglighet, trygghet och attraktivitet	Bra nuläge	Uppfylls	↗ ↘	Uppfylls delvis	↘ →	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	↗ →	Uppfylls delvis
D1 Demokrati	Bra nuläge	Uppfylls	→	Uppfylls	↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	→	Uppfylls delvis (< 50 %)
D2 Trygghet	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls	→	Uppfylls	Uppfylls	→	Uppfylls delvis (50-74 %)
D3 Tillgänglighet (Från 2022) Alla invånare är en resurs (2019- 2021)	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	↗ ↘	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	→↗	Uppfylls delvis (50-74 %)
D4 Upplevd effekt	Bra nuläge	Uppfylls delvis	↗	Uppfylls delvis	↘ →	Uppfylls delvis	Uppfylls delvis	↗ →	Uppfylls (>75 %)

Fyra mål för hållbar utveckling med vardera fyra delmål. Alla fyra delmål ska uppfyllas för att målet ska anses uppfyllas. Till varje delmål finns politiskt utpekade mätområden. 75 % eller 2/3 av mätområdena ska uppfyllas för att delmålet ska anses uppfyllas. Till varje mätområde finns en eller fler indikatorer. 75 % av indikatorerna ska uppfyllas för att mätområdet ska anses uppfyllas. Indikatorerna mäts i egen utveckling och trend, jämförelse med andra kommuner och i ett uppsatt målvärde, en ambitionsnivå för mandatperioden, för året och om möjligt till 2030. Nämndernas/bolagens måluppfyllelse beslutas av varje nämnd/styrelse och summeras och analyseras.

*Utveckling samt utfall per år beräknat enbart på de indikatorer det funnits utfall för. ** Beräknat på samtliga indikatorer, baserat även på eftersläpande resultat eller bedömning av sakkunniga, exkluderat de områden där nya siffror väntas och där det råder osäkerhet kring resultatet för dessa.

Summering måluppfyllelse utfall för helår 2023

Utfall helår 2023, baserat på de mätindikatorer som finns att tillgå, samt verksamheternas beskrivning av utveckling och förutsättningar visar följande:

KF1. Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen:

Utfall: *Uppfylls delvis*

Utvecklingen har till största delen varit god. Ett av fyra delmål uppfylls i för helåret. Tre delmål uppfylls delvis. (3 delmål uppfylls 50-74 %)

Nämndernas och bolagens bidrag visar att 4 (44 %) nämndmål uppfylls, 5 (56 %) uppfylls delvis, 0 uppfylls ej.

KF2. Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet:

Utfall: *Uppfylls delvis*

Utvecklingen har varit god inom flera områden. Fyra delmål uppfylls delvis. (3 delmål uppfylls 50-74%, 1 delmål uppfylls < 50)

Nämndernas och bolagens bidrag ger visar att 6 (50 %) nämndmål uppfylls, 4 (33 %) uppfylls delvis, 2 (17 %) uppfylls ej.

KF3. Hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa:

Utfall: *Uppfylls delvis*

Utvecklingen har varit god och fyra delmål uppfylls delvis. (2 delmål uppfylls 50-74%, 2 delmål uppfylls < 50 %)

Nämndernas och bolagens bidrag visar att 5 (50 %) nämndmål uppfylls, 5 (50 %) uppfylls delvis, 0 uppfylls ej.

KF4. Attraktiv, trygg och tillgänglig kommun- där alla känner delaktighet och kan påverka:

Utfall: *Uppfylls delvis*

Utvecklingen under delåret har varit god och ett delmål uppfylls, tre delmål uppfylls delvis. (2 delmål uppfylls 50-74 %. 1 uppfylls < 50 %).

Nämndernas och bolagens bidrag visar att 6 (60 %) nämndmål uppfylls, 4 (40 %) uppfylls delvis, 0 uppfylls ej.

- 4 av 4 fullmäktigemål uppfylls delvis
- 2 av 12 delmål uppfylls, 14 uppfylls delvis (10 uppfylls 50-74%, 4 uppfylls < 50 %)

Två delmål uppfylls (Minst 75 % uppfyllt) vilka båda handlar om upplevd effekt av KF 1 samt KF 4.

Kopplat till nämndernas och bolagens bidrag uppfylls 21 (51,2 %) av 41 nämnd och styrelsemål för 2023, 18 (43,9 %) uppfylls delvis och 2 (4,9 %) uppfylls ej. Detta är den högsta måluppfyllelsen för nämnder och bolag sedan de nya fullmäktigemålen för hållbar utveckling beslutades. År 2019 var nuläget 34 % ett bra nuläge, år 2020 var det 46 % uppfyllt, år 2021 var det 34 % uppfyllt, år 2022 var det 41 % uppfyllt och 2023 alltså drygt 51 % uppfyllt vad gäller nämndernas och bolagens bidrag för året.

De två nämndmål som inte uppfylls 2023 är Barn- och utbildningsnämndens mål 2. Våra barn och elever har hög måluppfyllelse samt 8. Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet, båda kopplade till KF mål 2.

Högst måluppfyllelse i nämnders och bolagens bidrag finns inom KF mål 4. Det är generellt en ökad måluppfyllelse sedan 2022 inom KF mål 1,3,4. Störst andel nämnd och styrelsemål som visar god utveckling under året är kopplat till KF 2, men en förändring sedan 2022 i utfallet totalt syns även i KF mål 1 och 3. Vid en analys av utvecklingen från nuläget 2019 till måluppfyllelsen 2023 syns i nämnders och bolagens bidrag störst positiv utveckling inom KF mål 2.

De fyra målen för hållbar utveckling beslutades 2019 och en analys av utgångsläget visade på en del utmaningar som följde med in i 2020 och även fortsatt in i 2021. Trots det skedde en god utveckling, även om ytterligare utmaningar i form av hög tillväxttakt och pandemi delvis följde med in i 2022. Förutsättningarna ändrades då vad gäller säkerhetspolitik, inflation, tillgång till livsmedel, energi och material vilket under 2023 fått märkbara effekter för verksamheten.

Ett arbete påbörjades 2023 kring att mer tvärsektoriellt analysera resultaten kopplat till måluppfyllelsen för att identifiera vilka områden som i framtiden kräver ett gemensamt fokus.

Kommentar kring utveckling och måluppfyllelse 2023

En ny Översiktsplan var under 2023 utställd för granskning, och beräknas antas under 2024. En kulturmiljöplan, en reviderad lekplatspolicy och en ny avfallsplan för GGVV är antagna.

Detaljplaneringen med mål planering för 150 bostäder per år har under 2023 givit planberedskap för 335 bostäder. Detaljplaner som vunnit laga kraft är Östra strand, Smultronet samt Hok 1:110. Nya villatomter i Skillingaryd och i Hok är klara för bostadsbyggnation. Bostadsbyggandet i sig har bromsat in. 32 bostäder är slutförda av det årliga målet 75 samt att bygglovsansökningar har minskat. Även nyproduktion inom kommunalt bostadsbyggande har avstannat på grund av ränteläge och kostnadsökningar.

Nya Götafors värmeverk har tagits i drift under året. Detta markerar en milstolpe i bolagets utveckling och skapar goda förutsättningar för en hållbar tillväxt i Vaggeryds kommun.

Ett nytt system för fastighetsärenden har implementerats och planering pågår för fastighetsskötsel i egen regi.

Tre skolbyggnader har tagits i bruk under året, Nya Götafors, Sörgårdsskolan och Fenix 2. Det pågår även större renoveringar av förskolor men finns fortfarande en del tillfälliga lokaler i fr.a. Vaggeryds tätort, vilket påverkar flera mål. En lokalförsörjningsstrategi för skolor och förskolor har antagits under året.

Etableringar är fortsatt på framfart. Etableringarna/byggnationerna på Stigamo tar fart igen, för att matcha tillgången på ström utlovat våren 2025. Företagsklimatsundersökningar visar goda resultat, där 2023 års delresultat för SKR öppna jämförelser Insikt visar goda betyg såväl för tillstånd, tillsyn och upphandling. Svenskt Näringslivs enkät ger gott betyg och i ranking hamnar Vaggeryds kommun på första plats i länet.

Behörigheten till gymnasiet för elever i årkurs 9 har ökat något från föregående år men resultatet i årskurs 6 och 9 ligger fortsatt på nivåer som är under riket. Elever i årskurs 3 som klarat alla delprov på nationella provet i matematik och svenska har fortsatt höga nivåer, liksom fortsatt höga nivåer vad gäller fullföljd utbildning på gymnasiet, såväl för de som fullföljer 3 respektive 4 år. Fortsatt god behörighet bland lärare och personal. Det är fortsatt skillnader i resultat mellan enheter, klasser och kön. Ett fortsatt fokus är därmed arbetet med att öka likvärdigheten.

Arbetslöshet och ungdomsarbetslöshet ligger fortsatt lågt. Arbetslösheten för unga 18-24 har minskat under 2023 totalt, men ökar för män under senare delen av året. Det är fortsatt lågt försörjningsstöd jämfört med län och rike.

Kostverksamheten i skolan utvecklas fortsatt för att möta eleverna i målsättningarna att både få en god, näringsriktig och mättande skolmåltid. Ökning sker även av antalet tillagningskök.

Ohälsotalet är fortsatt på bra nivåer, men det är stora skillnader mellan kön och åldersklasser.

Inom socialtjänsten har helhetssynen i brukarundersökningarna inom äldreomsorgen och det samlade resultatet för individ- och familjeomsorgen samlat förbättrats.

Ett bidrags- och bokningssystem för föreningar har implementerats under året. Projektet Slussen är samarbete mellan AME och biblioteken, som är finansierat av Länsstyrelsen där medborgarservice erbjuds. Underhåll och renovering av simhallar har pågått under året, liksom planering av en ny simhall. Nya lokaler i den öppna ungdomsverksamheten har arbetats fram och tagits i bruk med en hög delaktighet av ungdomarna själva.

Delaktighet arbetas det med även i andra verksamheter. Exempelvis visar funktionshinderomsorgen mycket höga resultat i upplevd delaktighet.

Den upplevda tryggheten inom äldreomsorgen samt i åk 8 och i Gy 2 har ökat, men har minskat i åk 5. Antal händelser ökar nationellt och det syns även en viss ökning regionalt och lokalt och hanteras genom samverkan.

Nämndernas och bolagens bidrag till måluppfyllelse

Nämnd/ bolag	Bidrar främst till KF mål nr.	Mål 2020-2022	Utgångsläge 2019	Utveckling 2020	Utfall 2020	Utveckling 2021	Utfall 2021	Utveckling 2022	Utfall 2022	Utveckling 2023 HELÅR	UTFALL 2023
KS	KF1	1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
KS	KF2	2. Tillsammans skapa förutsättningar för fler företag att kunna etablera sig, ett diversifierat näringsliv och en god kompetensnivå	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
KS	KF3	3. Tillsammans med civilsamhället skapa ökade förutsättningar för en god hälsa, genom utbildning och fritids- och kulturaktiviteter	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
KS	KF4	4. Tillsammans utveckla attraktiva och inkluderande platser – med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
RN	KF1	1. Trygghets- och robusthetsfrågor ska ständigt finnas med i samhällsutvecklingen	0. Utmaning i utgångsläge	U	2. Uppfyllt	□	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
RN	KF2	2. Den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor	2. Bra utgångsläge	□	2. Uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
RN	KF3	3. Den enskilde ska ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	□	0. Ej uppfyllt	□	0. Uppfylls ej	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
RN	KF4	4. Den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	□	2. Uppfyllt	□	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
TN	KF1	1. Bidrar aktivt till att Vaggeryds kommuns samhällsutveckling genomförs med hållbar tillväxt	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
TN	KF2	2. Erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar	1. Delvis bra utgångsläge	➔ □	1. Delvis uppfyllt	➔ □	1. Uppfylls delvis	➔ ➔	1. Uppfylls delvis	➔ ➔	1. Uppfylls delvis
TN	KF3	3. Tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	□	2. Uppfylls	➔	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls
TN	KF4	4. Genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
MBN	KF1	1. Höja kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggande i samarbete med våra nätverk.	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔ ➔	1. Uppfylls delvis	➔ ➔	1. Uppfylls delvis
MBN	KF2	2. Utveckla dialogen med de vi finns till för.	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
MBN	KF3	3. Lyfta hälsoaspekten i vår myndighetsutövning.	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
MBN	KF4	4. Tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats.	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
BUN	KF3	1. Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer samt tillsammans med andra	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
BUN	KF2	2. Våra barn och elever har hög måluppfyllelse	1. Delvis bra utgångsläge	□	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	0. Uppfylls ej	➔	0. Uppfylls ej
BUN	KF2	3. Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande	1. Delvis bra utgångsläge	U	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
BUN	KF1	4. I alla våra verksamheter finns inspirerande lärmiljöer	1. Delvis bra utgångsläge	□	0. Ej uppfyllt	□	0. Uppfylls ej	➔	0. Uppfylls ej	➔	1. Uppfylls delvis
BUN	KF4	5. Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden	1. Delvis bra utgångsläge	U	1. Delvis uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
BUN	KF3	6. I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost- och hälsovanor	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
BUN	HR	7. I alla våra verksamheter finns professionell, kompetent och engagerad personal	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
BUN	KF2	8. Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet	1. Delvis bra utgångsläge	U	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	0. Uppfylls ej
BUN	KF4	9. Vi har en serviceinriktad och effektiv organisation	1. Delvis bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
BUN	KF2	10. Våra utvecklingsinsatser bygger på vårt systematiska kvalitetsarbete	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
KFN	KF1	1. Utveckla dialogen och stödet till ideella krafter för tillväxt i hela kommunen	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
KFN	KF2	2. Tillsammans inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
KFN	KF3	3. Medborgare skall känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
KFN	KF4	4. Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftsliv för alla	0. Utmaning i utgångsläge	□	0. Ej uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls
SN	KF1	1. Följa samhällsutvecklingen samt möta medborgarnas vård- och omsorgsbehov.	1. Delvis bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	□	2. Uppfylls	➔	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls
SN	KF2	2. Stärka individer genom utvecklande sysselsättningar, internt och externt, med god kvalitet.	1. Delvis bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	□	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
SN	KF3	3. Bidra till hållbarhet samt en god hälsa genom aktiviteter och insatser som är förebyggande, tidiga och främjande.	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls
SN	KF4	4. Öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.	1. Delvis bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
VEAB	KF1	1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
VEAB	KF2	2. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
VEAB	KF3	3. Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa	1. Delvis bra utgångsläge	□	1. Delvis uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
VEAB	KF4	4. Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
VSBo	KF1	VSBo ska vara steget före och erbjuda attraktiva bostäder för olika målgrupper och det som byggs ska hyras ut.	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	□	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
VSBo	KF2	VSBo ska, genom lyhördhet och gott samarbete med övriga aktörer, sträva efter god beredskap när det gäller boende för att underlätta för utsatta och utsatta grupper.	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	1. Uppfylls delvis	➔	1. Uppfylls delvis
VSBo	KF3	VSBo ska erbjuda hälsosamma bostäder och en yttre miljö som många vill vistas i	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls
VSBo	KF4	VSBo ska skapa trygga och attraktiva boendemiljöer och erbjuda bostäder	2. Bra utgångsläge	U	2. Uppfyllt	U	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls	➔	2. Uppfylls

Återrapportering av uppdrag till nämnder beslutade i strategisk plan och budget 2023

Mot bakgrund av de utmaningar som finns runt vår verksamhet, den makroekonomiska osäkerheten, med inflation och ränteutveckling, kompetensförsörjningsutmaningar m.m. behöver en beredskap/framförhållning finnas i kommunens organisation (nämnderna).

Mot bakgrund av rådande osäkerhet och erfarenheter av vårens process ges nedan uppdrag:

- Uppdrag till lokalförsörjningsgruppen: kan Fritidens förskola samt tomten utvecklas till 4 avdelningar på ett sätt där nuvarande byggnad bevaras och skulle det räcka för behoven i området?
 - Redovisades i kommunfullmäktige 2023-09-04, Barn- och utbildningsnämndens lokalförsörjningsplan KS 2023/134
- Uppdrag till Räddningstjänsten att ta fram en lokaliseringsstudie för ny station, samt uppdrag att se hur utrymmen i Skillingaryd kan utökas genom flytt av befintlig hyresgäst.
 - Räddningstjänsten har till budgetberedning under 2023 redovisat förslag.
- Tekniska nämnden ska redogöra för hur man hanterar inlösen kopplat till VA-projektet/kalkylen Rastad m.m.
 - Redogörelsen är beslutad av tekniska nämnden 2022-01-24, (TN 2022/045).
- En politiskt sammansatt grupp har i uppdrag att klargöra lokalisering och ambitionsnivå för Vaggeryds simhall.
 - Den politiskt sammansatt grupp har arbete med frågan under 2023 och arbetet fortsätter under 2024. Simhallsutredning 2023-05-17 KFN 2023/057.
- Barn- och utbildningsnämnden har beslutat om kriterier/kvalitetsnormer för verksamhetslokaler och dess utemiljöer inom deras ansvarsområde. Uppdraget ska ge stöd för en gemensam norm som ska antas i kommunfullmäktige.
 - Återrapportering av uppdraget till budgetberedning den 25 april 2023.
- Kultur-och fritidsnämnden får återkomma till KS om det finns behov av överhörning i Fenix 2 och kostnader som kan tillkomma med anledning av det.
 - Kommunstyrelsen beslutade om medel för åtgärder mot överhörning Fenix 2 2023-11-08 (KS 2023/229).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen påverkar dels efterfrågan på våra tjänster, dels storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Vaggeryds kommun hade den 31/12-2023 14 811 invånare vilket är en minskning med 43 invånare jämfört med 31/12-2022. Det är ett trendbrott 2023 då Vaggeryds kommun haft en ökning av befolkningen tidigare år. Minskningen beror främst på ett negativt flytnetto, födelseöverskottet är noll, dvs lika många som föddes har avlidit under 2023. Även antal födda har även minskat 2023 jämför med 2022 och jämfört med flera år tillbaka.

I Jönköpings län visar ett flertal kommuner, liksom Vaggeryds kommun, på en minskad befolkning 2023 jämfört med 2022. Det är bara fyra kommuner som har ökat sin befolkning 2023 jämfört med 2022, Aneby, Habo, Jönköping och Mullsjö kommun.

Försörjningskvot, Vaggeryds kommun 2023

Försörjningskvoten beräknas genom att dividera antalet invånare i åldern 0-19 åringar + 65 år och äldre med antalet 20-64 åringar. Måttet antar att åldersgruppen 0-19 år och 65 år och äldre efterfrågar kommunala tjänster i stor utsträckning medan åldersgruppen 20 – 64 åringarna är i sysselsättning och på så sätt försörjer den skattefinansierade verksamheten genom sitt arbete. Ju lägre kvoten är desto högre belastning vilar på gruppen som arbetar och ska försörja det kommunala välfärdssystemet. Utfall försörjningskvot för Vaggeryds kommun 2023 är 0,86.

Försörjningskvoten kan lättare tolkas om man multiplicerar med 100. Utfallet 2023 för Vaggeryds kommun är 86, för Jönköpings län 82,6 och riket 77 (SCB). Det innebär att av 100 personer i Vaggeryds kommun är 86 yngre eller äldre än de som räknas till förvärvsaktiva åldrarna 20-64 år. Det innebär att Vaggeryds kommun har en tyngre försörjningsbörda än snittet i länet och även jämfört med riket.

Arbetslöshet

Arbetslösheten har minskat succesivt under 2023 i Vaggeryd. När det gäller inskrivna arbetslösa i december 2023 som andel (%) av den registerbaserade arbetskraften 16-64 år så ligger Jönköpings län på 5,9 % vilket är en ökning med 0,4 % från motsvarande period föregående år. Riket ligger på 6,7 % och här ses ingen förändring från föregående år. Vaggeryd ligger på en arbetslöshet på 4,2 % vilket är en minskning med 0,2 % jämfört med motsvarande period föregående år.

Länets samlade arbetslöshet för kvinnor är 5,8 % vilket motsvarar 5 100 personer. Rikets siffra är 6,6 %, vilket motsvarar 66 772 personer. Vaggeryds arbetslöshetssiffra för kvinnor är 4,1 % vilket motsvarar 147 personer. Länets samlade arbetslöshet för män är 5,9 %, vilket motsvarar 5 785 personer. Rikets siffra är 6,8 % vilket motsvarar 182 577 personer. Vaggeryds arbetslöshetssiffra för män är 4,3 % vilket motsvarar 170 personer. I Vaggeryds kommun är arbetslösheten något högre bland män.

När det gäller öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd i Vaggeryds kommun så blev resultatet för 2023 totalt 317 personer, vilket marginellt färre än 2022 då det var 318 personer.

I december 2023 var 42 ungdomar (18-24 år) öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i Vaggeryds kommun. Sedan 2021 har ungdomsarbetslösheten i Vaggeryds kommun minskat. Även i december 2023 ses en nedgång i ungdomsarbetslöshet i Vaggeryds kommun med 0,6 procentenheter.

Arbetslösheten bland utlandsfödda

Arbetslösheten bland utlandsfödda var 10,3 procent i Vaggeryd under december månad, motsvarande 178 av 1 728 personer. Det är något mindre än vid samma tidpunkt föregående period (0,7 %). Skillnaden i arbetslöshet mellan utrikesfödda och hela befolkningen har minskat något från föregående år.

Långtidsarbetslösa

Andelen som varit utan arbete i minst ett år i Vaggeryd var ungefär lika stor i december jämfört med december 2022. 105 personer var långtidsarbetslösa 2023 vilket kan jämföras med 69 långtidsarbetslösa 2022. År 2021 var antalet högre, då var det 148 långtidsarbetslösa personer i kommunen.

Den så kallade "tras mattan" visar en sammanställning på hur arbetslösheten ser ut i länet och fördelat på kommunen. Vaggeryd har under 2023 genomgående gröna fält vilket innebär låg arbetslöshet. Under december syns att gruppen funktionsnedsatta har börjat blir gul.

December 2023	Riket	Jkpglän	Aneby	Eksjö	Gislaved	Gnosjö	Habo	Jönköping	Mullsjö	Nässjö	Sävsjö	Tranås	Vaggeryd	Vetlanda	Värnamo
Arbetslösa	6,7%	5,9%	5,3%	6,6%	6,2%	4,1%	3,6%	5,5%	4,9%	8,4%	8,9%	6,5%	4,2%	6,8%	4,8%
Unga 18-24 år	8,3%	8,0%	11,2%	10,3%	8,6%	6,0%	8,2%	6,5%	7,1%	10,8%	13,5%	11,3%	5,8%	9,6%	6,6%
Inrikesfödda	3,9%	3,1%	3,1%	3,8%	2,6%	1,5%	2,4%	2,9%	3,2%	4,2%	3,9%	3,8%	2,4%	3,7%	2,5%
Utrikesfödda	15,6%	15,2%	17,0%	18,5%	14,5%	9,4%	14,4%	14,1%	14,8%	21,1%	24,1%	17,9%	10,3%	19,0%	11,4%
Långtidsarbetslösa > 12 månader	41,1%	35,1%	37,3%	37,8%	38,9%	30,0%	31,4%	34,4%	31,8%	39,0%	32,0%	31,1%	32,5%	33,7%	35,5%
Funktionsnedsättning	15,5%	16,8%	23,2%	22,1%	16,2%	18,7%	17,0%	15,7%	19,9%	17,3%	12,2%	19,1%	17,4%	15,7%	17,8%
Förgymnasial utbildning	33,6%	39,3%	40,7%	39,6%	45,3%	57,1%	35,4%	34,8%	34,7%	44,2%	48,1%	39,8%	35,3%	36,8%	43,3%

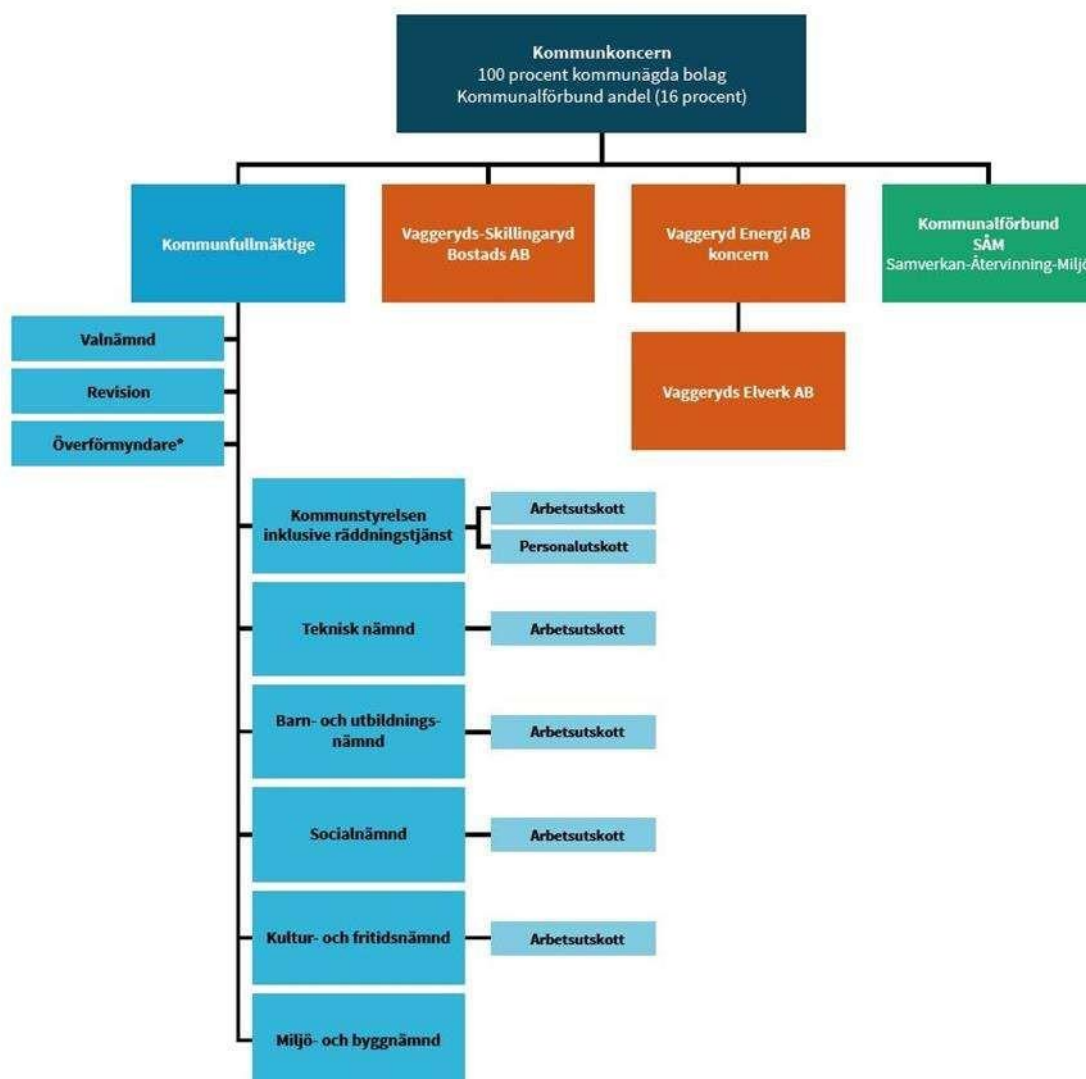
Bilden ovan visar en sammanställning över hur arbetslösheten ser ut i länet fördelat på kommun, December 2023. Röd färg visar på hög arbetslöshet och grön på lägre medan gul visar på en mer genomsnittlig arbetslöshet

Källa: Arbetsförmedlingen

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Vaggeryds Energi AB och Vaggeryds Skillingaryd bostads AB. Näringslivsverksamheten bedrivs sedan 2020 i kommunal förvaltning. Därtill finns ett kommunalförbund – Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) tillsammans med Värnamo, Gislaved och Gnosjö.

Kommunen anlitar privata utförare inom personlig assistens, förskole- och grundskola samt städ och vaktmästeri. Inom den tekniska och inom delar av samhällsbyggnad avropas externt stöd i stor utsträckning.

Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB bildades 1996. Enligt ägardirektivet ska VSBo främja bostadsförsörjningen i kommunen och bidra till kommunens målsättning om en ökad befolkning. Detta framförallt genom nyproduktion av attraktiva hyresrätter. Bolagets verksamhet finansieras främst via hyror. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift erläggs i dessa fall. Bolaget har en hög andel gröna lån. Långsiktiga investeringar för nyproduktion kan finansieras genom avyttring av äldre bostadsbestånd.

- Bolaget ska på sikt eftersträva en avkastning på bokfört eget kapital på 8 % i genomsnitt över en mandatperiod.

Kommentar: Avkastningskravet mäts genom avkastningen på bokfört eget kapital. Måttet beräknas som: (årets resultat efter skatt dividerat med eget kapital i slutet av föregående år inklusive aktuell del av obeskattade reserver).

- Soliditeten ska inte understiga 10 % i snitt under en mandatperiod. Bolaget ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 15 %.

Kommentar: Målet beräknas som: (eget kapital dividerat med totala tillgångar).

Vaggeryds Energi AB bildades 1 januari, 1995 genom sammanslagning av Vaggeryds Värmeverk AB och elhandelsorganisationen inom Vaggeryds Elverk i enlighet med förslag om ny ellagstiftning. Bolaget har fyra verksamhetsgrenar: Elhandel, fjärrvärme, optofiber och elnät.

Från och med 2020 ingår Elverket som dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Bolagskoncernen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor och avgifter. Taxor och avgifter ska hållas rimliga i förhållande till de kostnader som ryms inom ramen för en effektiv drift av verksamheten. Vaggeryds energi är ett samhällsnyttigt bolag som bygger och äger teknisk infrastruktur i Vaggeryds Kommun. Bolaget har som affärsidé att bidra med en hållbar tillväxt inom kommunens geografiska område. Bolagets vision är "tryggt och nära för en enklare vardag". Vaggeryds Energi finns till för att lösa lokalsamhällets behov samt verka för en effektiv utbyggnad av nya bostadsområden, företag, skolor, förskolor och allt annat som byggs i en växande kommun.

Avkastningskravet ska mätas genom avkastningen på sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital ska uppgå till 3 % i genomsnitt över en mandatperiod*.

Kommentar: Måttet beräknas som: (Rörelseresultat + finansiella intäkter)/Sysselsatt kapital där; Sysselsatt kapital = totala tillgångar – ej räntebärande skulder.

**Enligt beslut bolagsstämman Vaggeryds Energi 2023-05-23 är det utifrån rådande omvärldsfaktorer och marknadsförutsättningar som ger osäkra förutsättningar för bolagets ekonomi föreslås för denna mandatperiod inget krav på avkastning. Långsiktigt är det inte hållbart att inte ha en avkastning men temporärt är det inte motiverat givet de stora prisförändringar gentemot kund som hade blivit konsekvensen av ett bibehållet avkastningskrav.*

- Bolagskoncernen ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 30 %. På kort sikt kan soliditeten tillåtas sjunka till 20 %, till följd av tillfälligt högre investeringsnivåer.

Den årliga utdelningen från VEAB koncernen ska minst uppgå till 2,5 mnkr.

Samverkan Återvinning Miljö, (SÅM) är ett kommunalförbund som startades 2018 av kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo. Uppdraget är att bära det kommunala ansvaret för hushållsavfall samt att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling genom minskat avfall och ökad återvinning. Ägarandelen grundar sig på befolkningssiffran för ingående kommuner 2023-12-31. Vaggeryds andel är 17 % och denna del konsolideras i den sammanställda redovisningen.

Årets resultat för koncernen efter bokslutsdispositioner och skatt

Sammanställd redovisning, mnkr	2019	2020	2021	2022	2023
Vaggeryds kommun	16,2	50,2	63,8	105,9	37,5
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	3,8	7,9	7,4	6,8	0
Vaggeryds Energi AB	0,5	11,4	14	6,1	11,6
Samverkan Återvinning Miljö (kommunens andel 17 % år 2023)	0,9	0,4	1,1	0,7	-0,5
Koncern	31	69,9	86,3	119,5	48,6

Not: Vaggeryd kommuns andel i kommunalförbundet SÅM är 17 % år 2023. Utfall SÅM 2023 Vaggeryds andel = $(-3,2 \text{ mnkr} * 17 \% = -0,5 \text{ mnkr})$

VEAB

Sammanfattningsvis gör VEAB-koncernen ett väldigt starkt resultat, vilket är en förutsättning för framtida investeringar i utbyggnation av fjärrvärme-, fiber- och elnät. Inflationen har kraftigt påverkat bolagets inköspriser för bränsle. Då bränslekostnader är ca 60% jfm med tidigare år har VEAB tvingats justera fjärrvärmepriset med 19 % som ett svar på de ökade kostnaderna.

2023 års resultat drivs upp av anslutningsavgifter från industrikunder med 7,8 miljoner. Anslutningsavgifter är av engångskaraktär och är väldigt svåra att budgetera när i tiden de kommer.

Omsättningen är betydligt lägre än förväntat för verksamhetsområde elhandel p.g.a. lägre elpriser jämfört med budget. Detta gör att omsättningen för hela bolaget sjunker. Elpriserna var historiskt höga under år 2022 då budgeten togs fram men har under år 2023 fallit tillbaka. Elhandeln gör en vinst på 1,5 miljoner vilket är 350 tkr bättre än budget.

Fjärrvärmen brottas med höga inköspriser på bränsle. Den prishöjning som nyligen är gjord kommer inte fullt ut att täcka de ökade bränslekostnaderna. Lönsamheten sjunker men anslutningsintäkterna gör att resultatet för fjärrvärmen överstiger budget med 4,7 miljoner.

Stadsnät gör ett 1,5 miljoner bättre resultat jämfört med budget på grund av fler kunder, främst företagskunder. Verksamhetsområde Fordonsladdning har vänt från ett negativt resultat till ett positivt p.g.a. en prishöjning. Entreprenadavdelning har haft fler externa uppdrag än budgeterat och därmed ökar både intäkterna och resultatet. Elnätsverksamhetens resultat överstiger budget med 1 miljon. Omsättningen ligger enligt budget men kostnader för förlustel är betydligt lägre jämfört med budget på grund av att elpriset har gått ner.

SÅM

Intäkterna för SÅM ligger totalt plus 1 600 tkr mot budget, vilket främst förklaras av en hög ersättning vid försäljning av trä från återvinningscentralerna. Tidigare år har avsättning av trä varit en kostnad eller i bästa fall en nollaffär, vilket var utgångsläget i budgeteringen för 2023. Införandet av obligatorisk FNI för småhus under hösten 2023 har medfört något minskade intäkter. Detta beror på att den miljöstyrande taxan där abonnemang för blandat mat- och restavfall, som varit dyrare, upphörde att gälla när FNI blev obligatoriskt.

Kostnaderna för SÅM är totalt 920 tkr högre än budgeterat där kostnaderna för insamling av hushållsavfall och slam ligger drygt 4 100 tkr högre än budgeterat. Detta beror till största del på montering och utbyte av kärl i samband med införandet av obligatorisk FNI samt inköp och utbyte av kärl i samband med införandet av matavfallssortering. Även slamverksamheten har genererat något högre kostnader än budgeterat och kundförlusterna har bidragit till att påverka utfallet.

Behandlingskostnaderna för matavfall och restavfall är ca 2 000 tkr lägre än budget. Detta beror framförallt på lägre kostnader vid förbränning av restavfall efter en lyckad upphandling samt att förbränningsskatten har tagits bort. Även lägre avfallsmängder kopplat till det ekonomiska läget i samhället har bidragit.

Kostnaderna för anläggningarna ligger knappt 1 600 tkr lägre än budget för mottagning, transport och behandling av material. Även här är det framförallt hushållens ekonomiska situation som påverkar resultatet

genom att mindre mängder avfall lämnats in på våra anläggningar.

De finansiella kostnaderna ligger drygt 1 400 tkr högre än budget, vilket beror på högre ränteläge än förutspått.

Avskrivningskostnaderna är 2023 800 tkr lägre än budgeterat. Detta hänger samman med att investeringar under 2023 har blivit försenade och att leverans samt kostnad förskjutits till 2024.

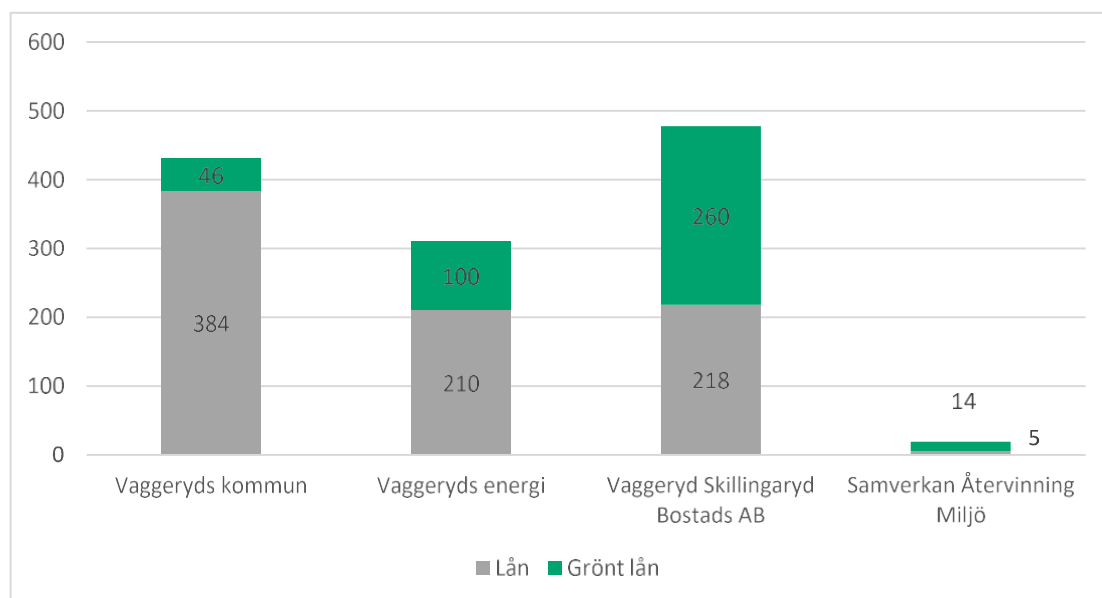
Koncernens låneportfölj, utveckling 2020 – 2023

Skuldförvaltningens mål är att aktivt minimera kostnader och risker för kommunkoncernens finansiering genom att tillhandahålla tillräcklig likviditet i koncernen, inta ett koncernperspektiv i skuldförvaltningen, öka kompetensen, minska sårbarheten, optimera koncernens räntekostnader samt öka andelen lån som tar ansvar för hållbarhet (gröna lån). I riktlinje för skuldförvaltning, som beslutades i kommunfullmäktige 2020-04-27 tydliggörs målen, ramar för begränsning av finansiella risker, spelregler samt ansvars- och rollfördelning i skuldförvaltningen. Låneskulden i koncernen uppgår till 1 237 mnkr. Borgensförpliktelsen per invånare har ökat de senaste åren.

Utveckling av lån i kommunkoncernen	2019	2020	2021	2022	2023
Vaggeryds kommun	455,0	555,0	530,0	430,0	430,0
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	478,0	478,0	478,0	478,0	478,0
Vaggeryds Energi AB	50,0	50,0	80,0	120,0	310,0
Samverkan Återvinning Miljö	22,50	22,5	22,5	20,5	19,0
Koncern	1 005,5	1 105,5	1 110,5	1 048,5	1 237,0

Hållbarhetsperspektivet, Gröna lån

Koncernen fortsätter att låna med så kallade ”gröna” lån när det är möjligt och koncernen totala andel är 34 %. Den största procentuella andelen av gröna lån står SÅM och VSBo för med 74 % respektive 54 %. Totalt har koncernen nu 420 mnkr i gröna lån. Nedan tabell visar fördelningen mellan de lån som klassats som gröna lån och övriga lån. Nedan tabell redovisas i miljoner kronor.

Borgensåtagande 2019-2023

Borgensåtagande, mnkr	2019	2020	2021	2022	2023
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	478,0	478,0	478,0	478,0	478,0
Vaggeryds Energi AB	50,0	50,0	80,0	120,0	310,0
Samverkan Återvinning Miljö	22,5	22,5	22,5	20,5	19,0
Västra Fiberföreningen	8,0	15,0	23,7	17,3	16,8
Östra Fiberföreningen	0,0	2,7	4,7	4,2	2,6
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest	558,5	568,2	608,9	640,0	826,4
Borgensåtagande per invånare, kr	39 124	39 098	41 293	43 088	55 794

SAM: kommunens andel 16 % år 2022, 17 % år 2023

Finansiellt resultat och ställning för koncernen i Jönköpings län 2022

Kommunforskning i Västsverige (Kfi) sammanställer på uppdrag av länets kommuner en jämförelseanalys utifrån finansiella nyckeltal. För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Vaggeryds kommunkoncern används RK-modellen, som utgår från fyra finansiella perspektiv. De är det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen.

Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv identifiera finansiella möjligheter och problem för kommunen, och därigenom klargöra om kommunen har en sådan god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Finansiellt resultat och ställning för koncernerna i länet Jönköping 2022

I nedanstående tabell har koncernerna i Jönköpings län placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av resultatet under 2022 och finansiell ställning i form av soliditet under 2022. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika under delar; "starkt", "varken stark eller svagt" samt "svagt". Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en koncern kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar koncernen. Koncernerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Starkt finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 25% under 2022 *)	Varken stark eller svagt finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0-25% under 2022 *)	Svagt finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2022 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under 2022)	Gislaved Habo Sävsjö Vaggeryd Värmdö Vetlanda	Aneby Eksjö Gnosjö Jönköping Mullsjö Nässjö Tranås	
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under 2022)			
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under 2022)			

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utgångspunkten för styrningen är kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. I budgeten ska anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För Vaggeryds kommun innebär det att de prioriterade målen är styrande. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna. Dessa förutsättningar anger takten i vår strävan mot att uppfylla målen.

Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt.

Resultatet behöver vara på en så pass hög nivå så det kan finansiera investeringarna, dvs soliditeten och skuldsättningsgraden behöver balansera på en nivå som möjliggör ett handlingsutrymme för kommande generationer att hantera oförutsedda händelser, värdesäkra det egna kapitalet samt kunna möta utmaningar.

Centralt för att lyckas med denna balans är att fortsatt leverera starka ekonomiska resultat i kombination med rätt nivåer inom investeringar och exploateringsverksamheter kommande år.

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra finansiella mål; resultatmål, målet om egenfinansiering, soliditet samt budgetföljsamhet och prognossäkerhet. För verksamhetsåret 2023 uppnås resultatmålet, målet om soliditet samt budgetföljsamhet och prognossäkerhet. Målet om egenfinansiering uppnås delvis.

Vaggeryds kommun har fyra övergripande mål för hållbar utveckling 2020-2022 samt 2023-2026 som ska hjälpa till att uppnå visionen – Plats att göra skillnad, samt bidra till Agenda2030. Sammanfattningsvis uppfylls delvis de fyra övergripande lokala målen för hållbar utveckling 2023.

Målen mäts i effekt för invånaren enligt en uppsatt ambitionsnivå. Nämnderna och bolagens bidrag till måluppfyllelse är att 51,2 % av målen uppfylls, 43,9 % uppfylls delvis och 4,9 % uppfylls ej. De två mål som inte uppfylls är Barn och utbildningsnämndens mål; Våra barn och elever har hög måluppfyllelse samt målet Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet. Det är generellt en ökad måluppfyllelse sedan 2022 inom tre av de fyra övergripande målen (KF mål 1,3 och 4). År 2023 visar på den högsta måluppfyllelsen för nämnder och bolag sedan de nya fullmäktigemålen för hållbar utveckling beslutades

Av åtgärderna beslutade i miljöprogrammet har 39 % av åtgärderna genomförts helt eller genomförs kontinuerligt och 44 % har påbörjats. Totalt är det 14,5 % som ej är påbörjade och 2,5 % som är inställda och inte kommer att genomföras.

Inom arbetsgivarpolitiken finns av kommunfullmäktige fyra beslutade mål. Frisknärvaro, sjukfrånvaro, HME-ledarskap, HME- medarbetarskap och tjänstgöringsgrad (genomsnittlig tjänstgöringsgrad i kommunen utan hänsyn till tjänstledighet). För verksamhetsåret 2023 uppfylls målen helt för sjukfrånvaro, HME-ledarskap, HME- medarbetarskap och delvis måluppfyllelse för målen frisknärvaro och tjänstgöringsgrad.

Den sammanfattande analysen visar på en god ekonomisk hushållning och en bra kvalitet i verksamheterna.

Kommunfullmäktiges finansiella mål

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. För att nå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående finansiella mål.

1. Det årliga resultatet ska vara minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag

Indikator 1.1: Årets resultat, mnkr	2023	Mål
Riktat till: Alla verksamheter		
Årets resultat ska vara minst 3 procent av skatter och generella statsbidrag, %	3,6 %	3,0 %
vilket motsvarar ett årligt resultat enligt resultaträkningen om cirka 30 mnkr	37,5	30

Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme, värdesäkrar det egna kapitalet samt är en möjliggörare för investeringar.

2. Investeringar i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel över mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst ska uppgå till 100 procent.

Indikator 2.1: Finansiering av investeringar, %	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Mandat-period 2023–2026
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2023	
Självfinansieringsgrad, % (per år)	26,7%	119,1%	417,3%	165,9%	84,2%	100%
Självfinansieringsgrad, % (löpande snitt 2019-2023)	26,7%	50,2%	81,2%	100%	96,7%	
Skattefinansierad investeringsnivå (mnkr)	231,5	79,3	28,9	96,5	115,3	
Skattefinansierad investeringsnivå, ack. (mnkr) 2019-2023	231,5	310,8	340,5	437	552,3	
Egna medel (resultat + avskrivningar) (mnkr)	61,5	94,5	120,6	160,1	97,1	
Egna medel ackumulerat (mnkr) 2019-2023	61,5	156	276,6	436,7	533,8	

Definition/kommentar: Genomsnittet beräknas genom att addera utfall per år. Målpuffyllelsen uttrycks i procent, där målet är 100 %.

En lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En låg självfinansieringsgrad några år i följd ger snabbt en påverkan dels på den löpande verksamheten genom dess successivt högre kapitaltjänstkostnader.

3. Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.

Indikator 3.1: Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Mandat period 2023-2026
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2023	
Soliditet, %	28,3%	31,1%	34,3%	40,2%	40,7%	30 %

Definition/kommentar: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar. En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar.

4. Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.

Indikator 4.1: Budgetföljsamhet, %	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Mål
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2023	”varje år”
Budgetföljsamhet, %	-0,3	0,4	1,3	0,1	0,2	≥ 0 %

Definition: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning.

Indikator 4.2: Prognossäkerhet, %	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Mål
Riktat till: Alla verksamheter	2019	2020	2021	2022	2023	”varje år”
Prognossäkerhet, %	1,2	1	0,8	0,4	0,1	+/- 1 %

Definition/kommentar: Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut.

Årets resultat

Resultaträkning 2023 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	204,4	137,3	67,1
Verksamhetens kostnader	-1 135,5	-1 061,0	-74,5
Avskrivningar	-59,56	-56,02	-3,5
Verksamhetens nettokostnader	-990,7	-979,7	-11,0
Skatteintäkter	761,5	748,7	12,8
Generella statsbidrag och utjämning	267,2	260,9	6,3
Verksamhetens resultat	38,1	29,9	8,1
Finansiella intäkter	8,2	5,0	3,2
Finansiella kostnader	-8,8	-4,9	-3,9
ÅRETS RESULTAT	37,5	30,0	7,5

Resultatet för 2023 uppgår till 37,5 mnkr vilket är 7,5 mnkr högre än budget. Resultatet är 1,8 mnkr bättre än prognosen i tertial två, 35,7 mnkr.

Verksamhetens intäkter rymmer engångseffekter i form av reavinst sålda tomter exploateringsverksamhet 15,6 mnkr samt hyresinkomster/nyttjanderätter exploateringsmark 11,7 mnkr.

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat visar en positiv budgetavvikelse på 8,1 mnkr. Nämndernas budgetföljsamhet är god och nettokostnad för nämnderna visar en positiv avvikelse mot budget med 1,6 mnkr.

Kostnader för pensioner överskrider lagd budget med ca 20 mnkr. Kostnadsökningen förklaras av den ökade inflationen, vilket påverkar prisbasbeloppet som används vid värdesäkring av sektorns pensioner. Även nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer påverkar kostnadsökningen.

Kostnader som också överstiger budget är kostnader för skolskjuts samt ersättningslokaler inom barn och utbildningsnämnden. De högre kostnaderna för skolskjutsar förklaras av att indexuppräkningsindex varit högre än budgeterna. Det högre indexet är en direkt följd av omvärldsfaktorer som reduktionsplikten och ökat världsmarknadspris på drivmedel. Även inom socialnämnden är kostnader påverkade av inflationsökningen så som för livsmedel-, drivmedel- och räntekostnader för leasade bilar, vilket genererat högre kostnader än budget. Även politiska kostnader överskrider budget. Främst är det arvoden men även utbildningskostnaderna är högre än budget då utbildningssatsning genomförts första året av mandatperioden.

Från år 2023 följer Vaggeryds kommun RKR (Rådet för kommunal redovisnings) rekommendation RKR R5 Leasing. Beroende på hur ett avtal är utformat, utifrån ekonomiska risker och fördelar, klassificeras avtalet som antingen finansiellt eller operationellt. En avtalsgenomgång har genomförts och utifrån den har en bedömning gjorts om avtalet är ett finansiellt eller ett operationellt leasingavtal. Den redovisningsmässiga hanteringen skiljer sig väsentligt åt om avtalet klassificeras som finansiellt eller operationellt. Omklassifiseringen som gjort av Vaggeryd kommuns berörda avtal från operationell leasing till finansiell leasing har en negativ resultat påverkan på ca 2,4 mnkr 2023, som inte tagits hänsyn till i budget.

Avskrivningskostnaderna är 2023 3,5 mnkr högre än budget. Avvikelsen förklaras främst av den redovisningsmässiga hanteringen som gjort i samband av översynen och anpassning av redovisningen till RKR R5.

Totalt överskrider verksamhetens nettokostnad budget med 11 mnkr, men verksamheten resultat visar på en positiv budgetavvikelse på 8,1 mnkr

Jämför med 2022 har verksamhetens nettokostnad ökat med 13 %. Tas hänsyn till jämförelsestörande poster (Reavinster, hyresinkomster/nyttjanderätter exploateringsmark, 2022 års partiella engångsinlösen, avsättning till Y:et och deponi samt 2023:s resultatpåverkan av ändrad redovisningsprincip RKR R 5) är verksamhetens nettokostnad 78,2 mnkr högre än 2022, motsvarande 8,3 %.

Budgetökningen mellan 2022-2023 motsvara 7,2 %. Verksamhetens resultat visar en positiv budgetavvikelse (8,1 mnkr) trots högre kostnadsökning än budget då skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning är 19 mnkr högre än budget.

Skatter och generella statsbidrag

Skatter och generella statsbidrag (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Skatteintäkter	761,5	748,7	12,8
Inkomstutjämning	188,8	197,2	-8,4
Kostnadsutjämning	1,9	4,1	-2,2
Regleringsbidrag	34,7	23,4	11,3
Utjämningsavgift LSS	-2,1	-1,8	-0,3
Fastighetsavgift	38,4	38,0	0,4
Generella bidrag från staten	5,5	0,0	5,5
Totalt	1 028,7	1 009,6	19,1

*** inklusive statligt bidrag till socialnämnden för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre om 5,5 mnkr (2023), 5,4 mnkr (2022), 3,4 mnkr (2021) och statligt bidrag till Barn och utbildning "Skolmiljarden" motsvarande 2,2 mnkr (2022), 1,9 mnkr (2021). Dessa bidrag ska redovisas på konto 8291 enligt anvisning. Det är emellertid riktade medel som destinerats direkt till BUN och SN.*

Prognoserna från SKR har efter att budget 2023 beslutades under 2022 successivt reviderats upp. Det har varit svårt för SKR att bedöma effekten av den osäkra omvärlden med pandemi, Ukraina och andra osäkerhetsfaktorer som direkt eller indirekt påverkar arbetsmarknaden och dess koppling till kommunernas skatteunderlag. Efter SKRs skatteunderlagsprognos april 2023 förstärktes driftbudgeten utifrån denna prognos med 11 mnkr.

Skatteintäkterna 2023 är 12,8 mnkr högre än budget. Främst förklaras det av att slutavräkning för 2023 blev mycket högre än beräkna beroende på en högre skatteunderlagstillväxt jämfört med den skatteunderlagsprognos som var underlag för 2023 års budgetberäkning, inklusive den förstärkning som genomfördes i april med 11 mnkr.

Vaggeryds kommun använder SKRs skattunderlags prognos med hänsyn till egen befolkningsutveckling. Årets prognosunderlag från SKR har varierat mer än vanligt, vilket indikerar att 2023 varit ett svårt år att prognostisera då osäkerheten varit stor kopplat till inflationsutvecklingens påverkan på tillväxt och arbetade timmar etc.

Intäkter från generella statsbidrag/utjämning är 6,2 mnkr högre än budget. Avvikelsen förklaras främst av 5,5 mnkr redovisa som generella bidrag men är budgeterade som riktade i verksamheten, men central anvisning kräver att kommunen redovisar dessa som generella inom kontogrupp 8.

Finansnetto

Finansiella intäkter och kostnader (finansnettot) visar på 638 tkr högre kostnader än budget, vilket främst förklaras av högre räntekostnader än budgeterat. Även på de finansiella kostnaderna finns en resultatpåverkan från anpassning av redovisningen till RKR R5 som inte är budgeterad.

Balanskravsresultat

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning, det så kallade balanskravet innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Vaggeryds kommun redovisar 2023 ett resultat på plus 37,5 mnkr. Om reavinster tas bort beräknas ett resultat vid årsskiftet på 21,9 mnkr enligt balanskravsdefinitionen

Balanskravsresultat (mnkr)	2019	2020	2021	2022	2023
Resultat	16,2	50,2	63,8	105,9	37,5
Reavinster fastigheter, netto	-5,0	29,7	-9,1	-88,8	-15,6
Reavinster/Marknadsvärden placeringar	-12,3	-12,3	-12,3	11,4	-9,7
Återföring Reavinster/Marknadsvärden placeringar	12,3	12,3	12,3	-11,4	9,7
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	11,2	79,9	54,7	17,1	21,9
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	11,2	79,9	54,7	17,1	21,9

Not: Resultatutjämningsreserv finns inte i kommunen. Kommunen gör ett avsteg från utfärdad rekommendation, man har valt att inte bokföra realisationsvinster/värdeökning från pensionsmedelsförvaltningen över resultatet utan som en avsättning. Realisationsvinst/värdeförändring för portföljen uppgår till 9,7 mnkr. Dessa har bokförts som avsättning, konto 2283.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett pensionsåtagande uppgående till 303,6 mnkr. (297,7 mnkr). För att möta kommande pensionsutbetalningar har Vaggeryds kommun avsatt medel i en placeringsportfölj. Placeringarnas bokförda värde 2023-12-31 är 165,5 mnkr (155,9 mnkr). Marknadsvärden är samma som bokförda värden från och med redovisningsåret 2019. Återlånade medel (skillnad mellan förpliktelse och marknadsvärdet för förvaldade pensionsmedel) uppgår till 138,1 (141,8 mnkr). Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelserna som redovisas som ansvarsförbindelse inklusive löneskatt uppgår till 221,8 mnkr (219,3 mnkr).

Den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen disponeras från och med år 1998 av den anställda för eget val av förvaltare. Kvarstående avsättning 81,8 mnkr (60,5 mnkr) avser bland annat pensioner enligt PA-KL och kompletterande ålderspension. Långsiktigt innebär dessa pensionsåtaganden en likvidmässig belastning och kan dessutom ses som en generationsfråga. Genom att betala ut hela den individuella delen av pensionsåtagandet samt trygga en del av ansvarsförbindelsen genom långsiktig kapitalförvaltning, reduceras till en del de kostnader för pensionsåtaganden som skjuts på framtidens skattebetalare.

Pensionsmedelsförvaltningen styrs av riktlinjer antagna i kommunfullmäktige. Dessa riktlinjer har uppdaterats, 2021-03-01 § 26 där kommunen strategi för hållbarhet utvecklats ytterligare och är nu i linje med kommunens och regionens mål kopplat till hållbarhet enligt Agenda 2030. Nedan följer en redovisning av kommunens pensionsmedelsförvaltning.

Medel för framtida pensioner	2019	2020	2021	2022	2023
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser from 1998-01-01	48,5	49	55	60,5	81,8
Avsättning, pensionsförpliktelser (exkl.) löneskatt till och med 1997-12-31	53,9	49,5	61,9	50,4	60,1
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt till och med 1997-12-31 (exkl.ack.vinster)	196,3	197,2	181,7	168,8	161,7
Summa totala förpliktelser	298,7	295,7	298,6	297,7	303,6
Finansiella placeringar, bokfört värde (Garanterat belopp)	159,4	155	167,3	155,9	165,5
Summa totala förpliktelser minus finansiella placeringar (bokfört värde)	458,1	140,7	131,3	141,8	138,1
Realiserat resultat, avkastning eller värdeökning året, mnkr	8,4	-4,4	12,3	-11,4	9,7
Återlån i verksamheten	458,1	140,7	131,3	141,8	138,1

Värdeinsparning samt realiserad avkastning från kapitalförvaltningen 2023 har bokförts som avsättning av pensionsmedel med 9,7 mnkr. Detta är ett avsteg från utfärdad redovisnings rekommendation men kommunen anser avvikelserna ligga i linje med god redovisningssed, då den intjänade pensionsskulden före 1998 i framtiden kommer belasta kommunens redovisning trots att den enligt gällande redovisningspraxis inte får bokföras som skuld. Förändringen av marknadsvärden har bokförts på samma sätt som realiserade vinster.

Finansiellt resultat och ställning för Vaggeryds kommun i Jönköpings län 2022

Kommunforskning i Västsverige (Kfi) sammanställer på uppdrag av länets kommuner en jämförelseanalys utifrån finansiella nyckeltal. För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Vaggeryds kommunkoncern används RK-modellen, som utgår från fyra finansiella perspektiv. De är det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden samt kontrollen över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att utifrån dessa perspektiv identifiera finansiella möjligheter och problem för kommunen, och därigenom klargöra om kommunen har en sådan god ekonomisk hushållning som föreskrivs i kommunallagen.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Jönköpings län 2022

I denna tabell har kommunerna i Jönköping placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet under 2020–2022 och finansiell ställning i form av soliditet under 2022. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underkategorier; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 30% under 2022 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0–30% under 2022 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2022 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022)	Gislaved Habo Jönköping Sävsjö Tranås ↑ Vaggeryd Värnamo	Eksjö Vetlanda Aneby ↑ Nässjö ↑	Mullsjö
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022)	Gnosjö ↑		
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2020–2022)			

↓ = Kommunen har försvagat sin resultatbox jämfört med föregående år

↑ = Kommunen har förbättrat sin resultatbox jämfört med föregående år

← = Kommunen har förbättrat sin soliditetsbox jämfört med föregående år

→ = Kommunen har försvagat sin soliditetsbox jämfört med föregående år

Nämnderna och verksamheternas samlade budgetavvikelser och prognossäkerhet

Nämndernas budgetavvikelse summeras till 1,6 mnkr. Nettokostnaden 2023 är 968,7 mnkr vilken är 61,4 mnkr högre jämfört med 2022 motsvarande en ökning på 6,8 %. I nämndernas nettokostnad ingår inte de poster som beskrivs som jämförelsestörande poster i kapitel Årets resultat. Dessa redovisas under finansförvaltningen.

Nämnder och verksamheter <i>Mnkr</i>	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognosavvikelse	
				mnkr	%
Kommunstyrelse	85,5	83,9	-1,6	-1,6	-1,9 %
Räddningstjänst	14,8	14,8	0,0	0,0	0,1 %
Valnämnd	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0 %
Revision	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0 %
Överförmyndarverksamhet	1,3	1,4	0,2	0,1	11,3%
Tekniska nämnden	40,9	40,8	-0,1	-0,1	-0,3%
Kultur och fritidsnämnd	34,9	35,1	0,2	0,2	0,5 %
Barn och utbildningsnämnd	479,4	478,7	-0,7	0,2	0,0 %
Socialnämnd	306,6	308,4	1,7	0,9	0,3 %
Miljö och byggnämnd	4,4	6,0	1,6	1,6	36,8 %
Summa löpande verksamhet	968,7	970,3	1,6	1,3	0,13 %

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet	2019	2020	2021	2022	2023
Nämndernas avvikelse mot budget, mnkr	9,9	3,1	11,4	1,2	1,6
Total omslutning nämnderna, (netto), mnkr	784,1	820,7	866,3	907,3	968,7
Budgetföljsamhet, procent	-0,3%	0,4 %	1,3 %	0,1 %	0,2 %
Prognossäkerhet, procent	1,2 %	1,0 %	0,8 %	0,4 %	0,1 %

Not: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning. Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslut 2023-08-31) dividerat med nämndens nettoomslutning vid årets slut

Valnämnd

Utfallet för 2023 visar på ett budget överskott om 297 tkr.

Revision

Förtroendevalda revisor har förbrukat sina medel i linje med budget.

Överförmyndarnämnd

Utfallet för 2023 visar på ett budget överskott om 157 tkr.

Kommunstyrelsen

Nettokostnaden för kommunstyrelsens verksamhet 2023 är 85 517 tkr med en negativ avvikelse mot budget med 1 622 tkr.

Avvikelsen mot budget förklaras främst av programområde Politisk verksamhet där budgetavvikelsen är - 1 522 tkr, vilket främst förklaras av högre löner arvoden än budget 2023.

Inom programområde gemensamt och service är budgetavvikelsen – 1 170 tkr vilket förklaras av tillsammansdagarna samt högre kostnader för juridiska konsulter än budgeterat.

Inom kommunstyrelsen finns flertal positiva budgetavvikelser som väger upp de negativa avvikelserna. Inom programområde arbetsmarknad redovisas en positiv budgetavvikelse på 2 496 tkr och ekonomiskt bistånd +583 tkr. En förskjutning av uppgifter och en effektiv process från försörjningsstödshandläggning till arbetsmarknadsinsatser har lett till mycket goda resultat och lågt behov av försörjningsstöd. Innebär att programområdena Arbetsmarknad och Ekonomiskt bistånd i flera avseende påverkar varandra och resultatet av arbetet inom arbetsmarknad syns på ekonomiskt bistånd.

För Kommunstyrelsen oförutsedd finns 314 tkr ej nyttjad budget kvar 202312. Kommunledningskontoret visar en positiv budgetavvikelse på 652 tkr.

Räddningstjänsten

Nettokostnaden för räddningstjänsten år 2023 är 14 780 tkr med en positiv avvikelse mot budget med +6 tkr

Rekrytering av brandmän har skett under året vilket under andra halvåret gett ökade personalkostnader på grund av olika grundutbildningar som behöver genomföras. Den fortsatta trenden med ökande antal händelser inom kommunen som räddningstjänsten har att hantera ger både högre personalkostnader för utryckningstid samt ökade underhållskostnader på fordon och material

Räddningstjänstens kostnader för att bedriva framförallt utryckningsverksamheten påverkas av de generellt sett höjda prinsnivåerna. Det har skett tydliga kostnadsökningar på annan teknisk utrustning och insatsvaror som räddningstjänsten är beroende av för att bedriva verksamheten. Prisökningarna under de senaste åren bedöms variera mellan 0 % och 40 %, vissa specialprodukter har högre prisökningar. Detta kan i sin tur bero på energikrävande framställning (t ex absorberingsmedel) till fortsatta svårigheter med leveranskedjor som driver priserna. Förvaltningens kostnader för drivmedel är fortsatt osäkra då priset på drivmedel har fortsatt att fluktuera mycket.

De inflationsdrivna kostnadsökningarna för räddningstjänsten prognosticeras till minst 100 tkr för helåret 2023. Dessa inflationsdrivna kostnadsökningar kan kortsiktigt hanteras genom senareläggning av vissa inköp och begränsningar i uttag av personaltid på beredskapspersonalen. På längre sikt behöver andra åtgärder vidtas.

Tekniska nämnden

Nettokostnaden för Tekniska nämnden år 2023 40 906 tkr med en negativ avvikelse mot budget med 93 tkr

Under 2023 mildras inflationsökningen för den tekniska driftverksamheten av det statliga el-bidraget som utbetalts. Totalt bidrag för kommunen var 5 874 tkr som fördelats mellan tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämndens programområden utifrån faktisk elförbrukning.

Kostnadsökningarna för egna elinköp mildras av tekniska nämndens inköpsmodell där 80 % av volymen prissäkras 0-36 månader innan leverans. Inköpsavtalet har ett positivt utfall på 1 287 tkr för 2023. Utfallet regleras ut till respektive elanslutning inom sina programområden

Programmet kommunala gator och vägar visar en negativ budgetavvikelse på 1 608 tkr, som främst förklaras av kostnader för vinterväghållning som överskridit budget med -1 264 tkr. Programmets inflationspåverkan under 2023 mildras av det statliga el-bidraget som tillfaller gatubelysningen.

Allmän markreserv gav ett överskott på + 1 170tkr 2023. Det kvarstår ökad skogsförsäljning kopplat till tomtmarksförsäljningen som gav ett överskott likvärdigt tidigare år. Effekten är inte flerårig eftersom den kommunala tomtmarken som behöver avverkas vid markförsäljning i praktiken har tagit slut.

Helårsresultatet för vatten- och avloppsrening är i balans mellan intäkter och utgifter. Verksamhetens årsresultat blev + 63 tkr.

Miljö och byggnämnd

Nettokostnaden för miljö och byggnämnd nämnden är 2023 4 387 tkr med en positiv avvikelse mot budget med 1 623 tkr

Det finns en risk för minskad byggnation på grund av högre materialpriser, ränteläge samt inflation. Antalet bygglovsansökningar har vi minskat något, särskilt på enbostadshus och tillbyggnader och mindre ärenden, medan stora industribyggnader har resulterat i ett positivt utfall mot budgeten.

Det som främst förklarar den positiva avvikelsen är att arvoden och utbildningar för politiker är lägre än budget. I budget 2023 har det tagits höjd för högre politiska kostnader för att kunna hantera utbildningskostnader för nya ledamöter.

Intäkterna är högre än budget för bygglovsansökan vilket förklaras av att stora byggnationer på Stigamo, Båramo och norr om travbanan. Antal bygglovsansökningar för mindre byggnationer har minskat pga. inflation och räntepåverkan.

Priset på kalk har stigit. Kommunen får 85 % i statsbidrag men resterande 15 % får kommunen stå för. Då priserna gått upp har kostnaderna varit högre än budgeterat. Kalkningen har kostat kommunen 4 059 tkr, bidraget var 3254 tkr.

Barn och utbildningsnämnd

Nettokostnaden för barn och utbildningsnämnden är 2023 479 402 tkr med en negativ avvikelse mot budget med 728 tkr

Den negativa budgetavvikelsen förklara främst av ökade kostnader för skolskjuts budgetavvikelse (– 1 460 tkr) på grund av högre index där det högre indexet är en direkt följd av omvärldsfaktorer som reduktionsplikten och ökat världsmarknadspris på drivmedel. Budgetavvikelsen förklaras också av högre kostnader för ersättningslokaler samt högre kostnader i grundskolan. Flera av förvaltningens enheter har behövt högre bemanning än budgeterat då fler resurser har krävts för att jobba mot högre måluppfyllelse i årskurserna 4-9 samt i särskild undervisningsgrupp.

Förskolan har en positiv budgetavvikelse på 3 112 tkr, där överskottet främst förklaras av ökade intäkter i form av bidrag kopplade till löner samt att intäkten från föräldraavgifter är högre än budget. Även Förskoleklass samt fritidshem visar på en positiv budgetavvikelse +863 tkr respektive +986 tkr.

Förskoleklass och fritidshems positiva budgetavvikelse förklaras främst av lägre lönekostnader. Inom fritidshem har resurserna använts i grundskolan. Fritidshem har ökat sin verksamhet med fler barn inom verksamheten efter pandemin. Intäkterna från föräldraavgifter har därmed varit högre än budget.

Kultur och fritidsnämnd

Nettokostnaden 2023 för kultur och fritidsnämnd är 34 918 tkr med en positiv avvikelse mot budget med 193 tkr

Kultur och fritidsnämnden ser fortsatta prisökningar på insatsvaror som påverkar både egna verksamheter samt föreningslivet. Den största inflationspåverkan syns på idrottsplatserna samt sim- och sporthallsverksamheten. Totalt bedöms en inflationspåverkan motsvarande cirka 100 tkr för helåret.

Den positiva budgetavvikelsen förklaras främst av biblioteksverksamheten där ökade intäkter redovisa från extern finansiering. Intäkterna kommer finansiera personalkostnader framöver. Även föreningsbidrag och öppen ungdomsverksamhet visar på en positiv budgetavvikelse, +128 tkr respektive +190 tkr. Budgetavvikelsen för föreningsbidrag förklaras av att vissa föreningar inte redovisat medlemmar för att få medlemsbidrag och för öppen ungdomsverksamhet förklaras avvikelsen främst föräldraledighet som inte fullt ut ersatts.

Negativa budgetavvikelser återfinns inom politisk verksamhet samt anläggningar för idrott, -308 tkr respektive -142 tkr. Politisk verksamhets negativa budgetavvikelse förklaras främst av högre arvode än budgeterat och inom anläggningar för idrott av att bowlinghallen och Movalla IPs kostnader är högre än budget

Social nämnd

Nettokostnaden 2023 för social nämnden är 306,6 mnkr med en positiv avvikelse mot budget med 1,7 mnkr. Kostnader inom socialnämnder som påverkats av inflations ökning är livsmedelskostnader, drivmedelskostnader samt räntekostnader för leasade bilar.

Socialnämnden positiva budgetavvikelse förklaras främst av äldreomsorgen där nettokostnaden är 4,5 mnkr lägre än budget. Även verksamhetsprogrammen verkställighet IFO, Ledning och stödsystem visar på positivbudget avvikelse. Den positiva budgetavvikelsen är kopplat till lägre sjukfrånvaro och vakanta tjänster under rekryteringsprocessen. Intensiv Hem Rehabilitering (IHR) har lett till en positiv effekt genom att antalet hemtjänst timmar har minskat.

Erhållna och nyttjade statsbidrag är; Säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer, Äldreomsorgslyftet, Habiliteringsersättning och Familjehemsplaceringar. Äldreomsorgslyftet finansierar ett 20-tal medarbetare som studerar till undersköterska 25 % av sin heltidsanställning. Genom statsbidraget Säkerställa en god vård och omsorg finansieras verksamheten Intensiv HemRehabilitering (IHR), ökad bemanning på SÄBO från 0,56 till 0,59 årsarbetare per lägenhet samt ökad attraktivitet i arbete inom hemtjänsten genom förkortad arbetsvecka till 34 timmar istället för 37 timmar.

Större negativ budgetavvikelse återfinn inom Myndighet – 3,3 mnkr och Hälso- och sjukvårds insatser -1,9 mnkr. Budgetavvikelsen inom myndighet förklaras främst av placeringskostnader för barn och familj och inom Hälso- och sjukvårds insatser av ökade kostnader på tekniska hjälpmedel och bemanningskostnader för sjuksköterskor.

Nya EU-regel om arbetstidsdirektiv gäller från 1 oktober 2023. Huvudregel är att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Verksamheter har arbetat fram nya scheman utifrån EU direktivet där 32 personer ska anställas. Under sista kvartalet har flertalet av tjänsterna tillfälligt bemannats med timanställda för att följa den nya EU regeln. Rekryteringsprocessen har påbörjats under det sista kvartalet vilket gör att större kostnad förväntas nästa år när rekryteringen ska vara genomförd.

Personalredovisning 2023

Syftet med personalredovisningen är att ge en övergripande bild och en samlad beskrivning över ett antal personalstrategiska områden. Personalredovisningen ska vara en av flera informationskällor som syftar till att ge kunskap och förutsättningar för fortsatt arbete med trygg personalförsörjning och stärka Vaggeryds kommuns ställning som en attraktiv arbetsgivare.

Personalpolitik och personalfrågor är en stor och omfattande del av det kommunala uppdraget för att främja kvalitet och produktivitet och bidra till vår förmåga att skapa värden för kommunens invånare. Konkurrensen om arbetskraft ökar och kompetensförsörjning till våra verksamheter är en viktig fråga. Det handlar om att attrahera nya medarbetare men också att utveckla och behålla dagens medarbetare. Med en organisation i utveckling och förändring är det viktigt att stärka förutsättningarna för ett gott medarbetarskap och ledarskap.

Vaggeryds kommun har formulerat fyra mål inom personalpolitiken

- Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser
- Ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat
- Engagerade medarbetare med rätt kompetens
- Heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Personalredovisningen är uppdelad i två delar, den första med uppföljning av mål inom personalpolitiken och andra delen redovisning av övriga personalområde.

Statistiken som presenteras i denna personalredovisning är hämtad från personalsystemet Visma. All statistik, om inget annat anges gäller månadsavlönad personal anställda enligt Allmänna bestämmelser (AB). Statistiken som redovisas i personalredovisningen avser förhållandena som gällde vid mättillfälle den 31 december 2023, om inget annat anges. I personalredovisningen skiljer vi på anställd och anställningar. Med anställd avses personer. En och samma person kan ha två anställningar i kommunen.

Förkortningar

- BUN- Barn- och utbildningsförvaltningen
- SOC- Socialförvaltningen
- KoF- Kultur- och fritidsförvaltningen
- KLK- Kommunledningskontoret
- TEK- Teknisk förvaltning
- MoB- Miljö- och byggförvaltningen

Uppföljning av personalpolitiska mål

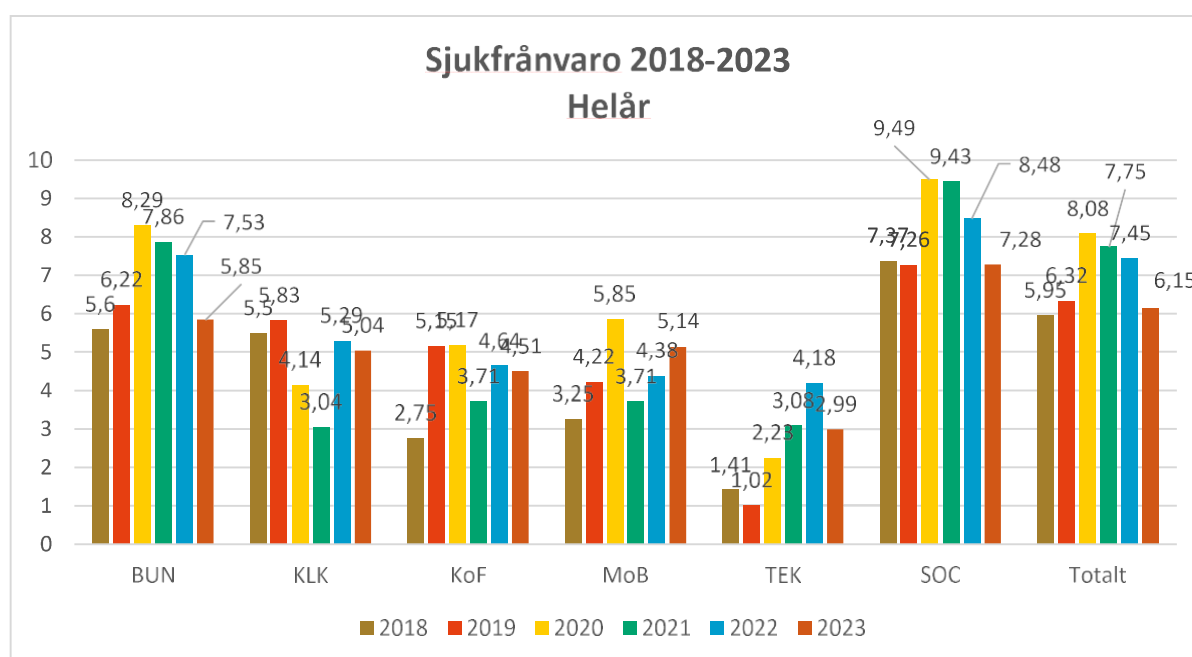
1. Vaggeryds kommun ska ha attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta sjukfrånvaro och frisknärvaro. Med frisknärvaro menas medarbetare som har 0 sjukfrånvarodagar, 1-5 sjukfrånvarodagar och fler än 5 sjukfrånvarodagar.

Frisknärvaro	Mål 2023	Resultat 2023
0 sjukfrånvarodagar	43 %	34,91%
1-5 sjukfrånvarodagar	23 %	21,64%
Fler än 5 sjukfrånvarodagar	33 %	43,45%

Sjukfrånvaro	Mål 2023	Resultat 2023
	7,0%	6,15%

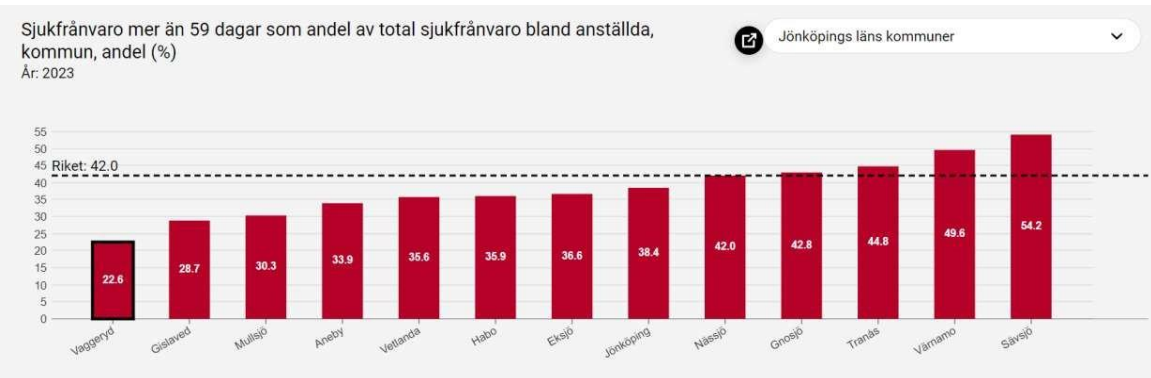
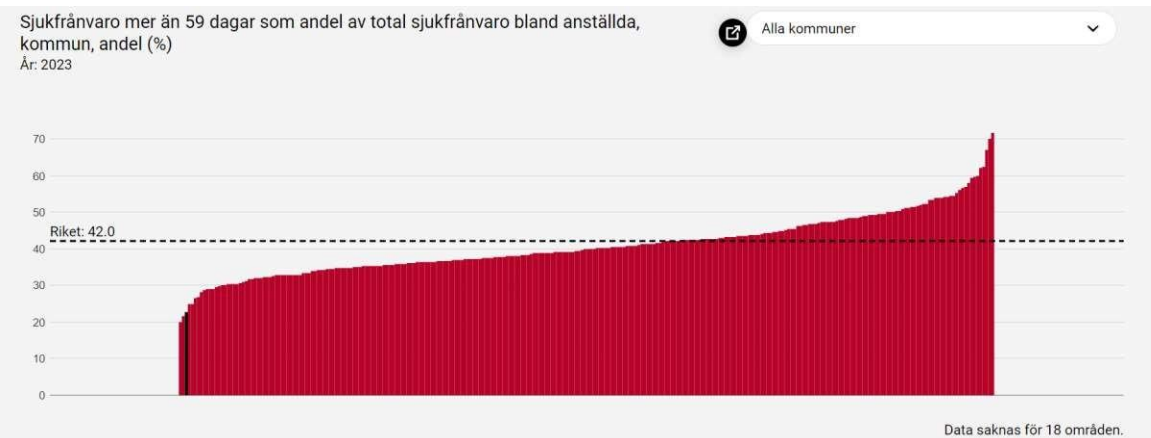
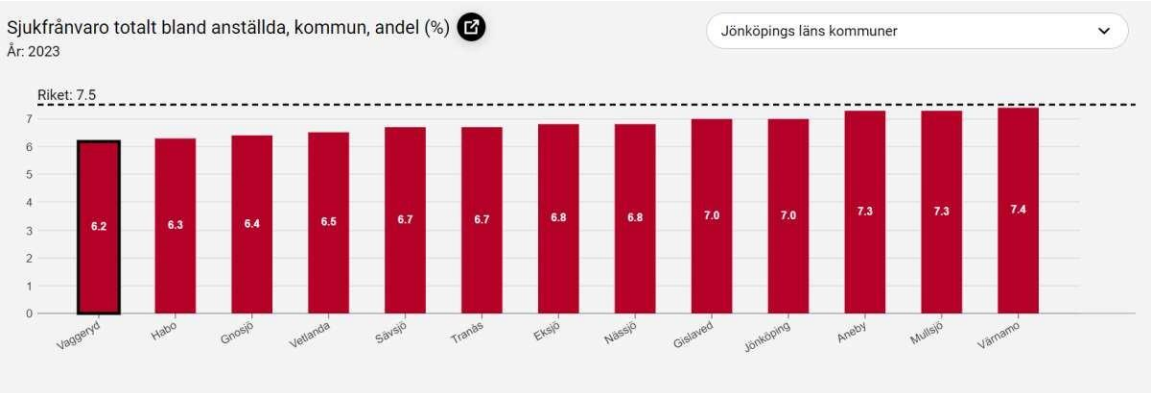
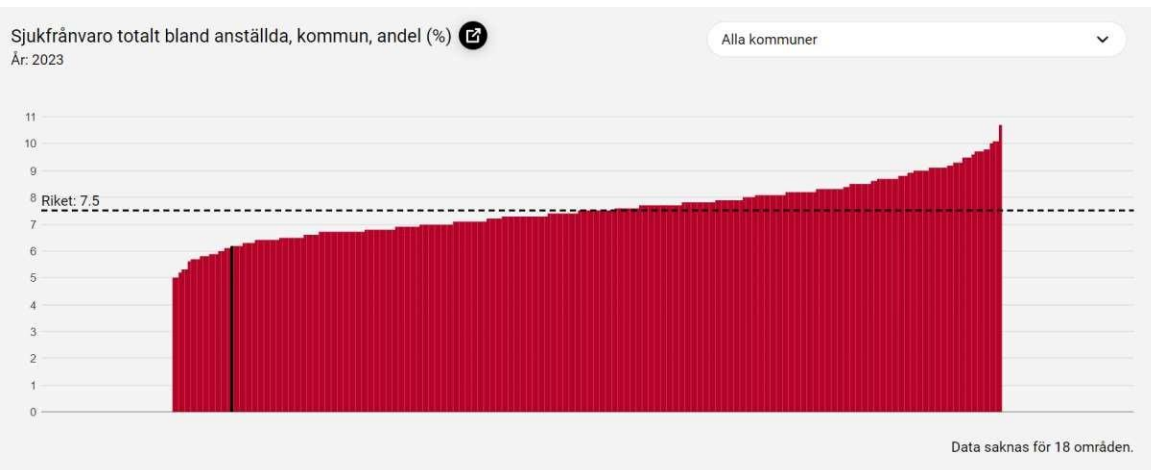
Nu kan vi se att pandemins påverkan inte längre finns kvar. Sjukfrånvaron har under 2023 varit i paritet med 2018 vilket är mycket positivt då medarbetare varit mindre sjuka.

Vid analys av sjukfrånvaron kan ses att den korta sjukfrånvaron upp till 60 dagar minskat under 2023. Av den totala sjukfrånvaron är 22,58 % över 60 dagar, vilket är mycket lågt i jämförelse med hela landet. Sjukfrånvaron skiljer mellan yrkesgrupper och arbetsplatser. De större yrkesgrupperna, undersköterskor, förskollärare samt medarbetare inom kostverksamhet har högre sjukfrånvaro i kommunen.

Sjukfrånvaro anges i procent i förhållande till tillgänglig arbetstid, därför kan sjukfrånvaron variera kraftigt mellan åren i förvaltningar som har färre antal anställda (tekniska, miljö och bygg, kultur och fritidsförvaltningen).

Sjukfrånvaro jämförelse riket

Friskvård

Under 2023, 562 har medarbetare i kommunen aktivt använt sitt friskvårdsbidrag till en kostnad av 465 977 vilket motsvarar 807 kr per individ. Det är en ökning med 81 medarbetare jämfört med 2022 då 481 medarbetare använde det via Epassi. Friskvårdsbidraget ger medarbetare möjlighet att få kostnader upp till 1000 kr ersatta under förutsättning att de själva ger en egen insats på 50% av kostnaden. De vanligaste aktiviteterna styrke- och konditionsträning, massage och behandling följda av racketsport, yoga och hälsorådgivning. Aktiviteterna har köpts hos 98 olika leverantörer.

Arbetsmiljö

Utifrån Arbetsmiljöverkets inspektioner under 2023 kring hot och våld inom skolan, syns tydligt att vi behöver förbättra och styra upp arbetsmiljöarbetet även inom flera förvaltningar. Dessutom följs den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet att följas upp med en ny metod i form av en enkät.

2. Vi ska ha ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet ledarskap (HME=hållbart medarbetarengagemang) som mäts årligen genom medarbetarenkät. Ledarindex består av de tre frågorna:

Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser,

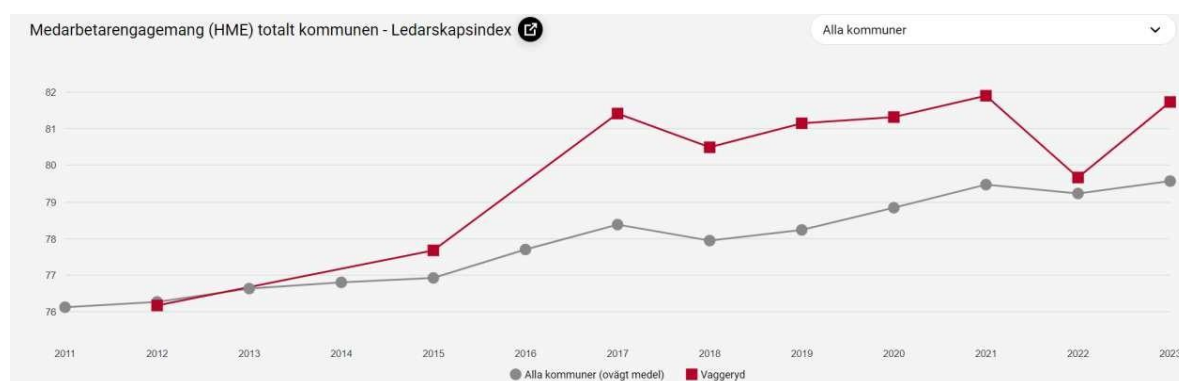
Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare,

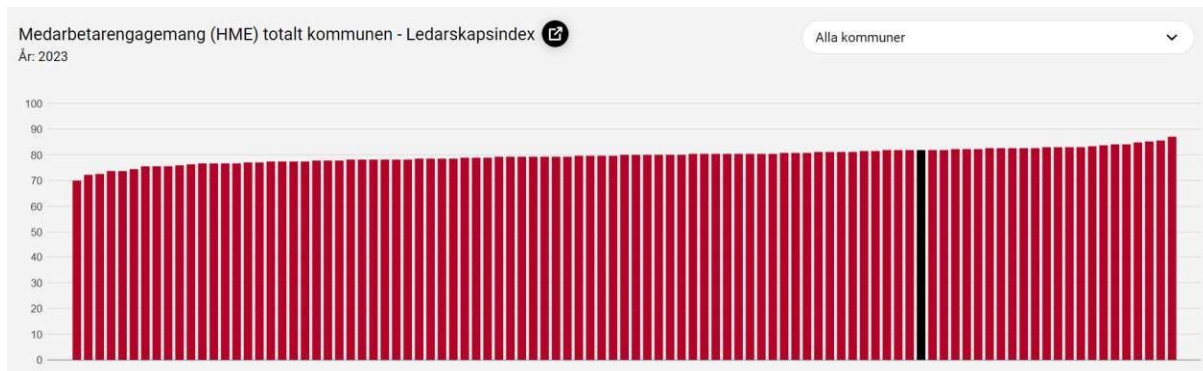
Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete.

Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för ledarskapsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

HME-ledarskap	Mål 2023	Resultat 2023
	82	82

Resultatet HME-ledarskap för 2023 innebär att vi nådde vårt mål för året. Vaggeryds kommun ligger i det högre spannet bland de 20 bästa resultaten vid jämförelse med riket. Under året har kommunens ledarutvecklingsprogram avslutats. Programmet fortgår med lärgrupper och nya chefer erbjuds mentorskap. Målet med ledarskapsprogrammet har varit att de chefer som genomgått programmet ska ha en fördjupad kunskap om vad det innebär att arbeta som chef och ledare, ökad självinsikt och koppling till kommunens mål, vision och värdegrund.

3. Vi ska ha engagerade medarbetare med rätt kompetens

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet motivation som mäts årligen genom medarbetarenkäten. Index för motivation består av de tre frågorna:

Mitt arbete känns meningsfullt,

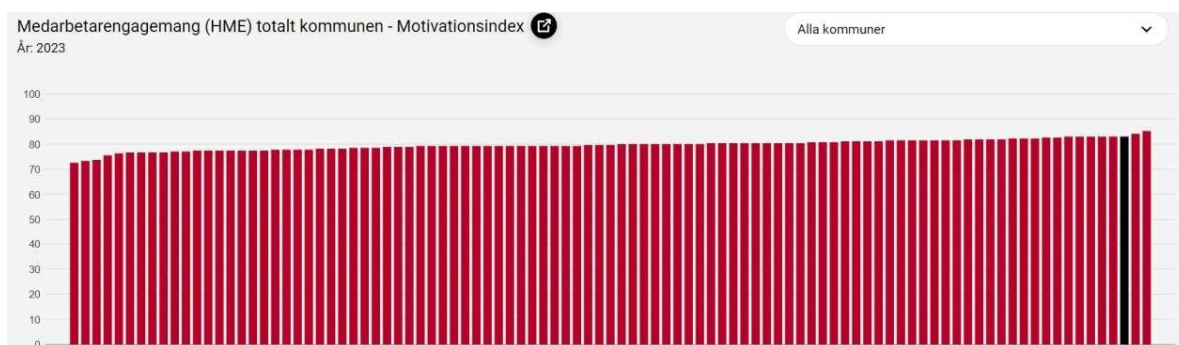
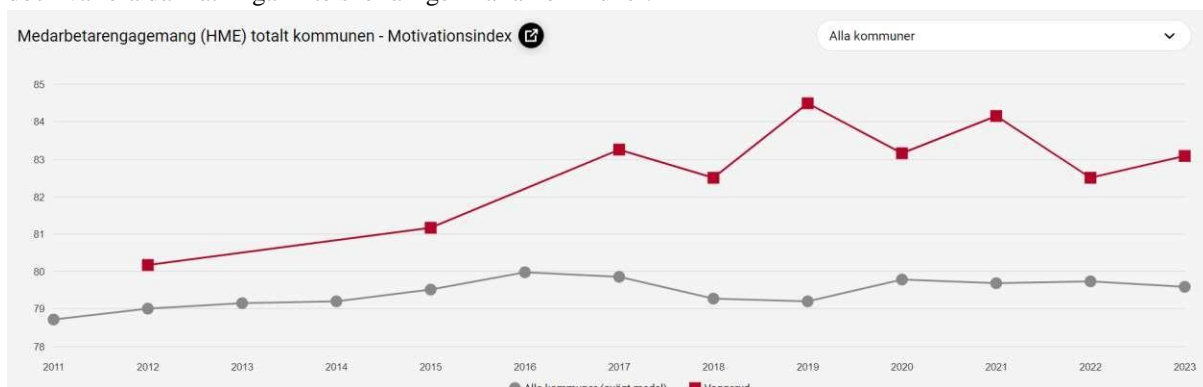
Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete,

Jag ser fram emot att gå till arbetet.

Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för Motivationsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

HME-medarbetarskap	Mål 2023	Resultat 2023
	83	83

Resultatet för HME-medarbetarskap 2023 är uppfyllt och ett gott resultat i jämförelserna mellan kommuner kan dock variera då mätningar inte sker årligen i alla kommuner.

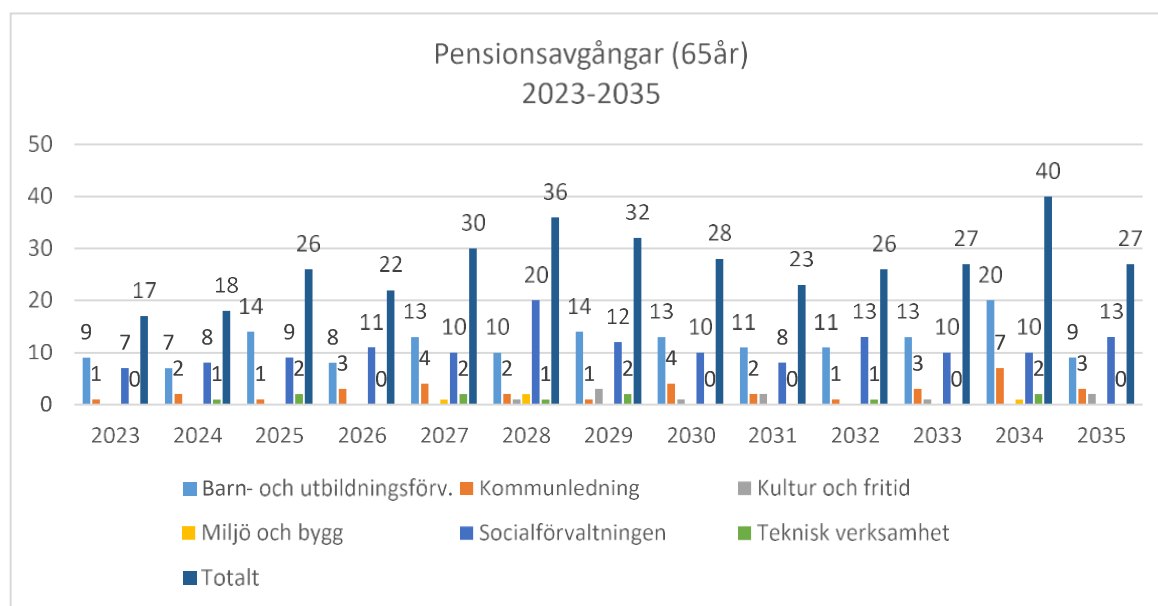
Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är avgörande för välfärdens organisationer och kommer att vara ett mycket viktigt område att arbeta med framåt. Under 2023 har vi upplevt att det varit svårt att rekrytera sjuksköterskor, vissa lärargrupper. Även tillgången på utbildade undersköterskor har minskat under året.

Personalomsättning är de skillnaden på de medarbetare som börjat och slutat i kommunen inkluderat pensionsavgångar.

Personalomsättningen i kommunen 2023 till omkring 10-11%.

Antalet pensionsavgångar på bilden nedan utgår från en avgång vid 65 år men från och med i år finns möjlighet att kvarstanna i arbete till 69 år vilket gör att det inte på förhand går att vet exakt hur många som avgår per år.

4. Vi ska ha heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta tjänstgöringsgrad för tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön. Inom våra två stora förvaltningen är den genomsnittliga tjänstgöringsgraden för SOC 78% och inom BUN 98%, utan hänsyn tagen till tjänstledigheter på deltid.

Tabellen visar både ökning och minskningar i tjänstgöringsgrad för både tillsvidareanställd och visstidsanställd personal mellan åren. Att fler arbetar mer är en av strategierna för att lösa rekryteringsbehoven till välfärdstjänsterna. I den senaste medarbetarenkäten är det ett hundratal medarbetare som önskar en högre tjänstgöringsgrad.

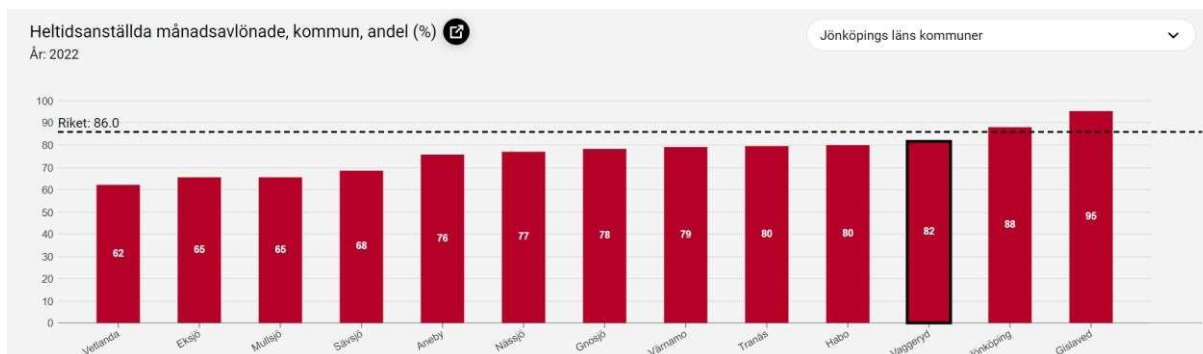
Vi analys av åldersfördelningen i kommunens är gruppen medarbetare som överstiger 60 år högre än gruppen 20-29 år. För att säkra kompetensförsörjning och generationsväxling är det viktigt att Vaggeryds kommun arbetar aktivt för att yngre generationer ges möjlighet till heltidsanställning.

Heltidsresan

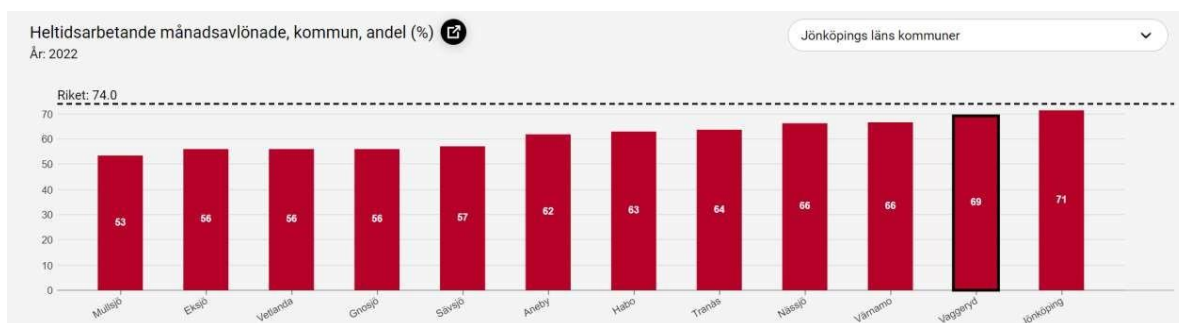
Tjänstgöringsgrad	Mål 2023	Resultat 2023
	100 %	94,8 %

Genomsnittlig tjänstgöringsgrad i kommunen utan hänsyn till tjänstledigheter

Andelen heltidsanställda med månadslön (82%) ligger på en god nivå i kommunen i jämförelse med länet och riket.

Andelen heltidsarbetande (tjänstledigheter borträknade) med månadslön (69%) ligger också på en god nivå i kommunen i jämförelse med länet och riket.

Personalsammanställning

Anställda tillsvidare och visstidsanställda, hel och deltid, kvinnor och män

Förvaltning	Kon	Deltid	Heltid	Totalt
BUN	K	57	470	527
BUN	M	6	107	113
BUN Totalt		63	577	640
KLK	K	2	51	53
KLK	M	1	30	31
KLK Totalt		3	81	84
KoF	K	10	13	23
KoF	M	2	9	11
KoF Totalt		12	22	34
MoB	K	0	6	6
MoB	M	0	5	5
MoB Totalt		0	11	11
SOC	K	133	228	361
SOC	M	10	32	42
SOC Totalt		143	260	403
TEKN	K	0	11	11
TEKN	M	1	26	27
TEKN Totalt		1	37	38
Vaggeryds kommun		222	988	1210

Antalet anställda har ökat på marginellt från 2022. Ökningarna beror på ökad verksamhet samt att antalet visstidsanställda ökat utifrån behov av vikarier i verksamheterna.

Årsarbetare per förvaltning

Förvaltning	KV	M	2023	2022	2021	2020	2019
BUN	507,3	108,4	615,7	607	602,3	602,3	633,7
SOC	348,8	42,2	390,9	362,3	390,2	394,5	364,3
KoF	19,6	19,7	29,5	32	29,2	29,2	30,8
KLK/Rädd	52,3	30,5	82,8	84	77,5	77,5	82,5
TEK	12	26,8	38,8	37,8	34,9	33,9	32,9
MoB	6	5	11	11	11	11	12
Tot	946,1	222,6	1 168,7	1 134,1	1 145,0	1 144,2	1 156,0

Under 2023 är det marginella skillnader i jämförelse med 2022 på antalet medarbetare då antalet visstidsanställda varierar utifrån behov av visstidsanställda vikarier.

Antalet män motsvarar knappt av det totala antalet medarbetare.

Medelåldern hos medarbetarna i kommunen ligger fortsatt på 45 år.

Miljöredovisning 2023

Miljöfrågorna är en del av alla nämnders och kommunala bolags ordinarie arbete och inget som kan ligga vid sidan av. Målet är att miljö blir en naturlig del i alla verksamheter till nytta både för det interna miljöarbetet och den strategiska samhällsutvecklingen. Att arbeta med miljöprogrammet bidrar till Vaggeryds kommuns mål för hållbar utveckling www.vaggeryd.se/ www.agenda2030.se/. Planering- och redovisningscykeln (budgetarbetet) är ett av verktygen för att gå från ord till handling. Miljöprogrammet sträcker sig över 4 år och detta miljöprogram som följs upp för 2023 gäller 2022-2025.

Hänt under 2023

I miljöprogrammet för 2022-2025 (beslutat av kommunfullmäktige 2021-11-29) finns mål och strategier uppsatta inom områdena hållbara transporter och resor, hållbar samhällsplanering och bebyggelse samt hållbara gröna och blå miljöer. För att lyckas nå målen finns åtgärder beslutade som ska genomföras. Under 2023 har 39 % av åtgärderna genomförts helt eller genomförs kontinuerligt och 44 % har påbörjats. Totalt är det 14,5 % som ej är påbörjade och 2,5 % som är inställda och inte kommer att genomföras.

Några mål och åtgärder som har positiv utveckling som är värda att lyfta är:

- Resandet med kollektivtrafik i kommunen fortsätter att öka. Invånarna reser 17,8 resor per invånare per år vilket är den högsta uppmätta siffran sedan mätstarten 2010.
- Arbetet med att minska matsvinnet har gett goda resultat där skolan och förskolan minskat sitt matsvinn med 34 % mellan 2019-2023.
- Målet om att det ska finnas minst 4,5 MWh installerade i kommunen som geografiskt område är uppnått. Kommunkoncernen fortsätter att installera solceller på kommunala byggnader.

Foto från skolmatsal Vaggeryds kommun där man arbetar med att minska matsvinnet samt att servera ekologiskt och närproducerad mat i säsong.

Det finns även några målområden där vi ser en negativ trend eller att det inte har hänt något på flera år:

- Det mål där vi ser den största negativa utveckling är målen om att ställa om till fossilfria fordon. Under 2019-2022 hade kommunkoncernen ca 30 % av fordonsflottan fossilfri. Under 2023 har denna siffra sjunkit till 10 % vilket är långt ifrån målet om 75 %.
- Kommunkoncernen fortsätter även att köra mer bil än tidigare. Under 2023 är vi uppe på en rekordhög sträcka. Målet är att vi ska minska utsläppen från våra transporter med 60 % till 2025 jämfört med 2010.
- Andelen ekologiska livsmedel fortsätter att sjunka och 2023 års andel är den lägsta sedan 2011.

Miljöriktlinjer

I Vaggeryds kommuns miljöprogram finns fyra stycken miljöriktlinjer som alla anställda och förtroendevalda ska arbeta efter i sitt dagliga arbete. De fyra miljöriktlinjerna är Spara energi, Miljöanpassa transporterna, Upphandla och köp in med miljöhänsyn samt Källsortera, återanvänd och förebygg avfall. Nedan redovisas kommenterar från förvaltningarna och bolagen om hur de arbetar med miljöriktlinjerna.

1. **Spara energi.** *Det kan handla om att släcka lampan efter sig, stänga av dator och skärm och ha rätt inomhustemperatur.*

Tekniska kontoret har genomfört en större insats för energibesparing då utbyte av gatubelysning till LED i Vaggeryds tätort som påbörjats under hösten. Ett nytt värmesystem för Hoks skola behövs inför vintern och det planeras för en bergvärmeanläggning. Fastigheten Mejeriet har flera värmesystem med fri kyla som haft problem att fungera rätt mellan systemen. Detta har åtgärdats och styrningen fungerar klanderfritt mellan värmesystemen idag. Energieffektivisering genom nya energieffektiva omrörare på avloppsreningsverket har installerats. Tekniska nämnden har tilläggsköpt förnyelsebar el (vindkraft) för hela kommunens elförbrukning.

Kultur- och fritidsförvaltningen rapporterar att den nya belysningen på bandybanan i Vaggeryd har varit i drift sedan årsskiftet. Det är en åtgärd som på årsbasis minskar elförbrukningen med cirka 17 000 kWh och bidrar till minskat koldioxidutsläpp. På Movalla IP har en genomlysning av klimatet genomförts, vilket fått till följd att temperatur och luftfuktighet korrigerats så att energiförbrukningen minskats.

Vaggeryds energis arbete är helt fokuserat på att stödja kommunen i att skapa en hållbar tillväxt. Bolaget kommer genomföra omfattade investeringar i nya produktionsanläggningar för att kunna leverera hållbar energi till företag och privatpersoner.

Inom socialförvaltningen görs energibesparande åtgärder löpande, t.ex. användning av timer samt rutiner för att släcka och stänga av.

2. **Miljöanpassa transporterna.** *I olika steg ska medarbetaren se över hur resor i arbetet sker. Första steget är att hålla resfria möten, därefter välja gång cykel eller kollektivtrafik. Vid längre resor ska medarbetaren välja buss/tåg framför hyrbilar.*

Upphandlingsenheten har ställt miljökrav i upphandlingen av mjukpapper och kemtekniska produkter. I den upphandlingen avtalades leverans 1 gång per vecka istället för flera gånger för att minska miljöpåverkan.

Räddningstjänsten har fortsatt fokus på att nyttja digitala mötesformer där det är lämpligt för att minska på antalet transporter. Räddningstjänsten erbjuder medarbetare möjlighet att åka kollektivt mellan tätorter för att minska antalet bilresor.

Kommunledningskontoret fortsätter att låna ut en elcykel till medarbetare som vill testa att arbetspendla

3. **Upphandla och köp in med miljöhänsyn.** *Vid inköp ska medarbetaren handla efter upphandlade och avtalade produkter. Beställningar ska samordnas för att minska transporterna.*

Upphandlingsenheten har tecknat ett direktköpsavtal med ett lokalt företag för omklädning av möbler vilket bidrar till återbruk och förebygga avfall. I upphandlingen av städ- och hygienprodukter kommer gamla och befintliga dispensers och hållare som är gjorda av plast bytas ut mot nya. De gamla återbrukas istället för att slängas.

Under 2023 har även riktlinjer för upphandling tagits fram och beslutats av kommunfullmäktige. I riktlinjerna framgår att avsteg från miljöprogrammet och andra styrdokument ska dokumenteras och motiveras.

4. **Källsortera, återanvänd och förebygg avfall.** *Alla medarbetare ska arbeta efter att i första hand förebygga avfallet, sedan återanvända återvinna och i sista led bortskaffa.*

Tekniska kontoret har gett uppdrag till Städa Sverige att städa vid Fågelforsdammen. Städning av bäckar och åkanter kommer att ske under hösten. Information till fastighetsägare om otillåten annektering och nedskräpning

av kommunal allmän platsmark, naturmark, har skett med syftet att fastighetsägarna städar av den kommunala marken och ”lämnar tillbaka marken”.

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med miljömålen och det pågår med ett särskilt fokus kring matsvinn inom kostverksamheten som fortlöper på ett positivt sätt. Remida har med sitt arbete att ta tillvara på rest- och spillmaterial gjort en stor insats för barn- och utbildningsförvaltningens, och även kommunens miljöarbete, och kopplar samman återanvändning med pedagogiskt arbete. Under 2023 har barn- och utbildningsnämnden utökat med en filial i Vaggeryd vilket är positivt och kommer bidra till att tillgängliggöra arbetet för ännu fler barn och elever.

Inom flera av socialförvaltningens verksamheter har man arbetat aktivt för att minska utskrifter, jobba digitalt, källsortera samt använda mindre pappersmuggar.

Övrigt

Kanslienheten har under delåret arbetat med kommunens fyra miljöriktlinjer. Genom en workshop kartlades vilka aktiviteter vi redan gör och vad vi kan bli bättre på. Upplägget på workshopen sammanställdes som en metod som alla förvaltningar kan använda sig av i arbetet med miljöriktlinjerna och ligger på intranätet.

Två utterpassager har gjorts för Lagans vattendrag. Städning av bäckar och å-kanter har gjorts under året. Ny metod för att bekämpa de invasiva växterna björnloka och parkslide har testats under året. Tillsammans med Länsstyrelsen har naturvårdsbränning gjorts vid Fåglabäck för att motverka gräs som kväver bland annat backsippan.

Miljö- och byggförvaltningen arbetar med att ta fram en handlingsplan över förorenade områden inom kommunen. Miljöarbete är något som miljö- och byggförvaltningen jobbar med i sitt dagliga arbete.

Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare 2023

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Ett hel- eller delägt kommunalt bolag är inte att betrakta som privata utförare.

Formellt överlämnas verksamheten oftast efter en offentlig upphandling, enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) eller att valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) införs samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Vaggeryds kommun anlitar privata utförare i flera av kommunens verksamheter. En liten kommun har ibland små möjligheter att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Det kan röra sig om experter och konsulter som anlitas för specifika projekt eller uppdrag. Ibland behöver verksamheten även tillfälligt förstärkas för att klara av behoven.

Fullmäktige antog i maj 2017 sitt första program för uppföljning och insyn av kommunal verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet reviderades under 2021 och ett nytt program antogs av kommunfullmäktige 2022-01-31 §7.

Nedan följer redovisning av ett urval:

Städentreprenader

Barn- och utbildningsförvaltningen har i dagsläget 5 externa utförare av städ. Det genomförs en kontinuerlig uppföljning från barn- och utbildningsförvaltningen i form av bland annat platsbesök och genom att entreprenörer delger kommunen sina egna kvalitetskontroller. Det har också genomförts driftmöten med entreprenörer minst kvartalsvis samt att årsvis hålls avtalsmöte. I händelser av avvikelser i lokalvården finns en tät dialog mellan verksamhet, förvaltning och städbolag för att åtgärda detta.

Utifrån fullmäktigebeslut kommer barn- och utbildningsförvaltningen under 2024 att påbörja processen att skapa en städorganisation i egen regi. Lokalvården kommer därför succesivt att tas över när gällande avtal går ut och vi räknar med att organisationen är helt uppbyggd under 2026.

Skolskjuts

Uppföljning av utförda skolskjutsturer och avtalet sker av barn- och utbildningsförvaltningen löpande under året. Det sker via veckovis kommunikation med kontaktperson hos entreprenören och avstämningsmöten. Barn- och utbildningsförvaltningen har en tät dialog gällande förändringar på turer, incidenter och förslag till förbättringar med entreprenör.

Under 2023 har arbetet med ny skolskjutsupphandling påbörjats och här finns ett stort fokus på att kommande avtal än mer ska ha ett fokus på hur kvalitetsuppföljning och samarbete för förbättringar med vald entreprenör ska gå till.

Personlig assistans

Socialförvaltningen har 2021-10-01 tecknat avtal enligt LOU med ny utförare, Assistanspoolen Omsorg Sweden AB, av personlig assistans.

Ingen brukare i Vaggeryds kommun som har under 20 timmar grundläggande behov har valt denna utförare. Dock har två brukare som har över 20 timmar valt denna utförare vilket då faller under Försäkringskassans ansvar.

Försäkringskassan äger ärendena med assistansersättning och kommunen betalar bara de 20 första timmarna/vecka och brukare. Timbeloppet var 2023: 324,5 kr och 2024: 332,6 kr.

Det är bara kommunens LSS-insatser och beslut som följs upp, inte insatser och beslut från andra myndigheter, enligt Socialförsäkringsbalken.

Eftersom statlig assistansersättning ansöks om, utreds och betalas ut av Försäkringskassan enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, har kommunen ingen rätt att utreda, bedöma eller följa upp assistansersättningen.

Hemtjänst-LOV

Vaggeryds kommun har haft ett avtal med LOV företaget HomeCare för utförande av hemtjänstinsatser.

Från och med 1 september 2023 finns inte ett sådant avtal då det genom ett politiskt beslut avskaffades LOV hemtjänst i Vaggeryds kommun.

De 9 brukarna som hade valt det privata alternativet överflyttades då till den kommunala hemtjänsten, vilket har fungerat bra enligt de aktuella brukarna, vilket även är förvaltningens bedömning.

Idrottsplatser

Vaggeryds IP och Movalla IP är kommunala anläggningar som drivs av ideella föreningar. Föreningarna är rena driftsföreningar och har inga aktiva medlemmar. Föreningarna består av en styrelse där ordförande och ledamöter arbetar ideellt. Respektive styrelse har anställda vaktmästare. Genom avtal med Kultur- och fritidsnämnden erhåller respektive idrottsplatsförening årligen ett driftbidrag samt investeringsmedel.

Under innevarande mandatperiod har en utredning genomförts som hade i uppdrag att utreda förutsättningarna för kommunal drift av idrottsplatserna. Kultur- och fritidsnämnden har efter utredningen funnit att det inte finns förutsättningar för, eller anledning till, kommunalt driftövertagande av Vaggeryds IP. Vad gäller Movalla IP har kultur- och fritidsnämnden äskat ytterligare driftmedel för att skapa förutsättningar för ett kommunalt driftövertagande.

Sotning

Uppföljning av sotningsverksamheten hanteras via en samordnartjänst som är placerad på räddningstjänsten i Jönköpings kommun.

Samordnartjänsten följer upp verksamhetens mål kvartalsvis och på årsbasis jämfört med av kommunen beslutade frister.

Regelbundna avstämningars -och utvecklingsmöten med dialog kring uppföljning hålls med entreprenören samt med ansvariga på räddningstjänsten. För Vaggeryds kommun bedöms resultaten för sotning och brandskyddskontroll även under 2023 vara mycket bra.

Under 2023 har arbetet med en ny upphandling utformats och annonserats, då nytt avtal ska träda i kraft vid halvårsskiftet 2024. Upphandlingen har samordnats med sex andra kommuner.

Förväntad utveckling inklusive omvärldsbevakning

Sveriges Regioner och kommuner (SKR) bedömning av samhällsekonomin 2024-02-26

SKRs sammanfattning av samhällsekonomin är att perioden av rekordhöga prisökningar ligger bakom oss. Inflationen förutses att fortsatt ha en nedåtgående trend globalt vilket innebär att centralbankerna kommer kunna sänka styrräntorna under 2024. Men det kommer att ta tid för ränteförändringar att få full effekt i ekonomin. SKR skriver att trots att Riksbanken sänker styrräntan innan sommaren 2024 och att inflationen i Sverige under det andra halvåret 2024 skjuter under inflationsmålet på 2 procent, bedöms det dröja tills 2025 innan svensk BNP-tillväxt tar ordentlig fart.

Under 2024 kommer både global och svensk tillväxt blir svag, men konjunkturedgången bottenar i år. Det ger avtryck i arbetsmarknaden med en fortsatt dämpning av sysselsättningsgraden. Andelen arbetslösa (snitt riket) ökar till 8,7 procent i år vilket är en ökning om cirka en procentenhet från 2023. Den svaga sysselsättningen 2024 medför en uppgång av lönesumman som är ovanligt liten. Detta innebär att ökningen av skatteunderlaget 2024 blir det lägsta sedan 2010 (undantaget pandemiåret 2020) där skatteunderlaget endast beräknas öka med 2,7 procent. Det beror i huvudsak på en tydlig inbromsning av lönesumman, lönerna 2024 beräknas stiga ungefär i samma takt som 2023 men antalet arbetade timmar väntas stagnera.

Under 2025 beräknas en återhämtning ske av andelen sysselsatta, vilket ger en större ökning av skatteunderlaget jämfört med 2024.

Ökningen av lönesumman helåret 2023 är dock historiskt stark, detsamma gäller skatteunderlaget. Tillväxten av lönesumman 2023 kan därmed adderas till åren 2021 – 2022, då ökningen sammantaget varit högre än en genomsnittlig historisk ökning (trots pandemin). En faktor som ytterligare lyfte skatteunderlaget 2023 var den fulla årseffekten av höjda garantipensioner 2022 samt en stor höjning av pensionerna, som följde av en ovanligt stor höjning av prisbasbeloppet 2023.

Beaktas även prisutvecklingen för kommuner och regioner är skillnaden mellan 2024 och 2025 ännu större, från en betydande nedgång i reala termer 2024 visas i prognosen en betydande real förstärkning av skatteunderlaget 2025. Det reala skatteunderlaget är negativt 2023 och 2024, för att sedan vända uppåt igen.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Tabellen nedan visar nyckeltal på riksnivå för perioden 2022– 2027. Uppgifterna är hämtade från Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 24:15 MacroNytt 1 2024.

Procentuell förändring	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,9	-0,2	0,6	2,8	2,5	1,8
Arbetade timmar	2,3	1,4	0,0	1,8	1,6	0,9
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,6	8,7	8,8	8,1	7,8
Inflation, KPIF	7,7	6	2,3	1,8	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,4	1,2	1,7	2,0
Styrränta, värde vid årets slut %	2,5	4,0	3,0	2,0	2,0	2,2

Källa: SKR Cirkulär: 24:15 MacroNytt 1/2024

Skatteunderlag samt beräkning av real utveckling

Tabellen nedan visar skatteunderl samt beräkning av real utveckling. Uppgifterna är hämtade från Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 24:15 MacroNytt 1 2024. Det reala skatteunderlaget är negativt 2023 och 2024, för att sedan vända uppåt igen. Den köpkraft som skatteunderlaget ger för kommuner och regioner dämpas genom stora prisuppgångar (priser och löner samt pensionskostnader i kommunsektorn). På sektornivå beräknas skatteunderlaget i reala termer urholkas kraftigt 2023 och 2024. Skatteunderlaget har inte fallit i reala termer

sedan 2003. Nivåtapet är därför närmast unikt. Köpkraften kommer att vara varaktigt dämpad under hela prognosperioden, trots en beräknat snabb återhämtning 2025 och 2026.

Procentuell förändring	2023	2024	2025	2026	2027
Faktiskt skatteunderlag	5,1	2,7	4,9	4,2	4,0
Regelförändringar*	0,2	-0,2	0,0	-0,3	0,0
Underliggande	4,9	3,0	4,9	4,5	4,0
Prisutveckling	6,5	4,4	0,2	1,9	3,2
Realt skatteunderlag	-1,5	-1,4	4,6	2,6	0,8

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter. Källor: Skatteverket och SKR

Förväntad utveckling Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommun har ett starkt resultat 2023 men kommande år kommer innebära sämre ekonomiska förutsättningar. I budget 2024 med flerårsplan 2025-2026 är resultatnivåerna lägre främst beroende på sjunkande skatteunderlag, höga pensionskostnader på grund av hög inflationstakt samt högre räntekostnader än tidigare år. Samtidig är investeringbehoven stora och utmaningen är att hålla målet om egenfinansieringen inom mål-nivå kommande år.

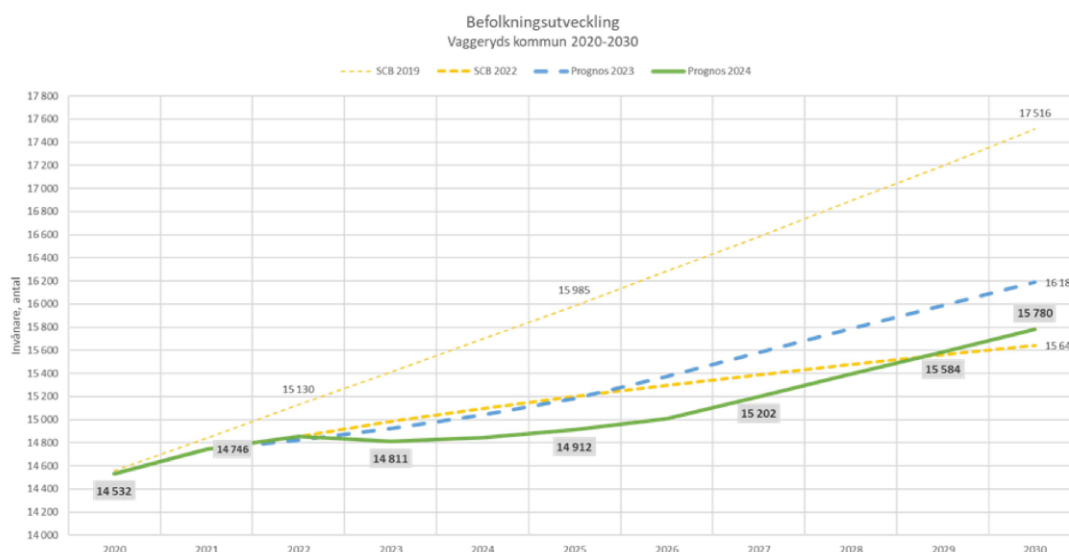
Att behålla och attrahera ny arbetskraft blir därför viktigt för att kunna bibehålla den goda kvaliteten i verksamheten. Denna utmaning finns i alla sektorer och i hela landet. Krisberedskap och civilt försvar är en annan stor uppgift som under några år ökat i omfattning och där kommunal sektor förväntas avsätta mer resurser.

Vaggeryds kommuns senaste befolkningsprognos (prognos 2024) visar på en svag tillväxt kommande 3 åren 2024-2026 för att 2027 tar fart i ökning igen. Den svaga befolkningsprognosen kommer påverka skatteunderlaget och där med kommunens skatteintäkter som är den största delen av kommunens finansiering.

Konsekvensen av lägre födelsetal och minskad tillväxt 2023-2025 innebär kraftig minskning av befolkning mellan 1-5 motsvarande förskola till 2027, men ökar därefter igen

I prognosen syns inte ökning för gruppen invånare i arbetsför ålder (20-64 år) förrän 2027.

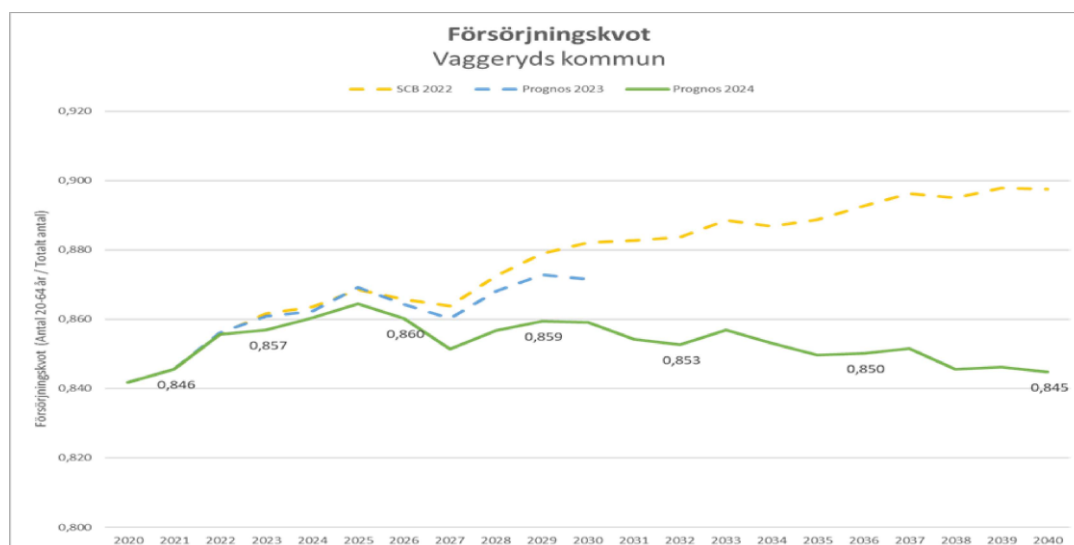
Befolkning > 90 år ger en bra indikation av behov för särskilt boende Gruppen ligger runt 140 personer fram till 2030 och ökar kraftigt därefter.

Försörjningskvoten beräknas genom att dividera antalet invånare i åldern (0-19 åringar + 65 år och äldre) med antalet (20-64 åringar). Måttet antar att åldersgruppen 0-19 år och 65 år och äldre efterfrågar kommunala tjänster

i stor utsträckning medan åldersgruppen 20 – 64 åringarna är i sysselsättning och på så sätt försörjer den skattefinansierade verksamheten genom sitt arbete.

Försörjningskvoten är lägre i senaste prognosen jämfört med tidigare prognos, vilket innebär att en högre belastning vilar på gruppen som arbetar och ska försörja det kommunala välfärdssystemet.

Koncernlåneportföljens prognostiserade utveckling t o m 2026

Bolag/kommunförbund	2023	Prognos 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Vaggeryds kommun	430,0	580,0	580,0	580,0
Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB	478,0	578,0	678,0	798,0
Vaggeryds Energi Koncern	310,0	350,0	370,0	450,0
Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	19,0	22,5	25,0	25,0
Totalt (tkr)	1 237,0	1 530,5	1 653,0	1 853,0
Prognos antalet invånare	14 811	14 844	14 912	15 009
Koncernskuld per invånare	83 519	103 106	110 850	123 459

Not: Källa: Intervju med bolagens VD, september 2023. Befolkningsprognos februari 2024 för perioden 2024-2030.

Lånebehovet och/eller amorteringsförmågan i kommunen påverkas i stor utsträckning av nivån på investeringsverksamheten samt nettoutfallet inom exploateringsverksamheten. Kommunens resultatnivå stärker också likviditeten och förmågan till egen finansiering. Prognosen för 2024 och framåt är svårbedömd. Det finns en hög ambitionsnivå i beslutet om investeringar och exploateringsprojekt för budget 2024 och plan 2025-2026. Lånebehovet kommer påverkas av utfallet investeringar och hur exploateringsområden omsätts och aktiveras, men också av vilket resultat Vaggeryds kommun kommer uppnå. Det finns en osäkerhet om framtida resultatutveckling då skatteunderlagsprognosen är sviktande och de höga priserna som urholkar kommunernas köpkraft.

Kommunens prognostiserade borgensåtagande t o m 2026

Borgensåtagande	2023	2024	2025	2026
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest, mnkr	826,0	983,5	1 106,0	1 306,0
Borgensåtagande per invånare, kr	55 734	66 256	74 168	87 014

Not: Borgensåtagandet ökar mot bakgrund av VSBo och VEBAs höga investeringsplaner under ovan period. Utöver bolagens lån finns det även borgensåtagande om 16,8 mnkr till västra fiberföreningen samt 2,6 mnkr till östra fiberföreningen.

Finansiella räkenskaper inklusive redovisningsprinciper

R 1 Bokföring och arkivering

Bokföringen i kommunen sker löpande utan dröjsmål samt varaktigt och systematiskt i enlighet med rekommendation. Arkivering sker enligt med arkivplan som har reviderats under året. Finansiell leasing har tillkommit som en ny redovisningsprincip av fastigheter och maskiner.

R2 Intäkter

Redovisade intäkter är redovisade till det värde som kommunen erhållit 2023 eller till belopp som beräknas inflyta. Periodisering har skett av statsbidrag mm.

Skatteintäkter samt fastighetsavgifter har redovisats enligt relevanta prognoser från SKR. Skatteintäkter har redovisats enligt SKR cirkulär 2023:56.

Noter finns i räkenskaperna för verksamhetens intäkter och skatteintäkter och generella statsbidrag för såväl kommunen som för koncernen. Ett undantag från rekommendationen görs för reavinst-/förlust poster för finansiella placeringar. Dessa inklusive marknadsmässiga förändringar av kapitalbeloppet bokförs debet kortfristig kapitalplacering och samtidigt som avsättning mot pensionstagarna. Avsikten är att delvis täcka ansvarsförbindelse pensioner som uppkom före 1998. Värdeförändring kapitalplaceringar syns således inte i resultaträkningen.

Intäkter avseende anslutningsavgifter är bokförda i investeringsredovisningen och periodiserade som skuld.

R 3 Immateriella anläggningstillgångar.

I 2023 års redovisning finns immateriella tillgångar i kommunens balansräkning. Innehåller främst investeringar i informationsteknologi.

R 4 Materiella anläggningstillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Kommunens bedömning avseende ekonomisk livslängd ligger i linje med av SKR:s tidigare utfärdade rekommendationer, men arbete har genomförts att för varje väsentligt investeringsprojekt istället använda nyttjandeperiod som bedömningsgrund. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Vaggeryds kommun tillämpar komponentavskrivning. Investeringar i fastigheter uppdelas i byggnader med stomme, fönster, tak mm i olika avskrivningstider. Gator och vägar delas upp i slitlager, asfalt- grus samt i förstärkningslager.

Enligt kommunfullmäktiges beslut finansieras mindre inventarieinköp genom direktavskrivning i driftbudgeten.

R 5 Leasing ny redovisningsprincip

Kommunen har endast ett fåtal leasingavtal av mindre omfattning. Kommunen har 33 leasingavtal som har en längre total löptid än tre år. Dessa är beloppsmässigt förhållandevis små och har inte redovisats som finansiell leasing i enlighet med rekommendation RKR R5 Leasing. De redovisas istället som operationell leasing.

R6 Nedskrivningar

Inga nedskrivningar skett under året.

R 7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Finansiella stadigvarande tillgångar avsedda att täcka framtida pensionsbetalningar klassificeras som finansiell omsättningstillgång. Placeringarna avser att likvidmässigt användas till utbetalningar av ansvarsförbindelser av pensionsrätter intjänade före 1998. Avkastning på placeringarna redovisas som avsättning. Detsamma gäller förändring av placeringarnas marknadsvärden. Marknadsvärdering sker vid utgången av varje månad men förändringen redovisas samtidigt mot avsättning och hamnar alltså inte i kommunens resultaträkning. Kommunens avvikelse av rekommendationen grundar sig på uppfattningen att redovisad ansvarsförbindelse enligt god redovisningssed egentligen borde få redovisas som skuld. Rekommendationen för redovisning av långfristiga lån efterföljs och kommunen använder sig av generella lånearrangemang. Räntekostnader periodiseras löpande. Koncernens checkkredit är i årsskiftet outnyttjat.

R 9 Avsättning och ansvarsförbindelser

Intjänad pensionsrätt till och med år 1997 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse.

Ansvarsförbindelsens belopp är reducerat med värdet av ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

Avkastning från kapitalförvaltning avseende pensionsmedel har redovisats som avsättning med 60,1 mnkr. Detta är ett avsteg från utfärdad rekommendation men enligt kommunens bedömning i linje med god ekonomisk hushållning.

Kommunen mäter regelbundet varje månad värdet om pensionsplaceringar. Värdeförändringen regleras månadsvis mot avsättningen. Vidare är borgensåtaganden mot kommunens bolag samt solidarisk förpliktelse mot Kommuninvest redovisat som ansvarsförbindelse.

From år 2007 redovisas VA-kollektivets upparbetade resultat som avsättning, i enlighet med VA-lag som gäller from år 2008. Återställande av deponi redovisas också som avsättning.

Vaggeryds kommun undertecknade 2019 ett avtal om medfinansiering på 23 mnkr för elektrifiering av det så kallade Y:et. Den regionala medfinansieringen fördelas mellan region Jönköpings län och kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd. Elektrifiering av Y:et med nybyggnation Byarum-Tenhult på totalt 500 mnkr samfinansieras (statliga medel) med 300 mnkr och medfinansieras med 200 mnkr av regionen och kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd. Vaggeryds andel av medfinansiering är 23 mnkr.

R 10 Pensioner

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Rekommendationen efterlevs helt och upplysningarna finns redovisade i förvaltningsberättelsen under rubriken pensionsåtagande. Kommunen köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.

I årsbokslutet har använts Skandias utskick för årsredovisning 2023.

Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen både vad gäller pensionsavsättning och för pensionsförpliktelser som redovisas under ansvarsförbindelsen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar och utbetalningar. Ansvarsförbindelsen före 1998 redovisas netto efter avdrag för ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

R12 Byte av redovisningsprinciper

Finansiell leasing har tillkommit som en ny redovisningsprincip av fastigheter och maskiner.

R 13 Kassaflödesanalys

Kommunen följer i årsbokslutet rekommendationen att redovisa en kassaflödesanalys som utmynnar i en förändring av likvida medel och uppdelad i olika sektorer.

R 14 Drifts- och investeringsredovisning

Kommunen har i sin årsredovisning en uppställning över verksamhetens driftsposter inklusive avvikelser mot budget.

Det finns även en redovisning över kommunens investeringar ur organisations- och verksamhetsperspektiv samt uppföljning av de största investeringsobjekten.

R15 Förvaltningsberättelse

Kommunens förvaltningsberättelse följer i huvudsak rekommenderad uppställning enligt kommunal redovisningslag och är anpassad efter exempelskrift utgiven av Rådet för kommunal redovisning.

R 16 Sammanställda räkenskaper

Den sammanställda redovisningen upprättas i årsredovisningen enligt RKR:s rekommendation genom förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Resultaträkning

Mnkr	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Verksamhetens intäkter	1	204,4	287,7	386,1	533,3
Verksamhetens kostnader	2	-1 135,5	-1 111,2	-1 244,0	-1 294,9
Avskrivningar	3	-59,6	-54,2	-99,1	-91,6
Verksamhetens nettokostnader		-990,7	-877,7	-957,1	-853,2
Skatteintäkter	4	761,5	714,4	761,6	714,4
Generella statsbidrag och utjämning	5	267,2	265,5	267,2	265,5
Verksamhetens resultat		38,1	102,2	71,7	126,7
Finansiella intäkter	6	8,2	7,1	4,3	2,7
Finansiella kostnader	7	-8,8	-3,4	-24,5	-9,4
Finansnetto		-0,5	3,7	51,6	120,0
Skatt			-	-3,0	-2,8
ÅRETS RESULTAT		37,5	105,9	48,6	117,2

Balansräkning

Mnkr	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	8	2,4	3,9	2,4	3,9
Fastigheter och anläggningar	9	1 192,1	1 091,5	2 023,7	1 734,4
Maskiner och inventarier	10	62,8	52,4	375,2	349,8
Aktier och andelar	11	100,2	100,2	11,6	11,7
Långfristiga fordringar	12	3,4	3,7	3,4	3,7
Finansiell leasing fastigheter	13	40,6		40,6	
Finansiell leasing maskiner, inventarier	14	0,5		0,5	
Summa anläggningstillgångar		1 402,0	1 251,7	2 457,4	2 103,5
Exploateringsverksamhet	15	82,1	45,6	82,1	45,6
Förråd	16	1,1	0,9	11,7	7,4
Kortfristiga placeringar	17	165,5	155,9	165,5	155,9
Kortfristiga fordringar	18	108,1	103,1	143,4	175,9
Likvida medel	19	17,9	132,2	20,4	135,5
Summa omsättningstillgångar		374,5	437,8	423,1	520,3
SUMMA TILLGÅNGAR		1 776,6	1 689,4	2 880,5	2 623,8
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Årets resultat	20	37,5	105,9	48,6	117,2
Övrigt eget kapital		847,9	742,0	998,7	885,5
Summa eget kapital		885,4	847,9	1 047,3	1 002,7
AVSÄTTNINGAR	21a, b	175,3	144,5	180,2	149,7
SKULDER					
Långfristiga skulder	22	531,0	491,1	1 129,7	1 029,6
Kortfristiga skulder	23	184,9	205,9	523,3	441,8
Summa skulder		715,9	697,0	1 652,9	1 471,4
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		1 776,5	1 689,4	2 880,5	2 623,8

Mnkr	Not	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
ANSVARSFÖRBINDELSER	24				
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt t. 971231		221,8	219,3	221,8	219,3
Solidarisk borgen via Kommuninvest		1 110,6	1 000,8	1 110,6	1 008,8
Borgensförbindelser övriga		826,4	650,0	19,4	31,0

Finansieringsanalys

Mnkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
Den löpande verksamheten	2023	2022	2023	2022
Årets resultat	37,5	105,9	48,6	117,2
Justeringar ej likvidpåverkande poster	59,6	89,3	99,1	129,2
Medel fr verksamheten före förändring av rörelsekapital	97,1	195,2	147,7	246,4
Minskning/ökning förråd mm	-0,2	-0,2	-4,3	-1,8
Försäljning/inköp exploateringstillg./inv.	-36,4	17,5	-36,5	17,5
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	-5,0	-26	-32,5	-39,9
Ökning/minskning övriga kortfristiga skulder	-8,3	40,7	50,2	114
Kassaflöde från löpande verksamheten	-49,9	227,2	-23,1	336,2
Investeringsverksamhet				
Investeringar i immateriella tillgångar	1,4	1,2	1,5	1,2
Investeringar i materiella tillgångar	-167,6	-111,9	-411,7	-200,3
Försäljning av anläggningstillgångar	4,4	0	4,4	0
Investering i aktier och andelar	0,0	0	0,0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-161,8	-110,7	-405,8	-199,1
Finansieringsverksamheten				
Utlåning				
Förvärv långfristiga fordringar	0,0	0	0,0	0
Avyttring långfristiga fordringar	0,2	0,1	0,3	0,1
Förvärv kortfristiga placeringar	0,0	0	0,0	0
Avyttring kortfristiga placeringar	0,0	0	0,0	0
Upplåning				
Nyupptagna långfristiga lån	0,0	0,0	178,8	
Amortering långfristiga lån	0,0	-114	-13,0	-136,4
Nyupptagna långfristiga skulder övrigt	0,0	0,0	0,0	0
Amortering långfristiga skulder övrigt	0,0	0,0	0,0	0
Ökning kortfristiga låneskulder	0,0	0,0	0,0	0
Minskning kortfristiga låneskulder	0,0	0,0	0,0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0,2	-113,9	166,1	-136,4
Årets kassaflöde	-114,3	2,6	-115,1	0,8
Likvida medel vid årets början	132,2	129,6	135,5	134,7
Likvida medel vid årets slut	17,9	132,2	20,42	135,5

Noter

Mnkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	15,8	15,5	12,2	17,5
Taxor och avgifter	59,4	54	194,2	206,7
Hysesintäkter och arrenden	32,9	46,7	91,0	132,1
Bidrag	67,5	71,5	67,5	71,5
Övriga intäkter inkl. justering koncern	28,8	100	21,2	105,5
Summa	204,4	287,7	386,1	533,3
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Anläggningar och material	6,7	4,8	145,4	142,7
Bidrag och transfereringar	25,8	48	23,3	48
Köp av verksamhet	115,5	120,3	112,7	129,3
Kostnader anställd personal o förtroendevald	745,9	711,9	699,2	747,9
Lokalhyror och fastighetsservice	58,8	49,2	67,8	45,9
Material, livsmedel och energi	80,2	80,7	72,4	89,7
Tjänster mm inkl. justering koncern	102,6	96,3	123,4	91,4
Summa	1 135,5	1 111,2	1 244,0	1 294,9
Not 3 Av- och nedskrivningar				
Avskrivning immateriella anläggningar	1,3	1,9	1,3	1,9
Avskrivning byggnader och tek. anläggning	47	45,2	63,0	59,8
Avskrivning maskiner och inventarier	7,5	7,1	31,1	29,8
Nedskrivning byggnader och tek. anläggning	0	0	0,0	0
Nedskrivning maskiner och inventarier	0	0	0,0	0,1
Avskrivning finansiell leasing fastigheter	1,6	0	1,6	0
Avskrivning finansiell leasing maskiner, invent	0,1	0	0,1	0
Utrangering finansiell leasing fastighet	2,1	0	2,1	0
Summa	59,6	54,2	99,1	91,6
Not 4 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	746,0	692,6	746	692,6
Slutavräkning föregående år	3,8	4,6	3,8	4,6
Preliminär avräkning innevarande år	11,7	17,2	11,7	17,2
Summa	761,5	714,4	761,5	714,4
Not 5 Generella statsbidrag o utjämning				
Inkomstutjämning	188,8	179,7	188,8	179,7
Kostnadsutjämning	1,9	2,1	1,9	2,1
Utgjänningsavgift LSS	-2,1	-1,1	-2,1	-1,1
Regleringsbidrag	34,7	40,9	34,7	40,9
Fastighetsavgift	38,4	36,3	38,4	36,3
Skolmiljarden o bidrag vård och omsorg	5,4	7,6	5,4	7,6
Summa	267,2	265,5	267,2	265,5

Noter

Mnkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 6 Finansiella intäkter				
Intäkter pensionsmedel samt övr ränteintäkter	2,9	1,2	4,0	1,2
Ersättning för kommunens borgensåtagande	2,5	2,2	0,0	0,0
Utdelning aktier o andelar	2,5	3,4	0,0	0,9
Övrigt	0,3	0,3	0,3	0,6
Summa	8,2	7,1	4,3	2,7
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	6,2	3,2	21,8	9,4
Ränta finansiell leasing	1,2	0,0	1,2	0,0
Övrigt	1,4	0,2	1,4	0,0
Summa	8,8	3,4	24,4	9,4
Not 8 Immateriella tillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	7,1	6,5	7,1	6,6
Investeringar	0	0,6	0,0	0,6
Utrangering	-0,3		-0,3	
Utgående anskaffningsvärde	6,8	7,1	6,8	7,2
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3,2	-1,4	-3,2	-1,4
Försäljningar och utrangeringar	0,2	0,0	0,2	0,0
Årets avskrivningar	-1,3	-1,8	-1,3	-1,8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4,4	-3,2	-4,4	-3,3
Utgående redovisat värde	2,4	3,9	2,4	3,9
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid	4 år	4 år		
Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar Fastigheter o anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	1 919,7	1 824,1	2 724,8	2 614,2
Investeringar	149,7	105,9	177,9	121,2
Försäljning borttaget anskaffningsvärde	-1,8	-10,3	-1,8	-10,6
Investeringsstöd VSBo	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangering mark, byggnader, tek, anlägg.	-5,4	0,0	-5,4	0,0
Omklassificering anläggningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	2 062,2	1 919,7	2 895,5	2 724,8
	-821,1			
Ingående ackumulerade avskrivningar	0,4	-784,3	-1 042,9	-986,7
Försäljning borttaget ack avskrivningar	4,7	3,4	0,4	3,6
Utrangering ack avskrivning	-47		4,7	
Årets avskrivningar	-863	-45,2	-63,0	-59,8
Utgående ack avskrivningar	0,0	-826,1	-1 100,8	-1042,9
Ingående ack nedskrivningar	-5,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	-5,0	0,0	-5,0	0,0
Utgående nedskrivningar	1 194,2	0,0	-5,0	0,0
Utgående redovisat värde innan kreditivräntor		1 093,6	1 789,7	1 681,9

Noter

Mnkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
Not 9 forts	2023	2022	2023	2022
Ingående ack kreditivränta	-2,3	-2,5	-2,3	-2,5
Årets förändring interna intäktsräntor	0,2	0,2	0,2	0,2
Utgående värde intäktsräntor	-2	-2,3	-2,0	-2,3
Utgående redovisat värde inkl kreditivräntor	1 192,1	1 091,3	1 785,6	1 679,6
Pågående investering	0	0,2	238,1	54,8
Utgående redovisat värde	1 192,1	1 091,5	2 023,7	1 734,4
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	45 år	45 år		
Not 10 Maskiner, inventarier, fordon				
Ingående anskaffningsvärde	123,3	112,8	782,4	746,3
Investeringar	17,9	10,5	47,4	33,4
Försäljningar och utrangeringar	-1,9	0	-1,9	-0,1
Omklassificering av anläggningar	0	0	0,0	2,8
Utgående anskaffningsvärde	139,3	123,3	827,9	782,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-70,8	-63,8	-432,2	-402,5
Försäljning, utrangeringar	1,9	0	1,9	0,1
Årets avskrivningar	-7,5	-7,1	-31,1	-29,8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-76,4	-70,9	-452,7	-432,2
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-0,1	0	-0,1	-0,4
Årets nedskrivningar	0	0	0,0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,1	0	-0,1	-0,4
Utgående redovisat värde	62,8	52,4	375,2	349,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	9 år	9 år		
Not 11 Aktier och andelar				
Vaggeryds Energi	83,9	83,8	0,0	0,0
Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB	5,0	5,0	0,3	0,3
Kommuninvest andelar	11,3	11,3	11,3	11,3
Övrigt	0,1	0,1	0,1	0,1
SUMMA	100,2	100,2	11,7	11,7
Not 12 Långfristiga fordringar				
Fiberföreningar öst o väst	2,9			
Övriga fordringar	0,6	3,0	2,9	3,0
SUMMA	3,4	0,7	0,6	0,7
Not 13 Finansiell leasing fastigheter				
Ingående nyttjanderättstillgång	52,3			
Nyanskaffningar	0,0	0,0	52,3	0,0
Avskrivningar	-11,8	0,0	0	0,0
Utgående nyttjanderättstillgång	40,6	0,0	-11,8	0,0

Noter

Mnkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 14 Finansiell leasing maskiner				
Ingående nyttjanderättstillgång	0,5	0,0	0,5	0,0
Nyanskaffningar	0,0	0,0	0	0,0
Avskrivningar	0,0	0,0	0	0,0
Utgående nyttjanderättstillgång	0,5	0,0	0,5	0,0
Not 15 Exploateringsfastigheter				
Ingående anskaffningsvärde	45,6	63,1	45,6	63,1
Investeringar	53,6	35,7	53,6	38,4
Reducerat anskaffningsvärde sålda tomter	0,0	-50,5	0	-53,2
Försäljning	-12,6	0,0	-12,6	0,0
Utrangeringar	-4,6	-2,7	-4,6	-2,7
Omklassificering av anläggningar	0,0	0,0	0	0,0
Utgående redovisat värde	82,1	45,6	82,1	45,6
Not 16 förråd				
Tekniska förvaltningens förråd	0,8	0,7	0,8	0,7
Presentförråd	0,3	0,2	0,3	0,2
Vaggeryds Energi	0,0	0	10,20	6,2
VSBo	0,0	0	0,38	0,3
SUMMA	1,1	0,7	11,7	7,4
Not 17 Kortfristiga placeringar, Värdepapper				
Pensionsplaceringar (from år 2019 marknadsvärden)	165,5	155,9	165,5	155,9
SUMMA	165,5	155,9	165,5	155,9
Not 18 Kortfristiga fordringar				
Fastighetsavgift	38,4	35,5	38,4	35,5
Kundfordringar	15,7	9	24,8	16,5
Interimsfordringar	15,1	12,7	37,4	45,3
Fordran mervärdesskatt	8,5	10,1	10,0	10,1
Övrigt inkl. eliminering koncern	30,4	35,8	32,7	68,5
SUMMA	108,1	103,1	143,4	175,9
Not 19 Likvida medel, kassa och bank				
Skattekonto	0,9	0,8	0,8	0,8
Bankmedel kommun	17,0	131,4	17	131,4
Bankmedel SÅM (16 %)	0,0	0	2,5	3,2
Bankmedel VEAB	0,0	-	0,1	0,1
SUMMA	17,9	132,2	20,4	135,5

Noter

Mnkr	Kommun 2023	Kommun 2022	Koncern 2023	Koncern 2022
Not 20 Eget kapital				
Årets resultat Kommun	-37,5	105,9	37,5	105,9
Övrigt eget kapital Kommun	-847,9	742,0	847,9	742,0
Årets resultat SÅM (16 % Vaggeryds andel)	0,0	0,0	-0,5	0,7
Årets resultat VSBO	0,0	0,0	0	6,7
Årets resultat Vaggeryds energi koncern	0,0	0,0	11,6	4,8
Övrigt justerat eget kapital koncernföretag	0,0	0,0	150,8	142,6
SUMMA	-885,4	847,9	1 047,3	1 002,7
Not 21a Avsättning till pensioner				
Ingående avsättning inklusive löneskatt	56,9	54,9	56,9	54,9
Pensionsutbetalningar	-4,1	-1,7	-4,1	-1,7
Ny intjänad pension	17,0	4,6	17	4,6
Ränte- och basbeloppsuppräknings	5,6	1,1	5,6	1,1
Förändring av löneskatt	4,1	1,1	4,1	1,1
Byte av tryggande	0,0	0,0	0	0,0
Avkastning pensionsplaceringar kommun	60,1	50,4	60,1	50,4
Övrigt	2,3	0,6	2,3	0,6
Pensionsavsättning VSBo	0,0	0,0	4,75	4,9
Pensionsavsättning SÅM (16% Vaggeryds andel)	0,0	0,0	0,15	0,1
SUMMA	141,8	111,0	146,8	116,2
Not 21 b Övriga avsättningar				
Återställning Deponi	10,4	10,6	10,4	10,6
Vatten- och avlopp	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Medfinansiering Järnväg Y-et	23,0	23,0	23	23,0
SUMMA	33,5	33,5	33,3	33,5
Not 22 Långfristiga skulder				
Långfristiga lån	473,5	430,0	1 072,2	968,5
VARAV:				
Totala minimileaseavgifter maskiner	0,6	0,0		
Framtida finansiella kostnader maskiner	-0,1	0,0		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna maskiner	0,5	0,0		
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år, maskiner	0,1	0,0		
Senare än 1 år men inom 5 år, maskiner	0,4	0,0		
Senare än 5 år, maskiner	0,0	0,0		
SUMMA, maskiner	0,5	0,0		

Noter

Mnkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2023	2022	2023	2022
Totala minimileaseavgifter fastigheter	60,4	0,0	0,0	0,0
Framtida finansiella kostnader fastigheter	-18,8	0,0	0,0	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna fastigheter	41,6	0,0	0,0	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år, fastigheter	1,4	0,0	0,0	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år, fastigheter	5,2	0,0	0,0	0,0
Senare än 5 år, fastigheter	35,0	0,0	0,0	0,0
SUMMA, fastigheter	41,6	0,0	0,0	0,0
Aktiverade anslutningsavgifter VA	44,5	37,3	44,5	37,3
Aktivering investeringsbidrag	11,9	12,1	11,9	12,1
Tomter handpenningar nyttjanderätter	1,1	11,7	1,1	11,7
SUMMA	531,0	491,1	1 129,7	1 029,6
Not 23 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	65,8	82,9	119,05	129,0
Koncernkonto, utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	46,89	68,1
Kortfristiga lån	0,0	0,0	235,00	80,0
Arbetsgivaravgifter	12,8	12,0	12,87	12,0
Personalens källskatt	10,4	10,2	10,45	10,3
Pensionskostnad o löneskatt	28,3	30,0	28,30	30,0
Semesterlöneskuld	43,0	40,1	43,17	40,9
Övriga interimsskulder	24,4	30,7	27,57	52,5
Skatteskuld	0,0	0,0	0,00	19,0
SUMMA	184,9	205,9	523,30	441,8
Not 24 Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser intjänad före 1998 1)	221,8	219,3	221,8	219,3
Avgår reavinst värdepapper pension	-60,1	-50,4	-60,1	-50,4
Borgensförbindelse VSBo	478,0	478,0	0	0,0
Borgensförbindelse Vaggeryds Energi	310,0	120,0	0	0,0
Borgensförbindelse SÅM	19,0	21,0	0	0,0
Borgensförbindelse fiberföreningar	19,4	31,0	19,4	31,0
Kommuninvest, solidarisk förbindelse	1 110,6	1 000,8	1 110,60	1 000,8
SUMMA	2 098,7	1 819,7	1 291,7	1 200,7

1) Partiell inlösen av pensionsförpliktelser har gjorts under 2022 med 25,1 mnkr varav löneskatt ingår med 4,9 mnkr.

Drift- och investeringsredovisning

Driftsredovisning, kommunen 2023

Tkr	Kostnad	Intäkt	Nettokostnad	Budget	Nettokostnad
DRIFTSREDOVISNING	2023	2023	2023	Avvikelse	2022
Kommunstyrelse	105 868	20 351	85 517	-1 622	78 357
Politisk verksamhet	8 182	0	8 182	-1 522	6 731
Försörjningsstöd	12 054	255	11 799	583	10834
Gemensamt och service	7 187	1 820	5 367	-1 170	0
Integration	6 319	4 423	1 896	-1 557	2 513
Projekt och samverkan	2 492	206	2 286	-1	2 007
Kommunledningskontor	39 025	3 035	35 990	652	40 653
Arbetsmarknadsåtgärder	19 750	9 553	10 197	2 496	9 786
Samhällsutveckling	7 717	829	6 888	-1 398	3682
KS förfogande för oförutsedda händelser	686	0	686	314	289
Övrig verksamhet	2 456	230	2 226	-19	1 862
Räddningstjänst	17 944	3 165	14 780	6	13242
Överförmyndarverksamhet	1 272	14	1 258	157	1339
Valnämnd	28	0	28	297	290
Revision	900	0	900	0	800
Teknisk verksamhet	153 056	112 151	40 906	-93	35 015
Skattefinansierad	48 809	8 046	40 763	50	34634
Fastighetsförvaltning	71 081	70 875	205	-205	273
Vatten och avlopp	33 166	33 229	-63	63	108
Miljö- och byggnämnd	12 929	8 542	4 387	1 623	4 171
Miljöverksamhet	4 695	2 229	2 466	692	3 124
Byggverksamhet	2 624	2 986	-363	1 293	-730
Kalkning	4 061	3 254	807	-380	531
Övrig verksamhet	1 549	73	1 476	18	1 246
Kultur- och fritidsnämnd	43 208	8 291	34 918	193	34 223
Sim- och sporthallar	11 464	4 988	6 475	-79	6 220
Bibliotek	7 200	1 901	5 299	501	5 425
Kulturskola	4 793	544	4 249	-16	4 078
Övrig verksamhet	19 751	858	18 894	-213	18 500
Barn- och utbildningsnämnd	536 326	56 924	479 402	-728	448 744
Grundskola, förskoleklass, skolskjutsar	205 718	16 427	189 291	-2 837	177 548
Särskola	10 683	807	9 876	1 132	8 901
Kosthåll	37 148	1 148	36 000	-614	32 810
Gymnasieskola	77 747	3 556	74 191	-872	70 047
Vuxenutbildning	13 675	3 439	10 236	-414	8 121
Förskola	130 687	19 249	111 438	3 112	109 260
Fritidshem	27 573	7 701	19 872	986	19 219
Övrig verksamhet	33 095	4 597	28 499	-1 221	22 838
Socialnämnd	351 060	44 441	306 618	1 739	291 088
Administration och politisk verksamhet	26 365	1 138	25 227	2 071	24 109
Bostadsanpassningsbidrag	1 763	22	1 741	-641	1 534
Individ- och familjeomsorg inklusive EKB	58 669	4 629	54 040	-2 507	48 904
Äldreomsorg	196 650	34 724	161 925	2 620	154 871
Funktionshinderomsorg	67 613	3 928	63 685	196	61 670
Summa nämnder och styrelser	1 222 591	253 879	968 712	1 572	907 270
Exklusive affärsdrivande verksamhet	1 189 425	220 650	968 775	1 509	907 162
Finansiering	53 152	1 059 374	-1 006 222	5 936	-1 013 142
Summa driftredovisning	1 275 743	1 313 251	-37 508	7 508	-105 871

Tabellen ovan innehåller interna kostnader och intäkter för nämnderna, varför intäkter och kostnader är större än i kommunens resultaträkning som endast innehåller externa poster. Nettoresultatet är samma som RR.

Investeringsredovisning

Tabellen visar nettoutgifterna för 2023 och 2022 per nämnd. För innevarande år visas avvikelse mot budget. Vissa projektbudgetar är fördelade över flera år. Avvikelsen beror således i de flesta fall på att man kommit igång lite senare än planerat i budget och att budgeten av det skälet inte flyttats med i tid eller tvärtom.

INVESTERING PER NÄMND, mnkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2023	Nettobudget 2023	Budget avvikelse 2023	Nettoutgift 2022
Kommunstyrelsen	7,5	9,4	1,9	2,2
Räddningstjänst	5,3	5,9	0,6	0,4
Teknisk nämnd	115,3	183,2	67,9	99,8
Kultur och fritidsnämnd	6,9	5,9	-1,0	1,7
Barn och utbildningsnämnd	7,7	10,2	2,5	4,9
Socialnämnd	0,1	7,4	7,3	1,5
Miljö och byggnämnd	0,0	0,5	0,5	0,5
Summa	142,8	222,5	79,7	111,0

I tabellen nedan redovisas hur nedlagda utgifter fördelar sig på verksamhetsområden såsom grundskola, gator och vägar, anläggningar för utomhusidrott osv. Verksamheterna mäts genom olika programområden. Reinvestering och underhållsinsatser pågår inom fastighetsverksamheten, 26 mnkr har upparbetats av dessa medel innevarande år. VA-verksamheten har utfört ledningsförnyelse i befintliga VA-ledningsnät med 9,2 mnkr, ett projekt som pågår över flera år. Utökat kommunalt VA-verksamhetsområde i Rastad och Åhult pågår i etapper och har under 2023 upparbetat 13,2 mnkr. Gator och vägar är den tredje största investeringsutgiften i år med 26,8 mnkr.

INVESTERING PER PROGRAM, mnkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2023	Nettobudget 2023	Budget- avvikelse 2023	Nettoutgift 2022
Kommunstyrelse	0,0	7,0	7,0	0,3
Fastighetsverksamhet	36,6	33,6	-3,0	15,6
Datakommunikation	0,7	1,0	0,3	0,5
Gator, vägar, torg, hållplatser	26,8	62,2	35,4	30,4
Maskiner o fordon	0,6	1,0	0,4	1,5
Parker och lekplatser	0,4	1,5	1,1	1,1
Idrottsplatser	5,4	3,8	-1,6	0,6
Sim och sporthallar	0,9	0,9	0,0	0,1
Friluftsbad	0,0	0,1	0,1	0,1
Föreningsbidrag	0,2	0,5	0,3	0,0
Biblioteksverksamhet	0,1	0,2	0,1	0,1
Konst o kultur	0,3	0,5	0,2	0,8
Vatten och avloppsrening	27,5	29,9	2,4	13,6
Kosthåll	0,0	0,0	0,0	0,0
Grundskola	24,6	59,6	35,0	32,4
Gymnasieskola	12,6	5,5	-7,1	9,3
Förskola	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialförvaltning	0,6	5,6	5,0	0,6
Daglig verksamhet	0,0	0,1	0,1	0,3
Äldreomsorg	0,2	3,1	2,9	1,8
Trygghetsboende	0,0	0,0	0,0	1,0
Miljö- o bygg	0,0	0,5	0,5	0,5
Räddningstjänst	5,3	5,9	0,6	0,4
Summa	142,8	222,5	79,7	111,0

Redovisning av olika typer av investeringar

Investeringarna i nedanstående tabeller delas upp i olika verksamheter beroende på finansieringsform. Den affärsdrivande verksamheten (VA) betalas av skattekollektivet via avgifter och taxor långsiktigt, medan exploateringsverksamheten dels finansieras genom inkomster från försäljning av iordningställda tomter/ytor (omsättningstillgången) och dels genom skattekollektivet (anläggningstillgången). Andra delar som fjärrvärme, fiber (VEAB) och VA (anslutningsavgifter) utgör också en finansiering inom denna verksamhet. Det är de skattefinansierade investeringarna som belastar kommunens ekonomi på sikt tillsammans med räntebärande lån som finansierar de utgifter som upparbetas i projektet innan tomter står klara för försäljning.

Den skuldnivå som byggs upp i kommunen kopplat till VA-kollektivet har utifrån begränsningar i lagstiftningen en mycket långsam amorteringstakt. Så länge skulden är till skattekollektivet är den externa exponeringen inte lika stor givet att kommunen i sin tur inte behövt täcka lånet externt. Kommunen bör ha rådighet över VA-skulden i så stor utsträckning som möjligt. Eftersom lagstiftningen inte medger stora avvikelser från ett nollresultat utgör investerings- och amorteringsförmågan enbart det så kallade avskrivningsutrymmet. Avskrivningsutrymmet avser enbart upprätthållande av befintliga tillgångar inom verksamheten vilket innebär att anslutningsavgiften initialt ska täcka investeringsutgifter för nyinvesteringar. Självfinansieringsgraden av investeringar beräknat som överskott plus avskrivningar delat med investeringsutgifterna skall helst uppgå till 100 % samtidigt får inte en sådan investeringsnivå innebära att kommunen bygger upp en verksamhetsskuld på kommande generationer det vill säga att pengarna inte räcker till att sköta ledningarna i den takt som krävs. Detta dilemma inom VA-verksamheten finns i hela landet och behöver på sikt lösas i Sverige.

Affärsdrivande verksamhet (VA) mnkr	Nettoutgift 2023	Nettobudget 2023	Budget- avvikelse 2023	Nettoutgift 2022
Summa	27,5	29,9	2,4	13,5

Skattefinansierad verksamhet mnkr	Nettoutgift 2023	Nettobudget 2023	Budget- avvikelse 2023	Nettoutgift 2022
Summa	115,3	192,6	77,3	96,5

Trygghetsboende mnkr	Nettoutgift 2023	Nettobudget 2023	Budget- avvikelse 2023	Nettoutgift 2022
Summa	0,0	0,0	0,0	1,0

Exploateringsredovisning

mnkr	Nettoutgift 2023	Nettobudget 2023	Budget- avvikelse 2023	Nettoinkomst 2022
Exploateringsfastigheter	38,4	16,9	-21,5	-118,4

Ekonomisk tabell exploateringsprojekt Stigamo t o m 2023-12-31

Tkr	
Exploateringsverksamhet	Utfall t o m 2023-12-31
<u>Utgifter</u>	
Inköp mark	30 060,9
Exploateringsutgifter	86 620,6
Fjärrvärme VEAB	9 294,7
Delsumma:	125 976,2
<u>Inkomster</u>	
Nyttjanderätter	39 174,3
Tomtförsäljning	161 206,3
Skogsinkomst	11 007,4
Delsumma:	211 388,0
Nettoutfall: Exploateringsverksamhet	+ 85 411,8
Vatten – och avlopp	
<u>Utgifter</u>	
VA ledningar, VA verk	37 096,2
<u>Inkomster</u>	
Anslutningsavgift (VA)	17 062,9
Nettoutfall: VA-verksamhet:	-20 033,3
Skattefinansierad verksamhet	
<u>Utgifter</u>	
Gata, gatubelysning	42 283,0
Konst	1 727,3
Delsumma:	44 010,3
<u>Inkomster</u>	
Övriga inkomster	3 719,7
Delsumma:	3 719,7
Nettoutfall: Skattefinansierad verksamhet	- 40 290,6
Nettoutfall – totalt projektet t o m 2023-12-31	+ 25 087,9

Not: Belopp från bokföring samt utifrån komponentindelning anläggningsregistret.

Området utgör 190 Ha. Inom området pågår markförsäljning och byggnader uppförs. Sedan tidigare har området försetts med kommunal infrastruktur där merparten av huvuddelar är utbyggda, elnät, fiber, fjärrvärme, gator, vatten-och avlopp m.m. Flera serviser till sålda tomter har anlagts. Några infarter har flyttats på exploatörens begäran och bekostnad. Det kvarstår att förse östra sidan mot väg 846 med vatten-och avlopp samt in- och utfarter mot väg 846. Ny angöring till riksväg 30 kommer behövas i samband med ny järnvägssträckning Byarum –Tenhult byggs ut. Byggda vägar inom området kommer att förse med slitlagerbeläggning när serviserna till tomterna har anlagts. Återställning av naturmark har utförts i år på ytor ut mot statlig väg och utjämningsmagasin, ca 15 hektar. Gång- och cykelvägen längst i norr har sammanbundits med Jönköpings kommuns gång- och cykelvägsnät under året. Två tomter är sålda under 2023.

En granskning av exploateringsredovisningen och projektet Stigamo gjordes under 2022 av sakkunniga revisorer. Några rekommendationer lämnades i denna rapport. Kommunstyrelsen har återkopplat till de förtroendevalda revisorerna. En viktig slutsats i rapporten har varit att kommunen i sin redovisning av exploateringsverksamhet gjort ett stort utvecklingsarbete och att redovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande

bild. Projektet pågår och en delrapportering gjordes i årsbokslutet för 2022. Denna tabell har i år kompletterats så att tabellen visar utfall t.o.m. 2023-12-31.

Större pågående, ej slutredovisade, investeringsprojekt t o m 2023-12-31

Aktuella ENSKILDA STÖRRE INVESTERINGSOBJEKT Mnkr	Inkomster	Utgifter	Nettoutgift	Total budget	Avvikelse mot total budget
Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive	0,0	40,8	40,8	44,3	3,5
Reinvestering fastigheter	0,0	22,7	22,7	10,2	-12,5
Fenix 2 år 2020 och framåt	0,0	22,1	22,1	15,0	-7,1
Fenix 1 utflyttat bibliotek, personalutrymme	0,0	4,2	4,2	3,0	-1,2
Nya Götafors skola markanläggning inkl redskap	0,0	11,3	11,3	9,0	-2,3
Markanläggning för ersättningslokal Vårdcentralen Skryd	0,0	3,1	3,1	4,0	0,9
GC väg Skillingaryd - Badplats Linneshöjden (del 2)	0,0	10,5	10,5	10,8	0,3
Elektrifiering och uppgradering av kommunal järnvägsinfrastruktur	0,0	1,9	1,9	2,0	0,1
Bro Kapellgatan Vaggeryd	0,0	2,8	2,8	11,6	8,8
Energisparåtgärder Skatteverksamhet (LED Vaggeryd)	0,0	8,6	8,6	15,5	6,9
Hjortsjöskolan mellanstadiet	0,0	1,4	1,4	29,0	27,6
Movalla, Vaggeryd IP Gemensam maskinell utrustning och byggnad	0,0	5,0	5,0	3,0	-2,0
Kapacitetsåtgärder och tillbyggnad arv i Skryd	0,0	36,4	36,4	42,5	6,1
VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok	0,0	36,1	36,1	34,5	-1,6
Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät	0	9,2	9,2	5,1	-4,1
Expl VA norr om travbanan	0,0	5,3	5,3	5,5	0,2
VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult	0	15,0	15,0	12	-3,0
VA Bostadsomr Sörgården	0,0	2,8	2,8	5,6	2,8
VA Hok 14 tomter	0,0	2,9	2,9	3	0,1
VA Om- och nybygg PST av g avloppsreningsverket i Vryd	0,0	1,4	1,4	6,0	4,6
Expl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsomr Sörgården	0,0	11,9	11,9	12,2	0,3
Expl gata Norr om travbanan	0,0	10,3	10,3	21	10,7
Expl. Industriområde Stigamo	-14,7	167,0	152,3	257,4	105,1
Expl Hok 14 tomter	0,0	4,2	4,2	4,5	0,3
Gata, belysning Hok 14 tomter	0,0	3,0	3,0	3,0	0

Skattefinansierade investeringsprojekt

Sörgårdsskolan F-6 Skillingaryd all inklusive

Slutbesiktningen gjordes i maj med en kompletterande del i augusti gällande markarbetena. Skolan tog lokalerna i bruk inför höstterminsstarten 2023.

Den vattenskada som uppkom under entreprenaden är omsorgsfullt åtgärdad under god kontroll. De extrakostnader som vi som beställare har haft med anledning av detta är ett försäkringsärende hos entreprenören och påverkar inte utfallet vad gäller investeringen. Slutredovisas våren 2024.

Reinvestering fastigheter

Större genomförda arbeten under 2023: Furugården – renovering Kastanjen 3 & 4. Fenix 1 – renovering i samband med ombyggnad av bibliotek. Fågelfors förskola – renovering av två avdelningar, byte av fjärrvärmeväxlare samt ny ventilation i en avdelning. Sörgården- renovering ordinarie lägenheter Berget. Gästgivaren 2 (g:a banken) – takbyte och renovering av f.d banklokal, byte av ventilation. Fenix 2 – renovering och underhåll i samband med åtgärder, samordnas för att lokalerna är tomma. Total budget för mandatperioden, 46,2 Mnr.

Fenix 2 år 2020 och framåt

Konkreta åtgärder påbörjades under våren 2022 och har under året inneburit: Ny markanläggning på innergård, nya större hängrännor och stuprör. Ombyggnad av utfackning mellan fönster, nya glasningslister, tätning av fasadelement och inte minst rivning av golv och ny ventilerad golvkonstruktion. Under slutet av året påbörjades ommålning, golvläggning och återställning av snickerier. Återflyttning påbörjades i maj och slutbesiktning gjordes i början på juni. Skolan öppnade igen höstterminen 2023.

Fenix 1 utflyttat bibliotek, personalutrymme

Lokalanpassning har genomförts under hösten 2022 enligt skolans önskemål och är nu slutfört.

Nya Götafors skola markanläggning inkl redskap

Avtal tecknades med husleverantör/hyresvärd i juli, därefter vidtog detaljprojekteringsarbete. När markavtal tecknats och bygglov hade vunnit laga kraft kunde markarbetena påbörjas i november 2022. Byggnaden färdigställdes av leverantören i mitten av juni 2023 men det har varit en rad stora inkörningsproblem och fel under hösten, framförallt vad gäller ventilation och storköksutrustning. Skolgården färdigställdes hösten 2023. Skolan öppnade höstterminen 2023.

Markanläggning för ersättningslokal Vårdcentralen Skryd

Färdigställt.

GC väg Skillingaryd - Badplats Linneshöjden (del 2)

Projektet är färdigt för slutredovisning till tekniska nämnden vilket sker under 2024. GC-vägen är byggd och entreprenaden är ekonomiskt slutreglerad alla dataleveranser till Trafikverket är gjorda.

Elektrifiering och uppgradering av kommunal järnvägsinfrastruktur

Dimensionering, projektering och tekniska lösningar för byggnation har gjorts, synkning ur säkerhet- och funktionalitet har gjorts med Trafikverkets systemhandlingar för huvudbanan. Projektet kan inte genomföras eftersom Länsstyrelsen återtagit statsbidraget som var en finansieringsförutsättning för genomförandet, 50% av finansieringen. Omprövning av Länsstyrelsens beslut är begärd utan gehör. Framtagen detaljprojektering under året har kostnadsberäknats och ger svaret att projektet är underfinansierat i tidigare avsatta budgetförutsättningar. Ny ansats för genomförande till kommande mandatperiod planeras. Att undersöka nya bidragsmöjligheter och säkerställa egenfinansieringen behöver prioriteras. Projektet behöver synkroniseras med Statens elektrifiering av huvudbanan som har vissa förseningar i sitt framskridande.

Bro Kapellgatan Vaggeryd

Framtagande av underlag för upphandling pågår samt utredning av tekniska detaljer med Länsstyrelsen som inte beslutats av Mark- och miljödomstolen. Pågående detaljprojektering kommer kostnadsberäknas när mängderna är kända, det befaras att projektet kan vara underbudgeterat som i så fall får hanteras i kommande budgetprocess. Förseningar som uppstått av framtagande av handlingar och samråd med Länsstyrelsen innebär att förlängning av färdigställandetiden kommer begäras till Mark- och miljödomstolen, nuvarande beslutade färdigställandetid är april 2024. Nuvarande dom ställer kravet att inga arbeten får utföras under 1 maj – 31 juli enligt domen vilket innebär att entreprenaden behöver starta i augusti för att vara färdig i april 2025..

Energisparåtgärder Skatteverksamhet (LED Vaggeryd)

Investeringsprojektet pågår och förväntas vara färdigställt innan sommaren.

Hjortsjöskolan mellanstadiet

Skisser togs fram under första kvartalet vilket resulterade att budgeten fick justeras under våren och projektering av förfrågningsunderlaget tog startade i augusti. Under den viktiga planeringsfasen dyker som vanligt många frågor upp som måste hanteras. Förfrågningsunderlaget var färdigställt till årsskiftet 2023/2024 och upphandling görs under första kvartalet 2024.

Movalla, Vaggeryd IP Gemensam maskinell utrustning och byggnad

Under de senaste åren har ett antal inspektioner och genomgångar gjorts vid respektive idrottsplats. Movalla idrottsplats fick bland annat förelägganden avseende brandskydd och fuktskador. För att säkerställa kontinuitet i verksamheten har större åtgärder behövts genomföras under året. Bland annat har tre nya omklädningsrum iordningställts. Dessa åtgärder är långsiktiga, men har fått till följd att årets investeringsbudget övertrasseras för idrottsplatserna.

Affärsdrivande investeringsprojektKapacitetsåtgärder och tillbyggnad avloppsreningsverk i Skillingaryd

Projektet är klart. Budgeten bedöms hålla.

VA, överföringsledning Hagafors/Svenarum/Hok

Projektet är klart. Kommunen har ett skadeståndsanspråk i projektet. Om skadeståndsanspråket faller ut till kommunens fördel klaras budgetnivån. Om inte, beräknas projektet överskrida budget.

Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät

Långtidsprojekt, som förväntas hålla budget över tid.

Expl VA norr om travbanan

Projektet är klart. Budgeten bedöms hålla.

VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult

Projektet pågår. Etapp 1 är klart, Etapp 2 pågår slutprojektering innan upphandling, Etapp 3 markförhandling och projektering pågår. Föreläggande från länsstyrelsen om att bygga ut kommunalt vatten och avlopp till fastigheter utmed Käringasjön, Sandsjön och Fängen. Budget baseras på en grovkalkyl som kan behöva revideras längre fram i projektet.

VA Bostadsomr Sörgården

Projektet är klart. Budgeten bedöms hålla.

VA Hok 14 tomter

Projektet är klart. Budgeten bedöms hålla.

VA Om- och nybygg PST av g avloppsreningsverket i Vryd

Projekt pågår. Förväntas färdigställas under 2024. Budgeten bedöms att hålla.

ExploateringExpl. Bostadsområde Sörgårdsområdet samt Gata, belysning Bostadsomr Sörgården

Projektet är färdigställt för bostadsbyggnation. Det kvarstår framtida kostnader inom projektet så som asfaltsslitlager och viss återställning av naturmark. Projektets delredovisning kommer till tekniska nämnden under Q1 2024.

Expl gata Norr om travbanan

Projektet är färdigställt för verksamhetsetablering och byggnation. Det kvarstår framtida kostnader inom projektet så som asfaltsslitlager och vissa infrastrukturåtgärder samt återställning av naturmark. Projektets delredovisning kommer till tekniska nämnden under Q1 2024..

Expl Hok 14 tomter

Projektet är färdigställt för bostadsbyggnation. Det kvarstår framtida kostnader inom projektet så som asfaltsslitlager och viss återställning av naturmark. Projektets delredovisning kommer till tekniska nämnden under Q1 2024.

Gata, belysning Hok 14 tomter

Projektet är färdigställt för bostadsbyggnation. Projektets delredovisning kommer till tekniska nämnden under Q1 2024.

Exploatering Stigamo

Se separat redovisning i tabell och text tidigare i detta investeringsavsnitt.

Resultat och balansräkning, affärsdrivande verksamhet VA

Vatten- och avloppsrening

Resultaträkning vatten och avlopp

Mnkr	2023	2022
Verksamhetens intäkter	33,2	29,2
Verksamhetens kostnader	-24,8	-19,1
Avskrivningar	-8,4	-7,9
Verksamhetens nettokostnader	-0,1	2,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-3,1	-2,3
Resultat	-3,0	-0,1

Balansräkning vatten och avlopp

Mnkr	2023	2022
TILLGÅNGAR		
Vatten och avloppsrening anskaffningsvärde	390,0	359,4
Vatten och avloppsrening ack avskrivning	-112,6	-108,9
Maskiner, fordon och inventarier anskaffning	3,2	4,4
Maskiner, fordon och inventarier avskrivning	-1,6	-1,7
Summa anläggningstillgångar	279,0	253,2
Förråd	0,4	0,4
Kortfristiga fordringar	2,5	3
Likvida medel	0	0
Summa omsättningstillgångar	2,9	3,3
SUMMA TILLGÅNGAR	281,9	256,6
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	-3,0	-0,1
Övrigt eget kapital	0	0
Summa eget kapital	-3,0	-0,1
SKULDER		
Långfristiga skulder	240,1	215,9
Periodiserade anslutningsavgifter	44,5	37,3
Kortfristiga skulder inkl leverantörsskuld	0,3	3,5
Summa skulder	284,9	256,7
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	281,9	256,6

